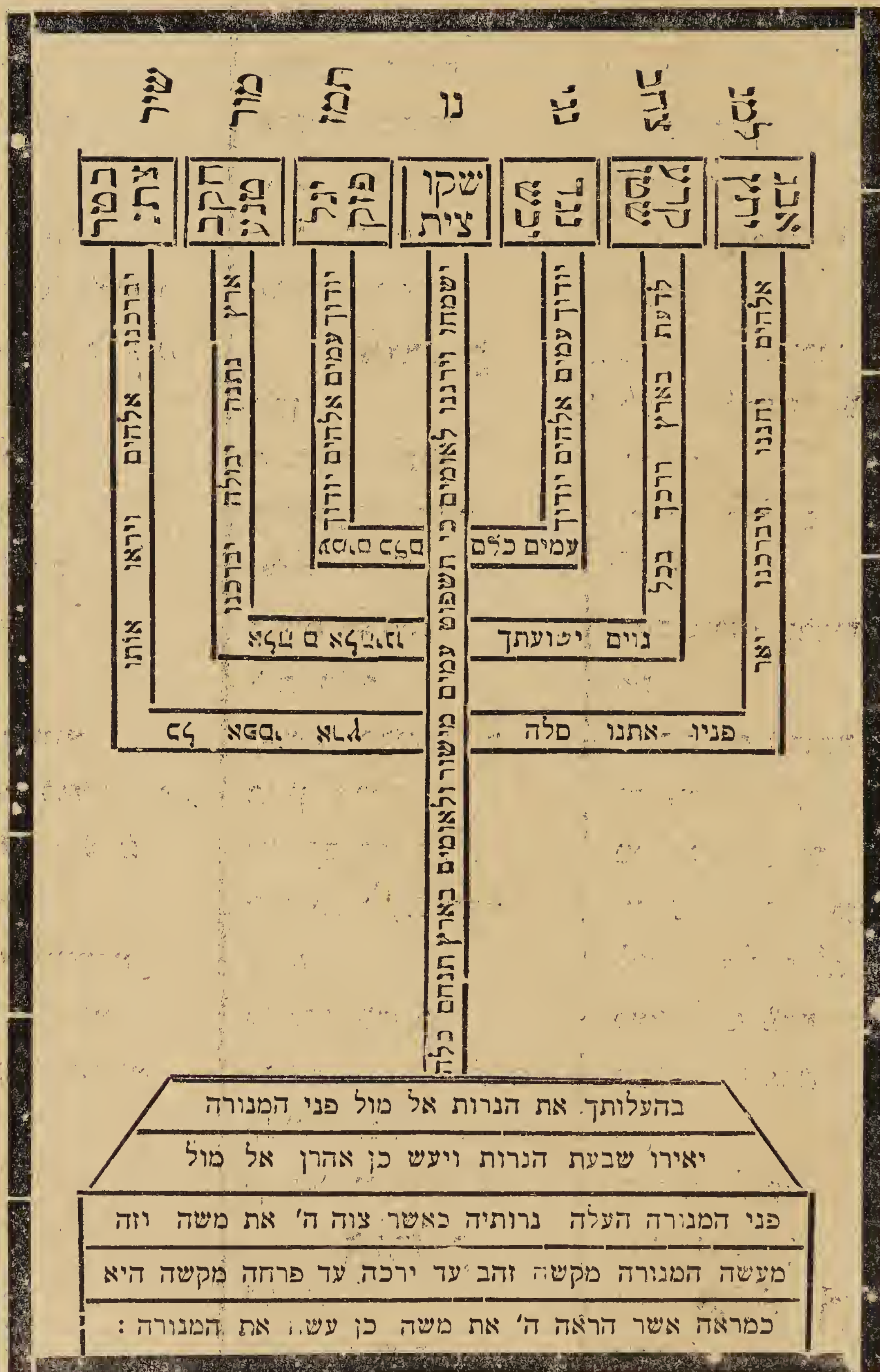
לחשים

כתבו המקובלים הקדמונים סגולה להנצל מכמה צרות לומר בכל יום זה המזמור בצורת המנורה :

התיבות אחד עשר בצירופיו של ששה אופנים. כי תיבה בת ג' אותיות אין לה יותר מן ששה צירופים. ובתוך תוכו הן צירופי שמות מן הראשי תיבות של כל סממני הקטרת. שהם נטף ושחלת וחלבנה סמים ולבונה זכה בד בבד יהיה. ואח"כ הן צירופי שמות מן הר"ת של האחד עשר סממנים שהם הצרי והצפרן החלבנה מור וקציעה שבלת נרד וכרכם הקשט קלופה קנמון בורית כרשינה יין קפריסין חמר חורין עתיק מלח סדומית מעלה עשן. ומה שנכתב בהקמיע השם נוגף כמה פעמים הוא שם הקדוש נגף לעומת הנגף דקליפה. ויתן לו תוספות אות ו' שהיא אות של אמת המורה חיים. ונקודותיו הוד שיתהפך מן דוה להוד. ומה שנכתב ממעל להמחתה השורה מה קוף חיים וכו'. זה רמז על היד של המחתה. אבל איני רשאי לגלות רמז הזה. ודי לחכימא ברמיזה. והשי"ת יזכור את רחמיו ויכבוש את כעסו ויכלה דבר ומגפה ולא ישמע שוד ושבר בגבולנו. אך ששון ושמחה ישכנו באהלנו. אמן:

הרי לך י"א פסוקים המתחילים בנו"ן ומסיימין בנו"ן. והם מסוגלים להנצל מעין הרע ומכשפים:

נגע צרעת כי תהיה באדם והובא אל הכהן:

נחנו נעבור חלוצים לפני ה' ארץ כנען ואתנו אחזת נחלתינו מעבר הירדן:

נביא מקרבך מאחיך כמוני יקים לך ה' אלהיך אליו תשמעון:

נהר פלגיו ישמחו עיר אלהים קדוש משכני עליון:

נגד אבותם עשה פלא בארץ מצרים שדה צוען:

נחית כצאן עמך ביד משה ואהרן:

נפתי משכבי מור אהלים וקנמון:

נר ה' נשמת אדם חופש כל חדרי בטן:

נופת תטופנה שפתותיך כלה דבש וחלב תחת לשונך וריח שלמותיך כריח לבנון:

נדו מתוך בבל ומארץ כשדים צאו והיו כעתודים לפני צאן:

נושקי קשת מימינים ומשמאילים באבנים בחצים ובקשת מאחי שאול מבנימין:

ויהי רצון מלפניך ה' או"א שתתמלא רחמים עלי ותציל אותי ואת בני ביתי מעין הרע ומכל מיני כישוף ותבריח את היצר הרע ואת השטן מאתנו. וכשם שפרשת כנפיך על אבותינו במדבר והצלת אותם מעינא בישא דבלעם הרשע כן תפרוש את כנפיך עלינו ברחמיך הרבים ונהיה מכוסה במכסה של אור מקיף הנשפע ע"י שמותיך הקדושים היוצאים מן הפסוקים האלה. אמן נצח סלה ועד:

המלך יעננו ביום קראנו. לא תאנה אליך רעה ונגע לא יקרב באהלך.
אבג דהו זחט יכל מנס עפצ קר שת":

מספר יב"ק מאותיות החמישיות יש להן צירוף הזה היוצא מן הראשי תיבות של יושב בסתר וכו' עד גמירא כזה. "יבע בשי אלמ ואא בכה ימי מהב ילו כהל והל תמל מיי מבי מיל ימא ומא ליר בתו רתב אימ עשמ לתא רול יבכ מיל לבד עכי פתב רעש ותת כוכ בתו אכי שיו עאב אוא יא וב":

ואחר הפסוק למה פרצת נמצא הפסוק "יכרסמנה חזיר מיער וזיז שדי ירענה" בצירוף השמות אב"ג ית"ץ. קר"ע שט"ן. נג"ד יכ"ש בט"ר צת"ג. ואחר כל תיבה מן הפסוק הזה נמצא אות אחת מן השני שמות א"ל הוי"ה:

סוד הקמיע למגפה מאת המגיד הקדוש מטוריסק זצוקלה"ה. קמיע זה סודו עמוק. והרבה יגעתי להשיג סודו. וברוך החונן לאדם דעת שעמדתי על האמת. הנה צורת הקמיע סודו הוא שנעשה כמו מחתה מוקפת עם כותלים מסביב ובאמצע הוא התוך ושולי המחתה. כותלי המחתה העמדו והרכבו מן פסוקים וצירופי שמות. ובאמצע המחתה הן צירופי שמות מן תיבת אש ואחד עשר סממני הקטרת. נמצא שהרי זה כלו כמו מחתה עם אש ואחד עשר סממני הקטרת שסגולתה לעצור המגפה. זה הוא סוד ענין קמיע הזה בכלל. ועתה נפרשנה בפרטיות:

הנה בצד העליון מימין בקרן מזרחית דרומית נמצאות ד' אותיות גדולה מחתה. מתחתיה אותיות האלה כתובים שמות ד' מלאכים שבראשי תיבת של שמותם הוא מחתה. בתוכיות של אותיות האלה כתובים שמות ד' מלאכים שהר"ת של שמותם הוא קטרת. צד דרומה של המחתה העמד מן השם הקדוש טפטפיה אשר סודו ידוע להגן ולעשות מחסה על האדם מסביב להצילו מכל רע. מתחת בצד קרן דרומית מערבית נמצאים הפסוקים איך שנעצרה המגפה ע"י הקטרת של אהרן הכהן הגדול. מתחת בצד קרן מערבית צפונית נכתבים צירופי שמות מן הראשי תיבות של ויהי נועם יושב בסתר וכו' עד גמירא. והחמשה אותיות אשר לבסוף הן הר"ת מן הפסוק "ויעמד פינחס ויפלל ותעצר המגפה". צד צפונה של המחתה העמד מן צירופי שמות היוצאים מן הר"ת של למנצח בנגינות ומן האותיות של תיבת מגפה במילואן. בצד קרן מזרחית צפונית נזכרים צירופי שמות מן הר"ת של הפסוקים ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה וגו' עד ותעצר המגפה. בסוף הג' שורות נכתבים ג' מילואי אות ה. ובשורה הד' הוא השם הוי"ה ב"ה במילואו ע"ב. ואח"כ כתובים צירופי שמות מן הר"ת של המזמור אלהים יחננו ויברכנו. ואח"כ נזכרים צירופי שמות מן הסופי תיבות של זה המזמור. באמצע הקמיע שהוא כמו התוך ושולים של המחתה כתובים צירופים מן תיבת אש בפשוט ובמילואו. וגם

התיבות

כדי להורות את בני עמי שידעו איך להניח את הקמיעות הגדולות מן השיבושים. הנני מוכרח לפרסם הסודות של הקמיעות האלה:

סוד הקמיע למגפה מאת הרוקח זצוקלה"ה. הוא צירוף מן הראשי תיבות של ויהי נועם. יושב בסתר וכו' עד גמירא בציור המנורה. ורגל המנורה בשיטה הראשונה הוא צירוף מן הר"ת של הפסוק „ואת האנשים אשר פתח הבית הכו בסנורים מקטון ועד גדול וילאו למצא את הפתח". שיטה ב' של רגל המנורה הוא צירוף מן הר"ת של הפסוק „ואמרתם זבח פסח הוא לה' אשר פסח על בתי בני ישראל במצרים בנגפו את מצרים ואת בתינו הציל ויקד העם וישתחו". שיטה ג' מן רגל המנורה הוא צירוף מן הר"ת של הפסוק „ועבר ה' לנגף את מצרים וראה את הדם על המשקוף ועל שתי המזוזות ופסח ה' על הפתח ולא יתן המשחית לבוא אל בתיכם לנגף". ותחת רגל המנורה הוא צירופי הפסוק „ויעמד פינחס ויפלל ותעצר המגפה". בב' אופנים. ועם כל התיבה נצטרף אותיות השם הוי"ה ב"ה ג"כ בב' אופנים. ושאר הענינים הנזכרים שם ידועים הם ומובנים מעצמם:

סוד הקמיע הנפלאה כמגפה מאת הצדיק רבנו אליהו מגריידין זצוקלה"ה בקמיע הזה נמצאות ט"ז שורות. כל שורה בת ז' תיבות. כל תיבה בת חמש אותיות. נמצא סך כל התבות ע"ל: במספר השם הקדוש יבק. וכל האותיות ביחד הן ה' פעמים של מספר יב"ק ועולות בסך הכל במספר תק"ס. וכל המספר יב"ק מן האותיות הוא צירוף אחר. דהיינו שכל אותיות הראשונות מן כל התיבות יש להן צירוף אחד. וכל אותיות השניות מן כל התיבות יש להן גם כן צירוף אחד. וכן השאר. וז"ל:

מספר יב"ק מאותיות הראשונות יש להן צירוף הזה מן הפסוקים האלה. „ויזכר אלהים את נח ואת כל החיה ואל כל הבהמה אשר אתו בתבה. ויעבר אלהים רוח על הארץ וישכו המים. ויסכרו מעינת תהום וארבת השמים ויכלא הגשם מן השמים":

מספר יב"ק מאותיות השניות יש להן צירוף הזה מן הפסוקים האלה. „לישועתך קויתי הוי"ה. ויצעק משה אל הוי"ה לאמר אל נא רפא נא לה. ויקח אהרן כאשר דבר משה וירץ אל תוך הקהל והנה החל הנגף בעם ויתן את הקטרת ויכפר על העם ו":

מספר יב"ק מאותיות השלישיות יש להן צירוף הזה מן הפסוקים האלה. „ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה. ויעמד פינחס ויפלל ותעצר המגפה. אתה סתר לי מצר תצרני רני פלט תסובבני סלה. אתה האל עשה פלא הודעת בעמים עז":

מספר יב"ק מאותיות הרביעיות יש להן צירוף הזה מן הפסוקים האלה. „גאלת בזרוע עמך בני יעקב ויוסף סלה. יוד הי ויו הי הושיעה המלך

לוח השעות מן הלילות והימים של שאר ימי השבוע עם סדר שליטת הז׳ כוכבי לכת.

ליל ב	א צ	ב מ	ג ח	ד נ	ה כ	ו ל	ז ש	ח צ	ט מ	י ח	יא נ	יב כ
יום ב	א ל	ב ש	ג צ	ד מ	ה ח	ו נ	ז כ	ח ל	ט ש	י צ	יא מ	יב ח
ליל ג	א נ	ב כ	ג ל	ד ש	ה צ	ו מ	ז ח	ח נ	ט כ	י ל	יא ש	יב צ
יום ג	א מ	ב ח	ג נ	ד כ	ה ל	ו ש	ז צ	ח מ	ט ח	י נ	יא כ	יב ל
ליל ד	א ש	ב צ	ג מ	ד ח	ה נ	ו כ	ז ל	ח ש	ט צ	י מ	יא ח	יב נ
יום ד	א כ	ב ל	ג ש	ד צ	ה מ	ו ח	ז נ	ח כ	ט ל	י ש	יא צ	יב מ
ליל ה	א ח	ב נ	ג כ	ד ל	ה ש	ו צ	ז מ	ח ח	ט נ	י כ	יא ל	יב ש
יום ה	א צ	ב מ	ג ח	ד נ	ה כ	ו ל	ז ש	ח צ	ט מ	י ח	יא נ	יב כ
ליל ו	א ל	ב ש	ג צ	ד מ	ה ח	ו נ	ז כ	ח ל	ט ש	י צ	יא מ	יב ח
יום ו	א נ	ב כ	ג ל	ד ש	ה צ	ו מ	ז ח	ח נ	ט כ	י ל	יא ש	יב צ
ליל ז	א מ	ב ח	ג נ	ד כ	ה ל	ו ש	ז צ	ח מ	ט ח	י נ	יא כ	יב ל
יום ז	א ש	ב צ	ג מ	ד ח	ה נ	ו כ	ז ל	ח ש	ט צ	י מ	יא ח	יב נ

לוח כדר השעות של ליל א׳ עם צירופי השמות השולטים בכל שעה ושעה.

סימני הציפערין מורים על שעות הזייגער אשר במדינות איירופא.

7–6	8–7	9–8	10–9	11–10	12–11	1–12	2–1	3–2	4–3	5–4	6–5
א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב
כוכב	לבנה	שבתי	צדק	מאדים	חמה	נוגה	כוכב	לבנה	שבתי	צדק	מאדים
אדני אינד	אדינ אידנ	אניד אנדי	דניא ינדא	דנאי ינאד	דינא ידנא	נדאי ניאד	נדיא נידא	נאדי נאיד	דאינ יאדנ	דאנ? יאנד	דיאנ ידאנ

סדר יום א׳

7–6	8–7	9–8	10–9	11–10	12–11	1–12	2–1	3–2	4–3	5–4	6–5
א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב
חמה	נוגה	כוכב	לבנה	שבתי	צדק	מאדים	חמה	נוגה	כוכב	לבנה	שבתי
יהוה אהיה	יההו אההי	יוהה איהה	הוהי היהא	הויה היאה	ההוי ההיא	והיה יהאה	וההי יההא	ויהה יאהה	היהו האהי	היוה האיה	ההיו ההאי

לוח החדשים עם צירופיהם.

ניסן	יהוה	אהיה	אדני	אינד
אייר	יההו	אההי	אדינ	אידנ
סיון	יוהה	איהה	אניד	אנדי
תמוז	הוהי	היהא	דניא	ינדא
אב	הויה	היאה	דנאי	ינאד
אלול	ההוי	ההיא	דינא	ידנא
תשרי	והיה	יהאה	נדאי	ניאד
חשון	וההי	יההא	נדיא	נידא
כסלו	ויהה	יאהה	נאדי	נאיד
טבת	היהו	האהי	דאינ	יאדנ
שבט	היוה	האיה	דאני	יאנד
אדר	ההיו	ההאי	דיאנ	ידאנ

ועתה אציג לפניך לוח השעות מן הימים והלילות של שבוע שלם. ולא אמנע מלהציג אצלם גם סדר שליטת הז׳ כוכבי לכת. וסדרתי לפניך הסדר של שעות ליל א׳ ושל יום א׳ עם צירופי השמות השולטים בכל שעה ושעה. ואח״כ סדרתי בלוח אחר שאר ימי השבוע רק עם סדר שליטת הז׳ כוכבי לכת בלבד. כי נשתנים בכל שעות הלילות והימים. ולא הצגתי בלוח האחרון סדר צירופי השמות של שאר הימים. יען כי תמיד שוין המה כמו בליל א׳ ויום א׳. ולוחות האלה נצרכים מאד. לאו דוקא לכותב קמיען כי אם גם לכל אדם בר דעת לכמה וכמה ענינים. ובפרט לבנין תולדותיו בהולד לו ילד. יוכל תיכף לדעת ע״י לוחות האלה באיזה מזל נולד. אשר על פיו תהיינה מדותיו ונטיותיו הטבעיות. וד״ל:

לוח

וחילופי חילופיהן ודרכם וכחותם וזמני שלטנותם של שעות וימים שבועות וחדשים ותקופות ומולדות וחצי שנה ושנה. ושמות מלאכי קודש ושמות מלאכי חבלה הממונים הגלגלים והמזלות וכוכבי לכת לילותיהם וימותיהם. והוא דבר פלא". עכ"ל. ופליאה גדולה יש בלבי על המוציא לאור לראשונה את הספר רזיאל בהערבובות כזה בלי שום סידור נכון. וערבב חשך עם אור. מר עם מתוק. והדפיס קמיע עם ציורים של ששה מלאכים שראשיהם כראשי תרנגולים. ואך חוכא ואטלולא עשה בזה. ולא נאה להמצא כזאת בין ספרות ישראל. וד"ל:

והיוצא לנו מכל זה שאין להביא ראיה משם להתיר ענין השבעות למלאכים וגם לא קמיעות כאלה. ואנו אין לנו היתר בכתיבת קמיעות כי אם באופן שהקמיע יהיה ענין תפלה תדירית. שהשמות יהיו מן צירופי פסוקים המדברים מענין אותה הישועה המבוקשת. ואף אם נזכיר בהם שם איזה מלאך. מ"מ צריך להזהר שהקמיע יהיה נכתב בדרך תפלה ובקשה אל רבון כל העולמים אלהי ישראל שיצוה למלאכיו הקדושים האלה להביא ישועה הזאת המבוקשת. אבל להשביע למלאכים על איזה דבר שיעשו רצון האדם. נראה בעיני בודאי ובודאי לאיסור גמור:

ובכן כיון שבאנו לזה הדרך הישר. שעלינו להניח לגמרי עניני השבעות למלאכים. מעתה אין לנו בכתיבות קמיעות המותרות בודאי כ"כ לדקדק באזהרות הספר רזיאל. להזכיר שמות מלאכי התקופות בפה או לכותבן בהקמיע. וגם אין לנו לדקדק כל כך בהשעות. רק העיקר שעלינו לדקדק בשאר התנאים דהיינו אלה הנזכרים בספר תולדות אדם. תנאי טהרה ונקיות יראת שמים וכוונה אמיתית לשמותיו הקדושים של הבורא יתברך שמו וזכרו לנצח נצחים:

ידע נא כותב הקמיע שטוב לו לכוין קודם כתיבת הקמיע צירופי שמות שם הוי"ה וצירופי שמות שם אהי"ה וצירופי שמות שם אדנ"י. הן מן החודש הזה והן מן השעה הזאת שעומד בה. כי בכל חודש תתנהג ההשגחה העליונה ע"י צירוף אחר. וכן בכל יום ובכל לילה ובכל שעה. כי בי"ב שעות היום שולטים בכל שעה ב' צירופים אחרים. צירוף אחד מן השם הוי"ה. וצירוף אחד מן השם אהי"ה. ובי"ב שעות הלילה שולטים בכל שעה ב' צירופים אחרים מן השם אדנ"י. וכדי שיהי' נקל לכוין כונה הראוי' לכל כותב קמיע. הצגתי לפניך לוחות מן כל הצירופים. ואתה אם בעל נפש אתה בין תבין את אשר לפניך:

ביחד. אותן שיש להסתפק עליהם. וכל זה אם היו שמות כאלה שמותר להזכירם. דהיינו שמות כאלה אשר נתנו גם לאנשים להקרא בהם. אבל אלה השמות אשר מעולם לא נקראו אנשים ככה. הרי אסור להזכירם על חנם. א"כ גם עצה הזאת לאו עצה טובה היא:

שוב ראיתי עוד מניעה אחרת אשר אין באפשרות לצאת ידי כל הדעות של הספר רזיאל בענין כתיבת קמיעין. שהרי מביא עוד שם בחלק הנקרא ספר נח דף ל' עמוד ב'. וזה לשונו:

כל מי שרוצה לכתוב קמיע צריך לכתוב תחלה שמות המלאכים הממונים על אותה התקופה וכו'. ומחשב שם שמות אותן המלאכים של הד' תקופות השנה. והנה שם באותו העמוד מביא תיכף איזה נוסחאות שונות בשמות המלאכים ההם. מלבד מה שמפוזר שם בכל הספר שמות מלאכי התקופות אשר לא הרי זה כהרי זה. ואין דרך ברור להכריע בין אותן הדעות והנסחאות:

ולזאת הדרך הישר הוא לצאת לגמרי מן המבוכה הזאת. ועל דעתי כי כל אלה האזהרות של הספר רזיאל להזכיר מלאכי מזרות השמים או גם מלאכי התקופות קודם כתיבת הקמיע. וכן ענין דקדוק השעות והימים: כל זה שייך רק בענין כתיבת קמיעין של השבעות מלאכים להשתמש עמהם להכריחם שיעשו רצון האדם. ובעיני נראה זאת לאיסור גמור. ואף שבעל הספר מ"א רוצה בדרך אחד להקל בענין השבעות למלאכים כנ"ל. אבל אנו אין לנו אלא דברי חז"ל שאמרו על בכל קראנו אליו. ולא למידותיו. ועוד אמרו לא תצוח לא למיכאל ולא לגבריאל וכו'. בלתי לה' לבדו. ומכל שכן מלאכי מזרות השמים שאין לנו להשען עליהם ולפנות בבקשה אליהם כלל וכלל. כי עליהם כתוב אשר חלק ה"א אותם לכל העמים. וגם הבט וראה מה דאיתא בספר רזיאל בדף י"ג עמוד ב'. וזה לשונו „ואעפ"י שהן ממונים אין להם רשות להטיב ולא להרע. אלא הכל בצווי היוצר. וברצונו הכל. שכן הוא אומר כי לא ירעו וגם לא ייטיבו". עכ"ל. ומה שאיתא בספר רזיאל בהרבה מקומות השבעות למלאכים וגם קמיעות כאלה. אין ראיה משם. כי הספר רזיאל הוא ספר המורכב מן תערובות חלקי ספרים ישנים גם חדשים בלי שום סדר הגון. והישנים הן נתגלו בעולם עוד קודם מתן תורה. קודם שנאסר לישראל כל ענייני עבודה זרה. אפי' עבודה זרה שע"י השתתפות. מה שלא נאסר לבני נח. וחלק אחד יש בספר רזיאל שנקרא בשם ספר נח. והא ראיה שהרי מביא שם להקריב תרנגול לבן אל החמה. האם יעלה על הדעת שזאת מותר לישראל. ואלה חלקי ספרים הישנים אשר בספר רזיאל נמצאים גם בספרי הרומיים בלשון לטיין עוד יותר הרבה ממה שנדפס בספר רזיאל שלנו. ועיין במדרש תלפיות אות כ' ענף כשוף שכתב שם בזה הלשון. „ואני המחבר ראיתי ספר בלשון נוצרי. קורין אותו ספר אדם הראשון. וראיתי בו דברים מתמיהים בתכלית הבקיאות. ושם כל כחות השמימיות ושריהם וחילופיהן

וחילופי

וכל יודע ומבין יראה ויבין שחשבון השני של הספר רזיאל סותר דברי עצמו בחשבון הראשון. וגם יש סתירה מדבריו לדברי הספר מ"א. ואיננו רוצה להאריך בזה לברר הסתירות. כי אני סומך בזה על המבין מעצמו. ועוד נפלאת הוא בעיני מה שכתב עוד בספר רזיאל. וזה לשונו:

הכותב קמיע יאמר „בשם די ברא שמיא וארעא אכתוב זה הקמיע לפלוני בן פלונית. ובשם המלאך הממונה בשעה הזאת של יום הזה". עכ"ל.

משמע מדבריו שכותב הקמיע צריך להזכיר שם המלאך הממונה על אותה השעה. והוא על פי הסדר של שליטת הז' כוכבי לכת.

אבל הרי סותר את דברי עצמו בענין שמות המלאכים האלה בד' מקומות. פקח עיניך וראה שם בדף ד' עמוד ב' שמביא סדר שליטת המלאכים בזמן תהלוכת הז' כוכבי לכת כזה. שבתאי מיכאל. צדק ברקיאל. מאדים גבריאל. חמה דודניאל. נוגה חסדיאל. כוכב צדקיאל. לבנה עניאל: ובדף י"ג עמוד ב' מביא סדר אחר כזה. שבתאי מיכאל. צדק ברכיאל. מאדים גבריאל. חמה רפאל. נוגה חסדיאל. כוכב צדקיאל. לבנה ענאל: ועוד שם באותו העמוד מביא שוב סדר אחר כזה על פי נוסחא נכונה. שבתאי מיכאל. צדק צדקיאל. מאדים סמאל. חמה רפאל. נוגה ענאל. כוכב ברקיאל או הסדיאל. לבנה גבריאל: ובדף כ"ו עמוד ב' מביא עוד סדר אחר כזה. שבתאי מיכאל. צדק צדקיאל. מאדים סמאל. חמה רפאל. נוגה קפציאל. כוכב מיכאל. לבנה גבריאל: נמצא דאליבא דכל הדעות כך הוא סדר שליטתן.

שבתאי	מיכאל
צדק	צדקיאל או ברכיאל או ברקיאל
מאדים	סמאל או גבריאל
חמה	רפאל או דודניאל
נוגה	חסדיאל או ענאל או קפציאל
כוכב	צדקיאל או ברקיאל או מיכאל
לבנה	גבריאל או ענאל או עניאל

וא"כ מי יוכל לעמוד על דעתו לברר הדברים לאמיתתן ולהכריע בין הדעות. ואין עצה כי אם לצאת ידי כל הדעות. דהיינו להזכיר איזה שמות מלאכים

ביחד

ואני הקטן מחבר ספר הזה מוסיף אזהרה על כל אזהרות הנ״ל. שיזהר הסופר מלכתוב קמיע טרם ידע בבירור צירוף הקמיע על נכון. כי כמעט כל הקמיעות הנדפסות בספרים. משובשים המה מחמת טעות הדפוס. כי על פי רוב הבעלי מגיהים בהדפוסין אין להם ידיעה בעניינים כאלו. ונשארו השיבושים בלתי מתוקן. על כן אני מזהיר ככה. וכל השומע לי יעמוד על הברכה:

עוד איתא בספר מפעלות אלקים שכותב הקמיע צריך להזהר מאד בעניני המלאכים לדעת מאיזה כחות הם. אם מרחמים או מצד הדין. גם צריך להזהר שלא לכתוב קמיע כי אם בשעת שליטת הכוכבים האלה. צדק. חמה. נוגה. כוכב:

אמנם לא אבין דבריו מדוע בירר השעות לכתיבת קמיעות רק בזמן שליטת ארבעת הכוכבים האלה. כי הלא יש סתירה לדבריו מן הספר רזיאל המלאך. שכתב שם בספר המזלות. וזה לשונו:

אלה השעות מימי השבוע הראוים לכתוב בהן קמיעין. יום א׳ שעה ז׳. יום ב׳ שעה ה׳. יום ג׳ שעה א׳. יום ד׳ שעה ב׳. יום ה׳ שעה ד׳. יום ו׳ שעה ה׳ ושעה י׳. וסימן ז׳ שעות האלה הוא זה אבד הי. עד כאן לשונו:

ועתה לא חשוב עפ״י הכלל הידוע מסדר שליטת ז׳ כוכבי לכת בימים ובלילות שסימן של סדר התחלת הימים הוא חלם כצנש. וסימן של סדר התחלת הלילות הוא כצנש חלם. נמצא שביום א׳ שעה ז׳ הוא זמן שליטת מאדים. וביום ב׳ שעה ה׳ הוא זמן שליטת חמה. וביום ג׳ שעה א׳ הוא זמן שליטת מאדים. וביום ד׳ שעה ב׳ הוא זמן שליטת לבנה. וביום ה׳ שעה ד׳ הוא זמן שליטת נוגה. וביום ו׳ שעה ה׳ הוא זמן שליטת צדק. ובשעה י׳ הוא זמן שליטת לבנה. הרי בפירוש שגם בזמן שליטת מאדים ולבנה מתיר הספר רזיאל לכתוב קמיעין. ועוד קשה דמנא ליה להספר מ״א שמותר לכתוב קמיעין גם בשעה שליטת כוכב. שהרי באותן ז׳ שעות שמזכיר הספר רזיאל שולטים רק אלה הכוכבים. מאדים. חמה. לבנה. צדק. וגם דברי הספר רזיאל קשה להבין. דממנ״פ אם מותר לכתוב קמיעין בזמן שליטת ארבעת הכוכבים האלה מ׳ ח׳ ל׳ צ׳. למה חשב רק ז׳ שעות בשבוע. הלא יש עוד כמה שעות בשבוע ששולטים בהן ד׳ כוכבים האלה:

ועוד קשה יותר ויותר שהרי יש סתירה גדולה מדברי הספר רזיאל. הן לדברי עצמו. והן לדברי הספר מ״א. שהרי כתב עוד שם בספר רזיאל באותו העמוד שמתחיל ספר המזלות. וזה לשונו:

ואלה ימי החודש אשר הם ראוים לכתיבת קמיעין. א. כל היום. ב בקר. ג לא כלום. ד כל היום. ה בקר. ו לא כלום. ז בקר. ח בקר. ט. י לא כלום. יא בקר. יב כל היום. יג לא כלום. יד בקר. טו לא כלום. טז בקר. יז ערב. יח. יט. כ. לא כלום. כא בקר. כב כל היום. כג לא כלום. כד בקר. כה כל היום. כו לא כלום. כז בקר. כח כל היום. כט לא כלום. ל בקר. עד כאן לשונו:

בקמיע תמיד. אעפ״כ רשות להסירו בשעת רחילה וטבילה. ואם הקמיע בתוך תיק של עור רשות ליכנוס לבית הכבוד עם הקמיע:

רשות להפועל לכתוב להנפעל כל הקמיעות השייכים לזה. וגם לעשות כל הרפואות בדרך הטבע. ואין קמיע אחת סותר קמיע שנית. גם אין פעולה גשמיות סותרת כח הקמיע. ואין כח הקמיעות סותר את הפעולה הגשמית. אמנם צריך לכתוב כל קמיע על קלף מיוחד. ואף שיכתוב כמה קמיעות לפעולה אחת. אבל רשות להשים כל הקמיעות בתיק אחד:

לפעמים יש חילוף נוסחאות בקמיעות. אזי רשות לכתוב כל קמיע לפי הנוסחא שלו. רק שכל קמיע יהי׳ נכתב על חתיכה קלף מיוחד:

כל דבר שאדם קונה לשם רפואה הן אם קונה קמיע והן אם קונה רפואה צריך לקנות לשם רפואה של פב״ב וליתן כמה שרולה המוכר בפעם ראשון:

כל מקום שנזכר לשים הקמיע בהמטה. הפירוש הוא לשים הקמיע בתיק ולהניח תחת הכר. אבל קמיע שתולין על וילון המטה או על הכותל או למקשה לילד אין צריך תיק:

יש קמיעות שלא נזכר בהם שם הנפעל. נ״מ מהני הקמיע מאחר שהפועל מזכיר שם הנפעל טרם הכתיבה כנ״ל. אמנם ליתר שאת יכתוב שם הנפעל פב״פ בשולי הקמיע. דהיינו שאחר סיום נוסח הקמיע יכתוב בזה הלשון — „רפואה מן שמים לפב״פ הנושא קמיע זה אמן סלה וכן יהי רצון״ — ואל ישנה הסופר מזה כי זאת אין מקלקל בודאי. ולפעמים יכול לתקן בזה:

אלו הקמיעות אשר לפעולת ההריון צריכה האשה לתלותן על צוארה. באופן שמקום הקמיע יהי׳ תמיד בין דדיה הן בשעת התשמיש והן בשעת הליכתה. ותלך בה בכל ימי טהרתה:

במקום שנזכר לקשור את הקמיע על ירך המקשה לילד או על המלח צריך שלא יהיה דבר חוצץ בין הקלף של הקמיע ובין בשרה והכתב יהיה למעלה. אבל צריך לכסות את הכתב בחתיכה בגד פשתן לבן ונקי. וענין הקשירה צריך למשוך בפאות הקלף ב׳ משיחות ולכרוך מסביב הראש או הירך ולקשור:

כל מקום שלא נרשום בלדו איזה שם יהיה נכתב בתחילת השיטה ואיזה שם בסוף השיטה תדע שאין עיכוב בדבר. ובלבד שלא תחלק שם אחד לכתבו בב׳ שיטות:

לא יאמר הפועל שדוקא הוא לצייר הציורים בקמיע כמו שנדפסים בהספר כדוגמתן באורכן ורוחבן. אלא רשות לו לכתוב גדולים יותר או קטנים יותר. רק שיזהר שתהיה הצורה כמו בהספר:

בכל קמיעות שיכתוב פב״פ צריך לכתוב בן פלונית על שם אמו:

אם ישתה שמות ביין צריך להיות ביין כשר. בלי שום חשש נסך. וצריך לטבול את הכלי:

ואמי

שטהרת עשר אצבעותיו היא נגד עשר ספירות העליונות. אח"כ יאמר ויהי נועם יושב בסתר עד גמירא. ואח"כ יתפלל תפלה זו בכונה כנגד מזרח. יהי רצון מלפניך אהיה אשר אהיה ה' צבאות אלהי ישראל שיצליח פב"פ על ידי קמיע זה שאנכי פב"פ כותב עבורו. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי. אמן סלה נצח ועד:

אח"כ ישרטט ויכתוב ויזהר בכל דיני הכתיבה כמו בכתיבת סת"ס:

וז"ל הספר מפעלות אלקים בקיצור. כל מי אשר יערוב לבו להתעסק בקדשים צריך שיהי' לו התנאים שנזכרים בפרק עשרה יוחסין. נגוע ומעלי וכו'. ויהי' נזהר מלשנות כלל וכלל. רק שיהיו נכתבים בדקדוק גדול. וכל המשנה ידו על התחתונה. וגורם פגם להחולה וגם לנפשו ולנשמתו ועון גדול בידו. והנה אנכי שאלתי את המקובל המפורסם מוה"ר יואל בעל שם זצוקלה"ה שהאר"י ז"ל סותר דברי עצמו. כי במקום אחד מפליג באיסור שימוש ע"י שמות הקדושים. משום שאין לנו אפר פרה וכלנו טמאי מתים. ובמקום אחר מתיר אם הוא בענין אמיתי. והשיב לי שיש ב' אופנים בענין זה. אופן א' היותר גדול והיותר מסוכן הוא הנקרא שימוש בשמות הקדושים בפועל ובחוש. שעושה מעשים נפלאים חוץ מדרך הטבע לעין כל כמו למשוך יין מן הכותל. או לכבות שרפה פתאם בלי מים. או להפוך אבן ללחם וברזל לזהב וכדומה. אופן ב' הוא לעשות השבעות או לכתוב קמיעות עם שמות הקדושים כדי להגן על הנפגע לגרש בזה את החיצונים וכחות הטומאה המביאים בכנפם כל מיני מחלות ומגפות רח"ל. והנה בענין אופן א' צריך לדעת ולהזהר באותן השמות הקדושים שצריכים טהרה של אפר פרה. ואמנם כי גם באופן הזה יש שמות שקדושתן נשגב ונורא מאד מאד עד שאין צריכין מן הדין כל טהרה. על דרך הכתוב הלא כה דברי כאש. מה אש אין מקבל טומאה כך וכו'. אבל ודאי מ"מ מפני כבוד השם צריך טהרה גדולה בכל מה דאפשר. ובענין אופן הב' די בודאי טהרת הגוף ע"י טבילה עם טהרת הלב ונקיות בגדים ונקיות המקום של הכתיבה. כי אין זה נקרא כלל משתמש בשמות. רק ענין הדבר הוא שכחות הטומאה והחיצונים בשמעם ההשבעות או בראותם הקמיעות מתפחדים ויראים ובורחים משם מחמת יראה או מחמת שאינם יכולים לסבול ולעמוד נגד אור הקדושה שנמשך לשם ע"י פעולה זו. ובורחים כמו שבורח החשך מן האור. והרי פעולה זו כמו הפעולה של קריאת שמע ואמירת ויהי נועם יושב בסתר שמסוגל לגרש את החיצונים. ובאם ענין הקמיע הוא לפעול הריון והצלחה וכדומה. על פי רוב קמיע כזו היא מן צירופי שמות של איזה פסוק המדבר מענין ישועה זו. והרי פעולה זו כענין תפלה תדירית. ובאם איש הזה אינו ראוי לעשות פעולה זו אין להפעולה כח הראוי למשוך אותו האור הנצרך. וגם אין החיצונים מתפעלים מאומה מזה, כמו שאין השטן נתפעל בראש השנה מתקיעת שופר של אדם רשע. ודבר זה ידוע ומובן ליודעי חן:

עוד מובא בספר תולדות אדם כללים האלה. כל מקום שנכתב שצריך לילך

בקמיע

לחש על שמן זית.

תקח בידך הימנית הכלי עם השמן זית ותאמר עליו י"ד פעמים זה הפסוק מן ע' י"ט. ערות על יאור. על פי יאור. וכל מזרע יאור. יבש נדף ואיננו". וצריך לכוין שהראשי תיבות של שש תיבות הראשונות הוא עעי עפי בגימטריא שי כמנין עשרה פעמים אל הרומז על חסד. כמו שכתוב חסד אל כל היום. והראשי תיבות של שש תיבות האחרונות הוא ומי ינו בגימטריא יבק הרומז על היחוד של השלשה שמות אהיה יהוה אדני. והשאר יבין המבין מעצמו. ובכח הכונה הרציה ע"י לב טהור ופה קדוש וידים נקיות נעשה השמן זית הזה מסוגל לגרש כל כאב וכל נפוח וכל מחלה לסוף עמו במקום הכאב

(הספר אביעה חידות מביא סגולה זו אבל חסר שם הרבה).

אזהרות וכללים לכותבי קמיעות.

בספר תולדות אדם סי' קע"א החמיר מאד בחומרות גדולות בענין טהרת כותב הקמיע. אבל זה דבר קשה. ועל כן אנכי בספרי זה לא הבאתי הקמיעות שהם השבעות לשמות מלאכים אדירים תרשישים ושרפים. כמובא בספר תולדות אדם כי אם בררתי אותן שהם רק לירופי שמות קדושים מן פסוקים המדברים מענין הישועה המבוקשה. וקמיעות כאלה הם רק במקום תפלה תדירית כמבואר בספרי הקבלה. ולזאת לא הבאתי בזה גם החומרות הגדולות של הספר תולדות אדם. אמנם הבאתי מה שנחוץ מאד לדעת ולהזהר לכל כותבי קמיעות. ודי בזה בעזרת השי"ת:

וז"ל התולדות אדם בקיצור. כותבי קמיעות צריכין להיות בעלי יראת שמים עם טהרת הגוף ונקיות המקום. וע"כ אל יגוש אל אשתו עכ"פ בלילה שלפני יום הכתיבה. ובבקר קודם תפלת שחרית יטבול עצמו במקוה אחר שיחתוך צפורני ידיו ורגליו. ואחר התפלה יתן ב' מטבעות לצדקה. אחת עבור אותו האיש שכותב עבורו הקמיע. ואחת עבור עצמו. וצריך ללבוש מקודם בגדים נקיים. ואם ח"ו ראה קרי בלילה. אז אל יקרב בשום אופן ביום המחרת לכתוב קמיע. כי עי"ז יש סכנה לנשמתו וחייו קודמין. ואף אם יש פקוח נפש ח"ו אל יסתכן עצמו לכתוב. אבל אם לא ראה קרי בלילה רק שימש מטתו באותו הלילה. אזי אם אי אפשר להציל מן סכנת נפשות באופן אחר. מותר לו לכתוב הקמיע אחר שיטבול עצמו כמה טבילות וילבוש בגדים נקיים וכתונת נקי'. אבל אם אפשר להציל את החולה מן הסכנה באופן אחר אל יכתוב לו קמיע בלתי פרישה עכ"פ בליל הקודם. וגם יזהר מאד הסופר לכתוב הקמיע במקום נקי וטהור. וקודם הכתיבה ירחוץ ידיו היטב. ויכוין שטהרת

הראש, ותרפאהו ברפואה שלמה שישוב אל בריאותו כבראשונה בזכות שמותיך הקדושים היוצאים מן הפסוקים האלה. לה׳ הישועה על עמך ברכתך סלה. ה׳ הושיעה המלך יעננו ביום קראנו. אמן נצח סלה ועד״ (ימ״נ):

עוד לחש לכאב ראש.

מיחוש הראש היה על שפת הים. כסוס היה רץ, כנחש היה נושך. כאיל היה מדלג. כשור היה גועה. פגע בו מיכאל המלאך, אמר לו מיכאל אנה תלך, אמר לו אני הולך לאיש פב״פ לישב על מצחו ולהוציא את עיניו, א״ל מיכאל השבועה שלא תריץ כך ואל תלך לשם. ואל תוציא את עיני פב״פ. אלא לך ותשב נגדי. והלה וישב (רו״ח):

לחש לכאב שיניים.

כאשר תראה את הלבנה בפעם ראשון אחר המולד תאמר כך. „איוב היה מהלך בדרך, פגע בו אליהו הנביא זכור לטוב. ואמר לו מפני מה אתה מצטער, אמר לו איוב מפני כאב השיניים שיש לי אמר לו אליהו לך וטבול עצמך בנהר דינור ותתרפא, ונתרפא, ומי שריפא לאיוב הוא ירפא אותי פב״פ, שלא אדע עוד מן כאב שיניים. אמן סלה נצח ועד״, (באה״מ):

לחש לכאב שינים.

(במקום אחר מצאתי לחש הנ״ל בנוסח הזה). „איוב היה מהלך בדרך והיה שרוי בצער, שאל לו הקדוש ברוך הוא. מפני מה אתה שרוי בצער. השיב לו איוב בשביל הכאב שיש לי בשיניים שלי. א״ל הקב״ה לך אל נהר ששמו גרינדא ושתה מימיו ולא יהיה לך עוד שום כאב כלל. וכך לא יהיה עוד שום כאב בשיניים של פב״פ מעתה ועד עולם אמן סלה נצח ועד״. [זה הלחש יאמר החולה בעצמו. או שילחוש עליו איש אחר בהנחת אצבעו על השן הכואב. או בהנחת ידו על הלחי אשר כנגד מקום הכאב]:

לחש לכאב שיניים.

כאשר יראה החולה את הלבנה בפעם ראשון אחר המולד ישא את עיניו נגד הלבנה ויאמר הלחש הזה. „די לבנה איז אין הימעל. איך בין אויף די ערד. דער שטיין איז טיעף אין ים. דער בעהר איז טיעף אין וואלד, אזוי ווי עס קאן איינס צום אנדערען נישט צו קומען. אזוי זאל צו מיר קיין ציין-ווייטאג נישט קאנען צו קומען. אמן סלה נצח ועד״. (כת״י):

לחש לעין הרע.

(מצאתי בספר כ"י זה הלחש הנ"ל בקיצור בזה הנוסח)

משביע אני עליכון כל מין עינא בישא שבעולם שראתה והביטה ודברה בעין הרע על פב"פ. גזרנא ואשבענא לכון בההיא עינא עילאה. עינא קדישא. עינא פקיחא דנטר לישראל לעלמין. כדכתיב הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל: וכתיב הנה עין ה' אל יראיו למיחלים לחסדו. שתסורו ותערקו מעל פב"פ. ולא יהי' לכם כח לשלוט בו (בה) לא בשום אבר מרמ"ח אבריו ולא בשום גיד משס"ה גידיו (לא בשום אבר מאבריה ולא בשום גיד מגידיה) לא בשערותיו ולא בצפורניו (לא בשערותיה ולא בצפורניה) מעתה ועד עולם. בכח הפסוקים. אתה סתר לי מצר תצרני רני פלט תסובבני סלה. סלה תסובבני פלט רני תצרני מצר לי סתר אתה. בן פורת יוסף בן פורת עלי עין בנות צעדה עלי שור. שור עלי צעדה בנות עין עלי פורת בן יוסף פורת בן. יושב בסתר (וכו' עד גמירא). ויהי רצון מלפניך אתה גבור לעולם אדני אלהי ישראל אל שדי שתשלח במהרה את המלאך רפאל לרפא את פב"פ לחיים ולשלום אמן סלה נצח ועד:

לחש לכל מיני קדחת.

ישתין החולה בתוך כד חדש של חרס ביום ה' בערב ויעמיד את הכד על כל הלילה תחת מטתו. וביום ו' בבקר קודם זריחת השמש יקח החולה את הכד עם השתן וילך אל אילן הנקרא „האָלדער בוים" ויקבור את הכד עם השתן תחת האילן בארץ. ויאמר בשעת הטמנת הכד זה הלחש ג' פעמים.

„שווינד זוכט. געל זוכט. זומער זוכט, זיבען און זיבעציג אַלערלײַ געזוכט, איז בעסער איך בעגראָב דיך אײדער דו מיך. דאָס װערט װאָהר אין גאָטס נאָמען אמן סלה" (ת"א):

לחש לכאב הראש.

לכאב ראש הנקרא „מיגרענא" תאמר ז' פעמים זה הלחש בהניח ידך הימנית על ראש החולה.

„הישועה הזאת עשה בישראל, חי ה' אם יפול משערות ראשו ארצה, ויפדו העם את יונתן ולא מת, יהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי מלך הרחמים שתרחם על פב"פ ותסיר ממנו כאב הראש ומיחוש

הראש

במהרה רפואה שלמה מן השמים. אמן סלה נצח ועד. ויהי רצון כאלו כיונתי כל הכונות שכיון בהן רב הונא עליו השלום:

(קרגיים בהוספה מספרים אחרים קדמונים)

לחש לעין הרע.

משביע אני עליכם כל מין עינא בישא. עינא אוכמא. עינא צרובא. עינא תכלתא. עינא ירוקא. עינא ארוכה. עינא קצרה. עינא רחבה. עינא צרה, עינא ישרה. עינא עקומא. עינא עגולא. עינא שוקעת. עינא בולטת, עינא רואה. עינא מבטת. עינא בוקעת. עינא שואבת. עינא דדכורא, עינא דנוקבא. עינא דאיש ואשתו. עין דאשה ובתה. עין דאשה וקרובתה, עין דבחור. עין דזקן. עין דזקנה. עין דבתולה. עין דבעולה. עין דאלמנה. עין דנשואה. עין דגרושה. וכל מין עינא בישא שיש בעולם שראתה והביטה ודברה בעין הרע על פב״פ. גזרנא ואשבענא לכון בההוא עינא עילאה. עינא קדישא. עינא חדא. עינא חוורא. עינא דאיהי חיור גו חיור. עינא דכליל כל חיור. עינא דכלא ימינא. עינא פקיחא. עינא דאשגחותא תדירא. עינא דכלא רחמי. עינא דאיהי רחמי גו רחמי. עינא דכליל כל רחמי. עינא דלית עלה גבנוני. עינא דלא אדמיך ולא נאים. עינא דכל עיינין בישין אתכפיין ואתטמרן לגו כיפין מן קדמוהי. עינא דנטיר לישראל. כדכתיב הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל. וכתיב הנה עין ה׳ אל יראיו למיחלים לחסדו. בההיא עינא עילאה גזרית ואשבעית עליכון כל מין עינא בישא שתסירו ותערקו ותברחו מעל פב״פ ולא יהי׳ לכם כח לשלוט בו לא ביום ולא בלילה לא בהקיץ ולא בחלום ולא בשום אבר מרמ״ח איבריו ולא בשום גיד משס״ה גידיו (לנקבה. ולא בשום אבר מאבריה ולא בשום גיד מגידיה) ולא בשערותיו ולא בצפורניו (לנקבה. ולא בשערותיה ולא בצפורניה) מעתה ועד עולם. אמן נצח סלה ועד. אתה סתר לי מצר תצרני רני פלט תסובבני סלה. סלה תסובבני פלט רני תצרני מצר לי סתר אתה. בן פורת יוסף בן פורת עלי עין בנות צעדה עלי שור. שור עלי צעדה בנות עין עלי פורת בן יוסף פורת בן. יושב בסתר (וכו׳ עד גמירא):

(מספר עה״ק בהוספה מספרים אחרים קדמונים)

מצאתי

יפלו שערות ראשה וגבות עיניה ודדיה. וכשם שהים אין לו דרך. והדג אין לו כוליא. והנמלה אין לה עצם. כך לא תשלוט עין הרע בפב"פ ולא תהיה לו (לה) שום חולשה. בכח הכתוב בן פורת יוסף בן פורת עלי עין בנות צעדה עלי שור. שור עלי צעדה בנות עין עלי פורת בן יוסף פורת בן. עלי באר ענו לה באר חפרוה שרים כרוה נדיבי עם במחוקק במשענותם ממדבר מתנה וממתנה נחליאל ומנחליאל במות ומבמות הגי. וכשם שנתרפא יחזקיהו מלך יהודה מחליו כן יתרפא (תתרפא) במהרה פב"פ וישיב לאיתנו (ותשיב לאיתנה) בכח השם הקדוש היוצא מן הראשי תיבות של אתה גבור לעולם אדני. וקודם שימנה תשעה ירפא הקב"ה אותו (אותה) כאמור את מספר ימיך אמלא וברך את לחמך ואת מימך והסירותי מחלה מקרבך. כן יהי רצון אמן סלה נצח ועד:

[וזה הלחש מקובל מאת הגאון הצדיק הקדוש וכו' הרבי ר' שמעלקי מניקלשבערג זצוקלה"ה]:

לחש לעין הרע.

„ויצעק משה אל ה' לאמר. אל נא רפא נא לה. אזוי ווי מען קאן נישט אבצייילען קיין ניין. אזוי זאל אצל פב"פ קיין עין הרע נישט שולט זיין. נישט ניין. נישט אכט. נישט זיבען. נישט זעקס. נישט פינף. נישט פיער. נישט דריי. נישט צוויי. נישט איינס: נישט איינס. נישט צוויי. נישט דריי. נישט פיער. נישט פינף. נישט זעקס. נישט זיבען. נישט אכט. נישט ניין. די בעדייטונג פון דעם שפרוך איז אזוי. אין די תורה שטעהט צעהן ווערטער. אזוי ווי אין די תורה קאן מען נישט אב-צייילען קיין ניין. בעווייל עס איז נישט דא קיין ניין. אזוי זאל אצל פב"פ קיין עין הרע נישט שולט זיין":

(ספר ספורי יעקב בשם הגאון הצדיק הר"א זצ"ל אבד"ק פפד"מ):

לחש לעין הרע.

ואני תפלתי לך ה' עת רצון אלהים ברב חסדך ענני באמת ישעך (ג"פ) ואני ברוב חסדך אבוא ביתך אשתחוה אל היכל קדשך ביראתך (ג"פ) בן פורת יוסף בן פורת עלי עין בנות צעדה עלי שור (ג"פ) רבונו של עולם בכח השמות הקדושים היוצאים מן הפסוקים האלה מראשי תיבות ומאמצעי תיבות תסיר עין הרעה מן פב"פ ותשלח לו (לה)

במהרה

ראש חטור וראשי ראש אריה. לשונם לשון חזיר ולשוני לשון מלך. שלייתי דאימייהו בזומהון. יוהך ישמרני. שדי יצילני. טַפְטַפְיָה יהיה בינינו" (מדת"ל):

להש עבור מעוברת שלא תפיל.

יקח נא ביד ימנית „בענדיל" ארוך ד' אמות ויאמר כך. „רבונו של עולם בכח זה הפסוק שאמר יחזקאל הנביא. ויאמר אלי ה' השער הזה סגור יהיה לא יפתח ואיש לא יבוא בו כי ה' אלהי ישראל בא בו והיה סגור. כן יהיה סגור רחמה של אשה הרה הזאת שלא תפיל פרי בטנה ותלד בעתה ובזמנה זרע של קיימא. אמן סלה נצח ועד":

ובאם יהיה נעשה זאת ע"י בעל מוח שיודע לכוון בפסוק הזה הכונות הראויות לכוין. וגם שיש לו לב טהור ופה קדוש וידים נקיות אזי יכול להיות בטוח שנעשה „בענדיל" הזה מסוגל שכל זמן שתלך אשה הרה עם ה„בענדיל" הזה קשור על בטנה לא תפיל בעזרת השי"ת. ותזהר להסיר את ה„בענדיל" באמצע חודש התשיעי (בקבלה):

(ענין הזה מובא גם בספר מרהי"ל אבל קטוע וחסר)

לחש למקשה לילד.

לאשה שמת הולד בבטנה ח"ו. קח כוס מלא מים שתוקים בידך ואמור לפני האשה זה הלחש.

„שלשה מלאכים נחתו מן שמיא. ועמהון תלת שרביטין. חד חיורא. חד אוכמא. חד סימקא. חיורא סליק ומחא לשמיא ואתא מיטרא. סימקא מחא לימא בשרביטא ופלגיתי. אוכמא מחא לסיטרא דפב"פ ואתיא מולדתא ושלייתא בשלם":

אח"כ תן להאשה לשתות מים מן הכוס כפי רצונה. ולצורך גדול שהיא מקש"ה לילד ויש לפחד מסכנה. מותר לומר זה הלחש אף אם הולד חי. ויועיל בעזרת השי"ת (ת"א):

לחש לעין הרע.

„שלש נשים עומדות על שן סלע. אחת אומרת פב"פ חולה. ואחת אומרת פב"פ אינו חולה. ואחת אומרת פב"פ אינו חולה ולא יחלה לעולם. אם איש עשה לו (לה) את הדבר הרע הזה בכוונה יפלו שערות ראשו וזקנו וגבות עיניו. ואם אשה עשתה לו (לה) בכוונה את הדבר הרע הזה יפלו

לחש לעצם בגרון.

מי שבלע עצם בגרונו יקח ממין העצם ויניח על קדקדו ויאמר כך. „יזר יזר נזר בלע. בלע נזר יזר יזר״:

לחש לעצור דם החוטם.

לעצור דם החוטם. יאמר זה הלחש ג׳ פעמים. „אונטערן שווארצען ים ליגט אַ ווייסער שטיין. אונטערן שטיין רינגען״:

לעצור דם החוטם. יאמר זה הלחש ז׳ פעמים. „ערות על יאור על פי יאור וכל מזרע יאור יבש נדף ואיננו. ויסכרו מעינות תהום וארובות השמים ויכלא הגשם מן השמים. כן יסכרו הוורידין ויכלא הדם לצאת מן פלוני בן פלוני״:

לחש לעצור דם מילה. מאת מרן הר״ן כ״ץ זצוקלה״ה, „הן אמת חפצת בטוחות ובסתום חכמה תודיעני. המטיב לאדונים. עבדים נקשרים לאדם נטע גן. משה קרע את הים. ויסכרו מעינות תהום וארובות השמים ויכלא הגשם מן השמים. כן יסכרו הוורידין ויכלא הדם לצאת מן הילד הנימול פב״פ״. כן יאמר ג׳ פעמים ויועיל:

לחש לעצור דם השותת מן מכת ברזל. יסבב באצבע הקטנה מסביב להפצע ויאמר זה הלחש ג׳ פעמים. „שבעה אחים עומדים בגשר. ושבעה קרדומות בידם. ושבעה עצים רעננים היו מקצצים. ושבעה ההים וגבעות מסתתמין הפצע אשר הדם מפטפט ממנו אצל פב״פ אמן נצח סלה ועד״ (ימי״נ):

לחש להנצל מכלי זיין.

[תשא עיניך לשמים ותאמר ג׳ פעמים]. די ע״ד איז הויך. דער הימעל איז מיין הויט. די ערד איז מיין שיך. גאט ברוך הוא זאל זיין מיין באשערמער. דאס מיך קיין שווערד ניט שנייד. דאס מיך קיין מאן ניט שים. דאס מיך קיין וואססער ניט פארגים. דאס ווערט וואהר בשם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב. אמן נצח סלה ועד. (כת״י):

לחש במקום סכנה מאויבים.

כשרואה שעומד במקום סכנה מחמת שונאים שבאים עליו יאמר זה הלחש ג׳ פעמים. „פגעתי אויבי וראיתי אותם והם לא יראוני. אני אמשול בם והם לא ימשלו בי. דבריהם יהיו לארץ ודברי יהיו עליהם. ראשם

ראש

יאמר כך . „כשם שזה הכסף מתהפך על הגחלים כך יתהפך לב אשתי פב"פ באהבה עזה אחר בעלה פב"פ ולא תנוח ולא תשקוט ולא תישן ולא תאכל ולא תשתה עד שתאהוב אותי אהבה עזה . אהבה אמתית . ואהבה תמידית . אמן סלה" (רו"ח) :

לחש לאהבת הבעל את אשתו .

הבעל שמרד באשתו והוא שונא אותה בלבו . תקח מלא כף יד מלח כתוש . ומעט סיד חי כתוש לחתיכות קטנות . ותשעה עשר פלפלין שחורים . ומעט כסף חי ותניח כל זה בתוך כיסוי של חרס . אח"כ תשפוך על זה מעט שפריט של יין שרף שיתלחלח הכל . ותעמיד את הכיסוי בתוך תנור אש ביום ה' בבקר כאשר אנשי הבית עוד ישנים . וכאשר תתחיל הכיסוי להשרף תאמר כך . אזוי ווי דאס אלעס וואס דא אין דער שטערץ ליגט ברענט , אזוי זאל ברענען דאס הארץ פון מיין מאן פב"פ צו זיין ווייב פב"פ . ער זאל קיין רוה נישט האבען ביז ער זאל זיך מיט מיר איבערבעהטען . און זאל מיך ליב האבען מיט א שטארק ליבשאפט אויף עוויג . אמן סלה" (מ"א) :

לחש להפוך מאויב לאוהב .

לך קודם זריחת השמש מחוץ לעיר והעמד עצמך עם הפנים לצד מזרח כנגד מקום הזריחה . ובשעה שעולה השמש ונתראה עיגולו תאמר כך . „אני מחויב ליתן לך שלום מאת הקדוש ברוך הוא שברא אותי ואותך . ואני מבקשך שתהיה שליח לפב"פ שיהפך לבו אלי לאהוב אותי ולעשות רצוני . וכאשר תחמם ההרים והגבעות כך תחמם דמו ונפשו ובשרו לאהוב אותי תמיד באהבה עזה . אמן סלה" . כך תאמר תשעה פעמים רצופים בלי שום הפסק (דרי"ש) :

לחש לעצם בגרון .

במסכת שבת (ס"ז .) איתא מי שבלע עצם ונתחב לו בגרונו . יקח ממין העצם ויניח על קדקדו ויאמר כך . „חד חד נחית בלע , בלע נחית חד חד" :

לחש לאדרא .

פירוש עצם של דג שישב לאדם בושט יאמר כך . „ננעצתא כמחט , ננעלתא כתרים . שייא שייא" :

שער הלחשים.

לחש לכל מיני חולאים.

[ישכב החולה על צדו השמאלית וילחש לו באזנו הימנית ג"פ]

בשם אלהי ישראל. שיק מיר דיין מלאך **רפאל** דאס ער דעם ...... פב"פ היילען. זאל פון זיין חולאת. השם יתברך ישמרהו מכל חולי ויצילהו וירפאהו ממחלתו. אויב עס איז א מחלה פון די ע"ב חלאים וואס אויף דער וועלט זענען דא. באשוועהר איך **בשם אל שדי**: ביי דעם אלמעכטיגען גאט ברוך הוא. און ביי אלע זיינע געבאט. ביי דער זון און די לבנה. און ביי דעם הימלישען הערן גאט ברוך הוא. און ביי די מלאכים וועלכע וואהנען ביי אונזער ליבען הערן. ביי ניין דורות, און ביי ניין ספרי תורות. און צעהן אופנים. דאס חולא, זאל זיך אפשיידען פון דעם חולה פב"פ. וואס עס איז עהם אין הויז אנגעקומען. אדער וואס עס איז עהם אין הויף אנגעקומען. האט עס עהם דעם ווינט אין די אויגען געווייעט. האט עס עהם דער רעגען געשפריצט. האט עס עהם דער האהן אנגעקרייעט. האט עס עהם די שידית געטוהן. איז עס עהם אין וועג אדער אין שטעג אנגעקומען. און ווי עס איז אויף עהם געקומען. דא הייליט דער אלמעכטיגער גאט ברוך הוא אויף דיעזער שטונדע. דאס איז וואהר אמת ויציב אין גאט ברוך הוא'ס נאמען. אמן סלה. וכן יהי רצון, יה בימינו וברוך בשמאלו. אלהים מלפניו ואדיר מאחוריו, ושכינת אל על ראשו, עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל. אמן:

להש לאהבה.

ביום ה' בבקר כאשר אנשי הבית עוד ישנים תקח מלח וזרוק באש ואמור כך. „אני לוקח מן פב"פ את בשרו ודמו שישרוף לבו אלי באהבה עזה כמו ששורף המלח הזה. שלא יוכל להיות בלעדי כמו שלא יכיל הצבי להיות בלי אליה והאם בלא ולדה. אמן סלה":

לחש לאהבת האשה את בעלה.

הבעל שאשתו מורדת בו ואינה אוהבת אותו. יקח מעט שערותיה ומעט מלח ומעט כסף חי ויצרור כל זה בתוך סמרטוט. ויניח גחלי אש בתוך כיסוי של חרס וישים את הצרור על הגחלים. וכאשר יתחיל להשרף

יאמר

תשמיש. חתן הנאסר מתשמיש המטה ע"י כשפים. סגולה שילך אצל נהר שצודין בו דגים הנקראים „העכט" ויקנה דג „העכט" חי. וישלם בעדו כמה שירצה המוכר בפעם ראשון. וישתין בפי הדג; ואח"כ ישליכנו תיכף לאותו הנהר כשהוא עדיין חי (מ"א):

תשמיש. הרוצה למעט בתשמיש המטה אבל אינו יכול להתאפק עצמו. סגולה שישתין בקערת עץ ואח"כ יתחוב בשולי הקערה מחט חדש. ועי"ז תתמעט תאותו לאשה עד שיוציא המחט משם (זכירה):

חידושין. יתפלל בכונה ובלב נשבר הפסוקים של אות מ׳. מה אהבתי תורתך וגו׳. אח״כ יתפלל ויאמר הפסוק „גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך״. ויכוין בזה הצירוף

גַבְּתְ לִימְ עֵטָתְ יְהְוֹ נַגְרַ יִפְּתֶ וְלָךְ אֲאוֹ

ועל ידי זה יפתחו לו מעיינות החכמה ויבין רזין דאורייתא (כסא מלך):

תורה. להבין עמקות התורה. סגולה שיצייר במחשבתו צורת רבו (רו״ח):

תפיסה. סגולה שיזכה בדין להנצל מהתפיסה. שיאמר בכונה ובלב נשבר קודם שיכנוס מזמור ל״ד לדוד בשנותו את טעמו וגו׳. אח״כ יאמר הפסוק „אתה סתר לי מצר תצרני רני פלט תסובבני סלה. סלה תסובבני פלט רני תצרני מצר לי סתר אתה״. כך יאמר ג״פ (בקבלה):

תפיסה. להנצל מתפיסה. סגולה שישא אצלו בשעה שמוליכין אותו לשם גט שנתגרשה בו אשה. ויעזור לו הש״י שיזכה בדין ויצא לחפשי (מרהי״ל):

תפיסה. סגולה שיצא לחפשי. שישתה עם ג׳ אוהבים יין שרף לחיים קודם שיכנוס ויכוונו כלם בשעה שמברכים **שהכל נהיה בדברו** שהר״ת והס״ת בגימטריא **חפש**. ויברכו אותו הג׳ אוהבים שיעזור לו השי״ת שיזכה בדין ויצא לחפשי (בקבלה):

תשובה. מי שברח ויצא לתרבות רעה ח״ו. הן בעל שברח מאשתו הן להיפוך. והן בן או בת שברחו מאביהם ויצאו לתרבות רעה. סגולה להחזירם בתשובה. שתקח לבינה חדשה וחלקה ותשים אותה בתנור אש שהוסק בערב שבת לאפות בו חלות על שבת. והלבינה תנוח שם עד ערב שבת הב׳ אחר אפיית החלות של שבת הב׳. כדי שהלבינה תתלבן באש של שבת ב׳ פעמים. ותהי׳ ב״פ בהתנור יחד עם החלות של ב׳ שבתים. ואח״כ תקח משם הלבינה ותכתוב עליה שם החוטא עם שם אמו בשורה אחת. ותחת אותה השורה תכתוב כזה. „וכשם שהלבינה הזאת בערה בתנור אש כן יבער לב פב״פ שיצא לתרבות רעה שיתהפך לבו לשמים לטובה״. אח״כ יקרא הכותב ג״פ את הכתב שכתב על הלבינה. ואח״כ תשים את הלבינה בקבר של צדיק שתניח שם שבוע אחד או יותר ותרא פלאים. וזהו בדוק (זכירה):

תשמיש. חתן שנאסר ע״י כשפים מתשמיש המטה. סגולה שיאמר ג״פ קודם התשמיש פסוק הזה בדקדוק. „דרך גבר בעלמה. דרך נשר בשמים. דרך נחש עלי צור. דרך אניה בלב ים״. (משלי ל׳) (זכירה):

במים לילה אחד . ולמחרתו תתן להילד לשתות אותן המים .
(מ״א) :

תולעים. לתולעים שבבטן הילדים. סגולה לבשל חלב עם שום כתושי. ותסנן החלב ותתן להילד לשתות (מ״א) :

תולעים. לתולעים שבבטן הילדים. תשכיב את הילד על כתפיו ותמשח לו תחת החוטם עם מעט „דזעגיטש״. אח״כ תמשח את בטנו ביין שרף חזק. ואח״כ תמשח את בטנו עם מרה של בהמה. כן תעשה לו ג׳ ימים תיכף בבקר:

תולעים. לתולעים שבבטן הילדים. סגולה שתקח קמח שעורים מנופה היטב ותליש את הקמח עם מרה של בהמה ותעשה ממנו עיסה קטנה. אח״כ תטגן את העיסה בחמאה. ותשים את העיסה על טבור הילד כשהוא עדיין חם. ותחבוש ממעל שיהי׳ מונח שם מעת לעת (מרהי״ל):

תולעים. לתולעים שבבטן הילדים. סגולה שתקח לענה שקורין „ווערמיט״ גם נקרא „פיאָלען״. ותחתוך אותו לחתיכות קטנות ודקות ותטגן אותו בחמאה. והנח על הטבור חם ויצאו התולעים (מ״א) :

תולעים. גם אצל גדולים שכיח תולעים כמה מינים. וביותר שכיח תולע הנקרא „סאליטר״ ונקרא ג״כ „באַנד=וואָרם״ והוא משחית נורא כי שואב ובולע בקרבו הרבה לחליחות שהגוף נצרך אליו. ולפעמים ארכו איזו מאות אמות. והוא רחוב ודק. וכאשר צר לו הוא זורק מעצמו חתיכות חתיכות עם היציאה של הגוף. ולפעמים גם אלו החתיכות אורכן איזו אמות. והוא מדבק עצמו עם שיניו בבני מעיים. וקשה לגרשו כלה מן הגוף כי כל זמן שנשאר ראשו הוא מתגדל מהר כבראשונה. אבל עתה המציאו חכמי הרופאים רפואה טובה מין סם המשכר אותו מאד. ונגרש תיכף כלו מן הגוף עם ראשו. ומי שיש לו תולע כזה צריך לפנות עצמו אל רופא מומחה וירפא:

תולעים. אם הילד נחלה מן תולעים ויש לו חום. רפואה ליתן לו ב׳ כפות קטנות שמן זית טוב מעורב עם צוקער כתוש. אחר זה להמתין ב׳ שעות וליתן לו „רצין=עהל״.

תורה. סגולה לחידושי תורה שיושפע לו מן השמים אור תורה ויפקחו עיניו להבין דברי תורה הן בנגלה והן בנסתר. שיהרהר ויכוין בהשם הקדוש מהש בשעה שרוצה לחדש חידושי תורה. (אריז״ל) :

תורה. סגולה לחידושי תורה שיבין רזין דאורייתא ויפקחו עיניו לחדש חידושין

להכניע שונאים. מזמור ל״ה. מזמור מ״ח. מזמור נ״ג. מזמור נ״ד. מזמור נ״ה. מזמור ע״א. מזמור ע״ד:

להחזירך על כנף לאומנתך. מזמור מ״א. מזמור מ״ב. מזמור מ״ג:

להבריח רוח רע ושדים. מזמור י׳. מזמור ט״ו. מזמור צ״א. מזמור קמ״ד:

לפתיחת הלב. מזמור ט״ז. מזמור י״ט:

לשאלת חלום. מזמור כ״ג. מזמור מ״ב:

לבקש רחמים על עקרה. מזמור ק״ב. מזמור ק״ג:

להתפלל על מקשה לילד. מזמור כ׳:

לכתוב קמיע למעוברת. מזמור קכ״ח:

לכתוב קמיע בבית שמתים הילדים. מזמור קכ״ו.

תהלים. אמירת כל ספר תהלים מרישא לסיפא בלי שום הפסק היא סגולה גדולה על כל צרה שלא תבוא ואחר שסיים כל התהלים יתחיל אשרי האיש ויסיים בהפסוק וכל אשר יעשה יצליח. וגם יש תקון גדול למי שאינו יכול להתענות על חטא שחטא לומר ג״פ כל התהלים בלילה אחד בלי שום הפסק. ואף שלא יאמר שום יהי׳ רצון בין ספר לספר (בקבלה).

תולעים. לתולעים אשר בתוך הספרים. אם נחרבו ומקלקלים את הספרים עצה טובה לזרוק איזו טפות שמן „טערפּענטען״ בתוך ארון הספרים ועל הספרים מבחוץ. ומלבד זה יעמיד בתוך הארון של הספרים קערה קטנה עם מעט שמן „טערפּענטען״. מכל זה יהי׳ נלקט היטב ריח השמן הזה בתוך הארון ובתוך הספרים. ועי״ז יברהו התולעים משם:

תולעים. להמית התולעים אשר על בשר האדם הנקראים „פילץ-לייז״ או „מענדעוויסקיס״. רפואה לסוך עליהם עם שמן הנקרא בלשון ליטיין „לאוואנדיל-עהל״. או עם „שארי-מאשץ״:

תולעים. לתולעים שבבטן הילדים. יקנה באפטייק „פּאסטילקעס״ לתולעים. וכפי מספר שנות הילד כן מספר ה„פּאסטילקעס״ שצריך ליקח. ואחר שאכל אותן ה„פּאסטילקעס״ יתנו לו לשלשל בני מיעיו. וזאת טוב לעשות בסוף חודש. וכן כל הרפואות והסגולות לתולעים טוב לעשות בסוף חודש:

תולעים. לתולעים שבבטני הילדים. סגולה שתשרה בצלים קלופים במים

גיד האמה בתוך הכלי. באופן שישרה הגיד בתוך השמן זית (מ״א):

שתן. הסובל על מחלת השתן אל ישתה שום משקה המכיל בקרבו „אלכאהאל״:

שתן. מי שאינו יכול לעצור השתן. ובפרט בלילה שמשתין במטה. רפואה לעשות לו מרחצאות באמבטי מן גפרית פשוט שיהיה כתוש לחתיכות קטנות. כן יעשה חודש ימים מרחצאות כאלה:

שתן. למשתין במטה רפואה שישתה קודם השינה כף קטנה „סאָדי״ של שתיה. מעורב בתוך ה׳ כפות חלב קר:

שתן. למשתין במטה יראו שמראשותיו יהיו נמוכים מן מרגלותיו. והיינו שתחת רגלי המטה של מרגלותיו יניחו לבֵנים:

שתן. מי שאינו יכול לעצור השתן. רפואה לקנות באפטייק „קימּמעל-עהל״. וישתה החולה איזה פעמים ביום חמשה טפות מזה השמן מעורב ביין אדום:

שתן. למשתין במטה. סגולה ליקח שלחופית יבש מן כבש ולשרוף אותה בכלי. וישתה האפר מעורב ביין אדום (זכירה):

אות ת

תהלים. שמוש תהלים.

להצלחה. מזמור נ״ז: מזמור קכ״ב:

להצליח בדירה חדשה. מזמור ס״א:

להצליח בחנות. מזמור ס״ג. מזמור קי״ד:

להצליח בבקשה מאיזה איש. מזמור ד׳. מזמור ח׳. מזמור ט״ו. מזמור ל״ד. מזמור ס״ה. מזמור קכ״ב:

להצליח בדרך. מזמור י״ז. מזמור ל״ד:

לזכות בדין. מזמור ז׳. מזמור ל״ה. מזמור צ״ג:

לחן בעיני השלטון. מזמור ח׳. מזמור ל״ד. מזמור ע״א. מזמור קכ״ב:

להנצל מצרה ומשביה. מזמור ט״ז. מזמור כ״ה. מזמור כ״ו. מזמור ס״ז. מזמור ע״א. מזמור ע״ז:

שערות. להצמיח שערות במקום קרחה. תקח ב׳ כפות שמן הנקרא „ריצין־עהל" ותערוב בו חלמון ביצה. ותערב בכף היטב עד שיהי׳ נעשה כמו משיחה. ותמשח בזה ב"פ ביום:

שערות. „קאָלטען" על הראש. אין לחתכו או לגוזזו עם כלי ברזל. כי זה סכנה לכל הגוף. רק יש עצה ללבן באש „דראָהט" ולשרוף עם ה„דראָהט" את שורש ה„קאָלטען" לאט לאט עד שיפול. אבל בעל „הקאָלטען" צריך אז בשעת השרפה לישב באמבטי מים חמין עד הצואר. ואחר שנפל ה„קאָלטען" צריך למשוח תיכף את הראש עם שמן „שפיגנארדי" הנקרא בלשון ליטיין „ליוואנדי־עהל". וכשיפול ה„קאָלטען" לא יגיד לשום אדם אפילו לאביו ולאמו או לאשתו ולבניו. וכן האשה לא תגיד לבעלה ולבניה. רק להצניע את ה„קאָלטען" במקום מוצנע (מ"א) עם שינוי והוספה עפ"י חכמת הרפואה אשר בזמן הזה. אבל גם באופן הזה אין להתוך ה„קאָלטען" רק אם הוא דבר נחוץ מאד. כי גם באופן הזה יש עדיין ספק שלא יסבול מזה כל הגוף:

שרפה. סגולה להרחיק האש מן הבית בשעת שרפה. שתתלה כתונת המלוכלך עם דם נדה על הבית אשר כנגד השרפה. ואז לא תלך האש אל אותו צד שתלוי׳ שם הכתונת (מ"א):

שתן. לנעצר משתן. רפואה לכתוש גרעיני שעורים היטב ולשרות אותן בחומץ חזק לכל הפחות מעת לעת. ואין צריך לבשלן. ואח"כ תן להחולה לשתות מזה החומץ ויועיל. (מ"א):

שתן. מי שאינו יכול להשתין מחמת „קאטאר" בהשלחופת. רפואה ביתית לבשל כרפס הנקרא „פיעטרושקי" וישתה המים. וגם יבשלו לו שבולת שועל וישתה המים. ויבשלו לו „האָבער־גריץ" לאכילה ואם יש זרע כרפס. טוב לבשל ב׳ כפות בקוואָרט מים. והחולה יקח מזה בכל פעם כף אחת:

שתן. רפואה לעצירת השתן. לעשות להחולה מרחצאות חמות באמבטי מן מים שנתבשל בהן שבולת שועל או התבן של שבולת שועל:

שתן. לעצירת השתן. סגולה לבשל שקדים מרים עם חלב עז. וישתה כמה פעמים (ת"א):

שתן. לעצירת השתן. רפואה לקנות באפטייק „בורשטין־עהל" הנקרא בלשון ליטיין „סוקצינים" וליתן לו לשתות מעורב בתוך „וויסע־וואסער" או „סעלטער־וואסער" בערך מן ג׳ עד ו׳ טפות ג"פ ביום:

שתן. לעצירת השתן. סגולה שישפוך שמן זית חם בכלי. והחולה ישים

גיד

באחד מן ה„קראָפּלים" האלה אשר תקנה באַפּטייק. או „נעלקין־עהל". או „יאַדינא־קראָפּלים". או „קוואס־קארבּול". ותניח הכדור בתוך הנקב. והוי זהיר בכל מיני הקראָפּלים שלא תגע עם הוואטי בלשון או בחניכים. כי יכוה העור מהן מחמת חריפתן:

שִׁנַּיִם. לשן הכואב שאין בו נקב. תעשה רפואה ביתית שתקח פלפל ומלח כתושים על כף של מתכות או על קערה קטנה. ותשפוך בזה יין שרף שאיננו חזק כל כך. ותדליק היין שרף עד שתשקע האש. וישאר בכלי מיץ אדום. ותטבול בזה „וואַטי" ותניח על השן. וזאת מועיל גם אם יש נקב בשן להניח ה„וואַטי" גם בתוך הנקב:

שִׁנַּיִם. לשן הכואב שאין בו נקב. רפואה ביתית לקחת לובן ביצת תרנגולת בתוך קערה קטנה ותשפוך בתוכה יין שרף חזק במדה שוה כערך החלבון. ותערוב היטב עם כף. אח"כ תדליק היין שרף ועי"י יתבשל החלבון. וכאשר תשקע האש מן החלבון על „וואַטי" תיכף בעודו חם תניח על השן הכואב:

שִׁנַּיִם. לשן הכואב שאין בו נקב. רפואה ביתית שתליש מעט קמח סלת עם מעט דבש ותערב בזה הרבה מלח ופלפל מהודק. ותעשה עיסה מזה ותניח על השן הכואב. ויזיב רוק מן הפה וישקוט הכאב (ע"ח):

שִׁנַּיִם. רפואה לכאב שיניים. שתקח ב' כפות חלב שקדים ותשים בזה כף אחת צוקער כתוש הנקרא „מאַנטשקע" ותחמם על האש. ויקח מזה בפיו כדי גמיעה ויתפוס בפיו איזה רגעים כמו שיכול לסבול וישקוט הכאב׳

שִׁנַּיִם. (במדרש תלפיות מביא שיש חילוק בין ישראל לאוה"ע במספר השיניים. שלישראל יש ל"ב שיניים. ולאוה"ע ל"ג):

שִׁנַּיִם. רפואה לכאב שיניים. לחמם חלב עם כרכום ויקח מן החלב בפיו כדי גמיעה חם כמו שיכול לסבול. כך יעשה איזה פעמים וישקוט הכאב (מ"א):

שִׁנַּיִם. אם אין בעירך „אַפּטייק" תוכל לעשות „קראָפּלים" לשיניים בביתך. שתקח חצי לויט בשם „נעגילעך" עם חצי לויט „קאַמפער" כתוש. ותשים בתוך בקבוק ותשפוך עליהם „שפירט" של יין שרף. לא הרבה רק כדי שיכסה ה„שפירט" את התערובות. ואחר כ"ד שעות תוכל להשתמש עם ה„קראָפּלים" האלה לטבול מעט „וואַטי" ולהניח בתוך שן הכואב:

„חלאָדנעס״ חמות כאלה. שתבשל זרע פשתן הנקרא „ליאַני=שעמין״ בחומץ שיהי׳ תבשיל עב. ותשים בקדרה גם מעט שמן זית או שומן חזיר. ותשים בתוך שק קטון מן בד אשר יכול לכסות את הבטן. ותניח חם על הבטן. ובכל ב׳ או ג׳ שעות תחליף ותתן „חלאָדנע״ חמה אחרת. ותחבוש ממעל עם „וואַטי״:

שלשול. לשלשול עם דם. סגולה לבשל עשב „רוטא״ בחלב. וליתן להחולה לשתות מזה החלב ה׳ כפות בכל שעה. והחלב יהי׳ פושרין כאשר ישתה החולה ממנו. ויכול לשתות זה החלב עם צוקער:

שִׁנַּיִם. אם השיניים מתנועעים מחמת רכות וחולשת בשר החניכים. רפואה לשרות חצי „גלאָז״ „חריין״ מעוך עם „גלאָז״ וחצי שכר „בייריש״ בתוך בקבוק גדול מגופה היטב. ואחר שיערוב היטב יעמיד הבקבוק על כ״ד שעות. ואח״כ טובה הרפואה להשתמש בה. וישפך בכל פעם מעט שכר מן הבקבוק בתוך כוס קטון ויצחצח בזה את השינים. כן יעשה ג׳ פעמים ביום:

שִׁנַּיִם. סגולה לכאב שנים מהצדיק המפורסם נזר ישראל וכו׳ מרן הריב״ש זצוקלה״ה מרוזין. לומר בשעת קידוש הלבנה „כשם שאני רוקד כנגדך ואיני יכול לנגוע בך כך לא יוכלו כל אויבי לנגוע בי לרעה. וכך לא יהי׳ לי לעולם כאב שִׁנַּיִם״. כן יאמר ג׳ פעמים:

שִׁנַּיִם. אם כואבים כל השיניים מצד אחד. וסבת הכאב היא מחמת קרירות. רפואה שתקנה באפטייק „גארמשיצי=שפירט״ וגם „קאַמפֿאַר=שפירט״ ותטבול בזה „וואַטי״ ותמשח את הלחי אשר בצד הכאב אח״כ תחבוש ממעל עם „וואַטי״ יבשה וישכוב עצמו החולה לישן וישקוט הכאב:

שִׁנַּיִם. אם כואבים כל השיניים מצד אחד מחמת קרירות. סגולה שתחתוך במגרה לוח קטון מן עץ „סאָסנאָווי״ שהוא לח מעט. ותשפוך על הלוח במקום שנחתך שפירט של יין שרף. אח״כ תפזר שם פלפל שחוק. ותניח הלוח על הלחי הכואב באופן שהשפירט והפלפול יהיו לצד הלחי. ותחבוש את הלוח עם „וואַטי״ וישכוב עצמו החולה לישן וישקוט הכאב:

שִׁנַּיִם. לשן הכואב שיש בו נקב. רפואה להניח בהנקב מעט „סאַלמיאַק״ או מעט „קאמפֿאַר״ או מעט „סאָדע״ שרוחצין בו. ותסתום הנקב עם מעט „וואַטי״:

שִׁנַּיִם. לשן הכואב שיש בו נקב. תעשה כדור קטון מן „וואַטי״ ותטבול

באחר

שליקערץ. סגולה לשליקערץ. שתקח ב׳ ליטראות צנון שחור קשה ולח ותקלוף אותו ותגררו על „ריב-אייזען" ותפזר עליו עשרה לויט צוקער כתוש שנקרא „מאַנטשקי" ותערב ותכסה בכלי ויעמוד כך בערך שעה אחת עד שיזיע הצנון וימס הצוקער. אח״כ תסחוט המיץ וישתה החולה את המיץ בבקר אליבא ריקנא. כן יעשה ב׳ שבועות וירפא (מ״א):

שליקערץ. לשליקערץ פשוט אצל אנשים זכרים. שגונח הלב הרבה גניחות פעם אחר פעם. לזה יש רפואה פשוטה רק להשקיט השליקערץ תיכף. והוא או לשבת תיכף על רגע אחד בלי שום תנועה ואפי׳ רק ביד או ברגל ג״כ אין לעשות שום תנועה. או לגמוע תיכף איזו משקה פה מלא ולבלוע. וישקוט תיכף ה„שליקערץ":

שלשול. יש ב׳ מיני ש׳שול. אחד. הבא מחמת השחתת הקיבה ובני מעיים ע״י מאכלים מקולקלים. שני. הבא מחמת קרירות. לשלשול הבא מן השחתת הקיבה צריך לתת לו רפואות לנקות הקיבה ובני מעיים. וצריך להשמר מאד מן מאכלים גסים. לשלשול הבא מחמת קרירות. צריך לתת לו רפואות המחממות את הבני מעיים:

שלשול. לשלשול עם הקאה רח״ל. תקנה באַפטייק „ינאָזעמצאָווי-קראָפלים" ותתן להחולה בכל שעה מן חמש עשרה עד עשרים טפות עם „אַריק" או יין אדום. וגם תשפוך שפירט של יין שרף על נייר „ביבילע" ותפזר על הנייר פלפול כתוש. ותעשה באמצע הנייר נקב ותניח את הנייר על בטן החולה. באופן שהנקב יבוא כנגד הטבור. ותחבוש ממעל עם „וואַטי":

שלשול. לפעמים רפואה טובה לשלשול לעשות להחולה „קריסטיער" כזה. שתקח „קוואַטירעל" אחד חלב מבושל שיהי׳ פושרין. ותערב בזה ב׳ חלמונים מביצי תרנגולת. וצריך להכות ולערוב היטב מקודם את החלמונים כדי שיתערבו היטב עם החלב. ולעשות מזה „קריסטיער" להחולה. וכן צריך לעשות ג׳ ימים וייטב לו:

שלשול. גם „חלאָדנעס" חמות רפואה טובה לשלשול. וטוב לעשות „חלאָדנע" שתחמם היטב סובין יבשים. ותזלף עליהם חומץ מעט כדי ללחלח אותן מעט. וכשהם מרותחין תתן אותן בתוך שק קטון מן בד אשר יכסה את הבטן. ובכל שעה או ב׳ שעות תניח על הבטן „חלאָדנעס" חמות כאלה. ותחבוש ממעל עם „וואַטי":

שלשול. לשלשול ו„גרימינעש" בבטן הן בגדולים והן בקטנים. טובים חלאדנעס

שיעול. רפואה למחלת השיעול. לבשל „ענים" בחלב וישתה עם צוקער כמה ימים:

שיעול. רפואה למחלת השיעול. שתקח צנון שחור קשה ולח ותקליפהו ותחתכהו לחתיכות דקות או שתגרור אותו על „ריב-אייזען" ותפזר עליו „קאנדיל-צוקער" כ..וש ותכסה בכלי. ואחר שיזיע הצנון וימס הצוקער תסחוט המוץ ע"י סמרטוט נקי. ותשתה מן זה המוץ כף אחת בכל שעה. כן תעשה איזה ימים ותרפא:

שיעול. רפואה למחלת השיעול. שתכתוש '' לויט גפרית עם ג' לויט „קאנדיל-צוקער" לאבק דק כקמח. ויאכל מזה בכל בוקר אליבא ריקנא כף קטנה:

שיעול. רפואה למחלת השיעול לקנות באפטייק העשב הנקרא בלשון ליטיין „ליכען-יסלאנדיקוס" ולבשל כמי טיי ולשתות עם צוקער" איזה גלעזער בכל יום:

שיעול. לשיעול יבש שקשה לו להוציא ליחה. רפואה לבשל „גראפין" של שעורים עם „קאנדיל-צוקער" ילסנן הרוטב מי ה„גראפין" ולשתות חם כמה פעמים

שיעול. לשיעול יבש ומרגיש כאב וכובד על החזה. רפואה שתקנה באפטייק „וואזעלינא" לבנה עם שמן שקדים. ותקח כף מזה וכף מזה ותחמם ביחד על האש. ותסוך בזה את החזה בבקר ובערב:

שכרות. מי שנשתכר מאד ורוצים להפיג שכרותו: סגולה לטביל סמרטוט אי „וואט" בחומץ טוב. ולהבוש בזה את הכים עם הביצים שלו (מ"א):

שכרות. מי שרגיל בשכרות ורוצה למאס בתועבה הזאת וקשה עלי להתאפק. סגולה שישתה בכל ב' שעות כף שמן זית טוב או שישתה בכל יום ג' כפות שמן דגים טוב. כן יעשה זמן ארוך ועי"י ימאס בשכרות:

שליקעריץ. מי שיש לו מיחוש של גניחת הלב שנקרא „שליקעריץ". רפואה שישתה חלב חם תיכף אחר החליבה. וחלב עזז יותר טוב:

שליקעריץ. סגולה וגם רפואה טובה ל„שליקעריץ" „יין-כרמל-ברזל" וטוב שישרה ט' חתיכות לחם סלת בתוך היין הזה. וכל חתיכה תהי' לא פחות מכזית. ואחר שהחתיכות תהיינה מובלעות היטב עם היין יאכל אותן החולה בבקר בבקר אליבא ריקנא. חתיכה אחר חתיכה. כן יעשה חודש ימים וירפא:

שליקעריץ

תמיד את השערות בכל היכולת. הן בזמן משיחה הראשונה. והן בזמן משיחה האחרונה. ובעזהש"י ירפא לגמרי:

שינה. מי שאינו יכול לישן. סגולה שיכוין ויהרהר בהשם **איתיאל** שהוא שם המלאך הממונה להפיל תרדמה על האדם (דמ"א):

שינה. מי שאינו יכול לישן; סגולה שישתה חלב עז עם מלח (רו"ח):

שינה. מי שאינו יכול לישן. סגולה שתבשל חזרת הנקרא „חריין" במים שתוקים. אח"כ תמעך החריין ותמשח אותו על סמרטוט כמו „פלאסטער". והנח על המצח עם ה„שלעפיך" חם ויישן (מ"א):

שינה. מי שרוצה לקום בלילה. סגולה שיאמר קודם השינה הפסוק „עורה כבודי עורה הנבל וכנור אעירה שחר". ז' פעמים ישר והפוך. ויזכיר בכל פעם השעה שרוצה להקיץ בה. אח"כ יאמר הפסוק „בהתהלכך תנחה אותך בשכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיחך". ג"כ ז' פעמים ישר והפוך (זכירה):

שינה. מי שיש לו טבע מגונה שמדבר מתוך השינה. סגולה שיתלה על צוארו שן כלב (זכירה):

שינה. מי שצועק מתוך שינתו. הנה יבהלוהו חלומות רעים כדי שיקיץ. וזאת בא מחמת שנולד איזה חסרון בגוף וע"י שיקיץ יתקן הדבר והרבה פעמים בא זאת אם ישן פרקדן ומשים ידו על לבו בשעת השינה ונעשה מזה כובד הנשימה. וגם הרבה פעמים בא זאת מחמת חלושת העצבים ע"י איזו עגמת נפש או סיבה אחרת. וע"כ אין להתענות כלל בשביל חלומות רעים כאלה:

שינה מי שאינו יכול לישן מחמת שיש בביתו תרנגול הקורא, סגולה שימשח ראש התרנגול בשמן. וגם את אזני התרנגול ימשח בשמן. או שיתלה על צואר התרנגול ענף עץ וע"ז ישתוק התרנגול (מרהי"ל):

שינה. מי שאינו יכול לישן בלי שום סיבה. רפואה להניח על ראשו סמעל באמצע הראש כים של פשתן עם מלח לח. ובאם נתייבש המלח על הראש ילחלחו שנית את המלח:

שיעול. למחלת השיעול שקורין „הוסטען" רפואה לשתות חלב עז חם תיכף מן החליבה:

שיעול. למחלת השיעול. רפואה לקנות באפטייק העשבים הנקראים בלשון ליטיין „ספעקציעס-פעקטאראליס" וישתה כמו טיי עם „קאנדיל-צוקער". ויכול לשתות זאת גם עם חלב:

שושנה. למחלת השושנה הנקראת „רויז״. הן שהוא חלק והן שעלה בו אבעבועות. רפואה לעשות משיחה הזאת. שתקח לויט אחד „הלוין״. לויט אחד „גרינשפאן״ ותכתוש לאבק דק כקמח. אח״כ תקח כרפס הנקרא „פיעטרושקא״ ותרחצהו שיהי׳ נקי ותגרר אותו על „ריבאייזען״ ותקח מן הכרפס הנגרר ג״כ לויט אחד. וגם תקח קמח שעורים לויט אחד. ותשים כל זה בקערת חרס נקיה ותערוב בה נ״ל הד׳ מינים האלה ביחד, אח״כ תתן בתוך הקערה חלבון ביצת תרנגולת עם יין שרף ותערוב הכל ביחד היטב עד שתעשה כמו משיחה. והנח זאת על פשתן מרוסק שנקרא „ליאני־פלאקס״ והנח על מקום הכאב. ותחבוש ממעל עם „וואטי״. ויהי׳ מונח שם זמן ארוך ויעבור הכאב:

שושנה. למחלת השושנה. רפואה לכתוי״ו נתר שנקרא „קרייד״ לאבק דק כקמח ותפזר ה„קרייר״ על חתיכה „פלאנעלי״ אדומה. או על חתיכה בגד צמר רך ואדום. ותחבוש בזה את השושנה שיהי׳ מונח שם זמן ארוך וירפא:

שושנה. צריך ליזהר לבלתי ללחלה את מקום השושנה במים. ואם נתלחלח במים הוא קשה להרפא. וצריך תיכף להניח שם „קאמפרעסין״ מן יין שרף וירפא מהר:

שחין. רפואה לשחין בילדים. שתקח גפרית כתוש. לאבק דק כקמח. וגם „בור־זויערע״ תקנה באפטייק. ותבקש שימכור לך מזה המין שהוא אבק דק כקמח. ותערב אלה שני המינים שוה בשוה עם „וואזעלינע״ או עם חמאה תפילה. או עם שומן חזיר תפל. כ״ז תחמם על האש ותערב היטב ותמשח בזה את השחין ד׳ שבועות וירפא:

שחין. לשחין ראש בגדולים. רפואה לעשות משיחה זאת שתקח כף אחת דבש חי הנקרא „פאטינגע״. כף אחת לבונה זכה. כף אחת שומן חזיר תפל. כף אחת חומץ טוב. וגם מעט „גרינשפאן״ דק. ומעט זפת שחור. ותבשל הכל ביחד מעט על האש. ותערוב היטב עד שתיעשה כמו משיחה. ותמשח בזה את השחין ד׳ שבועות. וירפא

שחין. אחר שנמשח השחין עם המשיחות הנ״ל ד׳ שבועות ונרפא. צריך למשוח עוד ד׳ שבועות עם המשיחה הזאת. שתעשה מן חצי ליטרא שומן חזיר ישן וחצי קווארט חומץ טוב. שתבשל ביחד בישול ארוך עד שלא ישאר מהחומץ כלום רק השומן בלבד. ותמשח עם שומן הזה את הראש פעם אחת בלילה חודש ימים. וצריך ליזהר מאד לגזז

תמיד

למשוח מקום הכאב בדבש דבורים ולפזר על הדבש חרדל כתוש לבן. ולכרוך ממעל עם פשתן הנקרא „ליאַני־פלאַקס" ויהי' מונח שם הפשתן עד שיפול מעצמו:

רימאַטין. רפואה לרימאַטין. ליקח „קאָנאָפיעס" רך ולטבול בשפירט של יין שרף ולפזר על הקאָנאָפיעס „קאַליפאָני" כתושה לאבק דק כקמח. ולהניח ה„קאָנאָפיעס" עם ה„קאַליפאָני" על מקום הכאב. ולחבוש ממעל היטב עם „באַנדאַרזש" חזק. ויהי' מונח כן ג' ימים:

רימאַטין. רפואה לרימאַטין. לקנות באפטייק „טערפאָנטין" עם „האלץ־שפריט" ולערוב יחד שוה בשוה ולמשוח בזה היטב בכח על מקום הכאב ב' פעמים ביום:

רימאַטין. רפואה לרימאַטין. לכתוש סיד שאינו מכובה על חתיכות קטנות וליתן בבקבוק של זכוכית. ולשפוך עליו שפירט של יין שרף. ויעמיד הבקבוק במקום זריחת השמש על ג' ימים. ויערוב את הבקבוק בכל יום איזה פעמים. ואחר הג' ימים יסנן את השפירט על יד, סמרטוט עב וישפכנו אל בקבוק נקי. ויסתום היטב את פי הבקבוק. וימשח עם זה השפירט על מקום הכאב ב' פעמים ביום:

רימאטין. רפואה טובה לרימאטין שצריך כל אדם לראות להכין זאת בביתו. כי זאת רפואה טובה שתשפוך בבקבוק של זכוכית „קוואַטירל" חומץ חזק וטוב. ותשים בתוכו שתי מאות מחטים נקיים בלי חלודה. והמחטים הם מה שתופרים עמהם. ויניחו שם בערך חודש ימים עד אשר המחטים יהיו נימוחים לגמרי. ותמשח היטב עם החומץ הזה על מקום הכאב ב' פעמים ביום:

רימאַטין. הרבה פעמים מועיל לרימאַטין מרחצאות חמות של ב' חלקים מלח וחלק אחד „סאָדע" שלוקחין לרחיצת בגדים:

רימאַטין. רפואה טובה לרימאַטין. ליקח חריין קשה ולח. ולמעכו על „ריב־אייזען". ולשימו בתוך בקבוק של זכוכית. ולשפוך עליו שפירט של יין שרף. ולסתום היטב הבקבוק. וגם טוב לשים בתוך הבקבוק איזה כפות מלח. ואחר שיעמוד כל זה ג' ימים יקח בכל פעם מן היין שרף וימשוח על מקום הכאב:

כואב כל הראש כי אם חלק ממנו בצד אחד. רפואה שתקח ה׳ כפות „גאָרטשיִצע־שפירט״. ב׳ כפות „קאַמפּאָר־שפּירט״ וב׳ כפות „מראָווצאַני־שפירט״. כל זה תקנה באפטייק ותערוב יחד ותמשח היטב בכח על מקום הכאב:

ראש. עוד רפואה טובה ל„מיגרעני״. שתשתה אַגליאָז „קאַווי״ טובה שחורה חמה ותשים בה חתיכה „ציטרין״:

ראש. לכאב ראש באנשים שיש להם קרחת או גבחת. רפואה שתקנה באפטייק „ווייסען־אינגבער״ ותכתשנו לאבק דק כקמח ותבשלנו היטב עם שמן שומשמין. ואחר שהשמן יהי׳ פושרין תערב בו חלמון ביצה עד שיעשה כמו משיחה. וימשח מזה על סמרטוט רך ונקי ויניח על ראשו בקרחתו או בגבחתו (מ״א):

רגל. לרגלים שנחלש כחם. רפואה לסוך אותן ג״פ בשבוע עם „נפט״:

רגל. לכאב הארכובה הנקרא „קני״. רפואה למשוח הארכובה עם דבש דבורים טוב כנגד האש. ואח״כ תפזר שם מלח דק ותחבוש היטב עם „פלאַקס״ שהיו מונחים בו אתרוגים. ואם אין לך „פלאקס״ כזה תחבוש עם „וואַטי״ רכה ועם „באַנדאַרזש״ חזק. ויהי׳ מונח כך איזה ימים וירפא:

רגל. לכאב שוק הרגל ולפעמים נמשך הכאב למטה בשאר פרקי הרגל וזאת המחלה נקראת „ישיאַס״. רפואה להניח חול חם. וגם טוב ליקח צנון שחור וקשה ולגרר אותו על „ריב־אייזין״ ולפזר על סמרטוטין ולהניח על מקומות הכאב ולחבוש היטב ממעל. ולפעמים מועיל לזה מרחצאות מן ב׳ חלקים מלח וחלק אחד „סאָדע״:

ריאה. למחלת הריאה הנקרא „שווינדזוכט״ רח״ל. רפואה הראשית היא שישאף החולה בקרבו אויר צח ביער של „סאָסנאָווי״ עצים:

ריאה. למחלת הריאה. רפואה גדולה היא שיאכל החולה מאכלים שמנים. וישתה חלב עם חמאה. ויאכל בכל יום רגלי בהמה עם הרוטב השמן שלהם. ואם אין קיבתו יכולה לעכל רגלי בקר. יאכל רגלי עגלים. ואם קיבתו חלושה שקשה עליה לעכל שומן כזה. יזהר לאכול שומן שהוא קל להתעכל דהיינו שומן דגים. שומן כלבים. או שומן אווז עם חלב חם לשתות בכל בקר:

ריאה. למחלת השיעול שקורין „הוסט״. עיין לקמן בסימן „שיעול״. ועיין לעיל בסימן „אסטמא״:

רימאטין. רפואה למחלת „הרעוּמאַטיזם״. אם הכאב הוא במקום אחד. למשוח

כזה יעשה לו תיכף „קאמפרעסען" חמין על הרגלים:

קרעמפין. ל„קרעמפין" בגדולים. צריך לקרות תיכף רופא מומחה. כי אולי היא מחלת השבץ הפשוטה הנקראת „אפאפלעקסיא" ואזי נחוץ מאד להעמיד תיכף „פיאווקעס" אחורי האזנים בעזרת רופא מומחה:

אות ר

ראש. הראש הוא מלך העליון של הגוף. והלב הוא משנה למלך. והם פועלים ונתפעלים זה מזה כדמיון שני הכחות של חכמה ובינה. ואין כאן המקום לבאר הענין באריכות. רק שעי"ז יובן שיש כמה מיני כאב ראש. ויש למנותם בספר שבע. ואלו הן א) מן הקיבה שאיננה בתיקונה הראוי ועולה ממנה אדים מעופשים אל הראש אל הקדקוד ואל העורף. ב) מן חמימות שבגוף בסבת איזו מחלה. ג) מן קרירות שבגוף הנקרא קאטאר. ד) מן מחלת העצבים. ה) מן התרבות הדם שהלב מזנק על המוח הרבה דם. ו) מן חוסר דם בגוף ונעשה המוח רזה ויבש. ז) הוא כאב הראש בעצמו שלא מן סבת הגוף דהיינו ע"י הכאה בראש או ע"י הכאב הנקרא „מיגרעני". וכל מי שרוצה לרפאות כאב הראש צריך מקודם לחקור ולדרוש סבת המחלה ואז ידע איזו רפואה ליתן:

ראש. לכאב ראש שהוא מן חמימות הבאה מן איזו מחלה שבגוף. רפואה להניח „קאמפרעסען" קרים מן מים וחומץ או מן מים קרים שנתבשל בהן ב' עשבים הנקראים „ארניק" וגם „מיענטא":

ראש. לכאב ראש מקרירות וקאטאר. רפואה לבשל שבולת שועל בחומץ ולעשות מזה „חלאדניס" חמות ולהניח על הראש איזה פעמים עד שיזיע:

ראש. לכאב ראש מועיל לפעמים לעשות מרחצאות של רגלים למעלה מן הקרסולים עד הארכובה עם מים חמין ומלח ואפר. ויחזיק שם הרגלים בערך חצי שעה ויסיר כאב הראש:

ראש. לכאב ראש מן מחלת העצבים. רפואה שתקח „גליאז" וחצי מים חמין מבושלים ותערב בהם ב' כפות „קאלי-בראמאטי" עם כף אחת „קאלי-יאדאטי" שתקנה באפטיק. וישתה החולה מזה ג' כפות בכל יום. ויזהר מלשתות משקאות חריפות:

ראש. לכאב ראש מחמת עצמו. שנקרא „מיגרעני". והסימן שאינו כואב

דבי אליהו״ או המעשיות של אליהו הנביא המפוזרים בש״ס ומדרשים וזוהר. כנדפס בספרי אליהו הנביא שהוצאתי לאור׳

קרי. סגולה שלא יראה קרי. לומר קודם השינה ד׳ מזמורים הראשונים שבתהלים. כי יש בהם ש״י תיבות כמנין קר״י ור״ת וס״ת מהמזמורים האלה הוא מנין קל״א כמנין סמא״ל שר הטומאה להכניע כחו. וגם יכוין בכל שם הוי׳ מן הד׳ מזמורים נקוד בְּבְרִית כזה יְהֹוִה (סידור הרז״ש)

קרי. מי שראה קרי צריך להתאמץ בו ביום לתקן הפגם. ותיקונו הוא שיטבול עצמו ויאמר בלב נשבר אלו עשרה מזמורים: ט״ז ל״ב מ״א מ״ר ס״ט ע״ז צ׳ ק״ה קל״ז ק״נ (לקהר״ן)

קרי. מי שראה קרי ח״ו בליל יום הכפורים. אם הוא רגיל תמיד לטבול לקריו כו ביום יש גדולים שמתירים לטבול בהצנע בבוקר השכם במים קרים. ע״כ אם יש ביכולתו יעשה שאלת חכם. וכתבו המקובלים תיקון על זה שבכל ד׳ יום רצופים אחר יוהכ״פ יאמר הפיוטים של ד׳ קדושות מיום הכפורים. של שחרית מוסף מנחה נעילה בלב נשבר וינצל. ויתחיל בקדושת שחרית ובכן לך תעלה וכו׳ מי יתנה תוקף תהלתך וכו׳ עד קדושה משולשת. אל ברוך עצות וכו׳ עד יבא בם הרוח. תמיד תתלונן וכו׳ עד את הנפש. אליך ועדיך וכו׳ עד יהס כל בשר. אליך תלויות וכו׳ עד לדור ודור הללויה. ויתחיל בקדושה מוסף עשה למען שמך וקדש וכו׳ עד קדושה בקודש. אז מלפני וכו׳ עד ביד ינון. אז מלפני וכו׳ עד הללויה. ויתחיל בקדושת מנחה כי רכוזו בערבות וכו׳ עד והנקדש בקודש. ויתחיל בקדושת נעילה שערי ארמון וכו׳ וכל הקדושה עד הללויה. חמול על מעשיך וכו׳ עד המלך המשפט ויסיים במזמור קמ״ג ה׳ שמע תפלתי וגו׳:

קרעמפין. היא מחלת השבץ רח״ל ועל פי רוב שכיח יותר בילדים. ובאין לפעמים מן תולעים שבבני מעיים. ולפעמים מן צמיחת השניים וגם ביולדת המקשה לילד שכיחין „קרעמפין״ ולפעמים באים ה„קרעמפין״ אחרי מחלה קשה. וצריך לרפאות להסיר סבת ה„קרעמפין״ וממילא יתבטלו ה„קרעמפין״: רפואה ל„קרעמפין״. לעשות „קריסטירען״ מן „וואלעריאן״ שנתבשל במים עם מעט חלבנה שנקרא „טייוועלכקוט״. ועל הראש צריך להניח „קאמפרעסין״ קרים מן מים וחומץ:

קרעמפין. ל„קרעמפין״ בילדים. רפואה להניח תיכף הילד במים חמין מן הרגלים עד הטבור. ואם אינו יכול לעשות לו מרחץ כזה

תכתוב על שלשה שקדים ביקדש מיקדש ניקדש ועוד על שלשה תכתוב טנטור נטור טור. ויאכל החולה ביום אחד בבקר השקד אג"ן. בצהרים יאכל השקד ביקד"ש. בערב יאכל השקד טנטו"ר למחרתו יאכל כ' הג' שקדים של מג"ן מיקד"ש נטו"ר. וביום השלישי יאכל כן הג' שקדים של נג"ן ניקד"ש טו"ר. סגולה זו בדו"מ ונזכרת בכמה ספרים רק שהחולה בעצמו אל יכתוב את השמות על השקדים כי אם אדם אחר שיכול לכתוב כתב אשורית. ואחר אכילת השקדים ימתין החולה מלאכול ולשתות שעה שלימה:

קדחת. סגולה לקדחת. שתקח דג מלוח „הערינג" מן החבית ותקח זה הדג הנשרה בהציר שקורין „לאגער". ותחתוך את ראש הדג ותשרה אותו ביין שרף בתוך „גלאז". שהיין שרף יכסה כל ראש הדג. וישרה כן ששה שעות. אח"כ ישתה החולה את היין שרף שעה אחת קודם הזמן שצריכה לבוא עליו הקדחת (כתר תורה):

קדחת. סגולה לכל מיני קדחת אפי' לקדחת רביעית. שתקח סרטן חי הנקרא „קרעפס" ותחתוך מן החולה צפורני ידיו ורגליו ותשים בסמרטוט ותצרור בקשר ותתלה הצרור הנקשר על הסרטן שלא יזיז הצרור משם. דהיינו שתקשור הצרור אל הסרטן עם חוט לבן ותניח הסרטן עם הצרור לנהר ויתרפא בעזהש"י (אמ"ן):

קדחת. סגולה לקדחת. שתקח „קרעפס" חי ותחתוך מן החולה הצפורנים מן הידים והרגלים ותשים יחד בכים קטון ותתלה על החולה את הכים כנגד לבו ויתרפא בעזהש"י (ת"א):

קול. לקול חזק שלא יהי' ניחר גרונו. רפואה לגמוע בבקר בבקר ביצת תרנגולת עם מעט „קאנדיל-צוקער" דק כקמח:

קצבים. סגולה לקצבים שיצליחו בשחיטתם לקנות בהמות כשרות. שילכו בכל יום לביהכנ"ס בבקר השכם להתפלל בצבור. והעיקר שיהיו מעשרה הראשונים. ויש בזה סוד גדול והמבין יבין ויחשה:

קרי. סגולה טובה לקרי. בכל יום בבקר קודם שיאמר אלהי נשמה יכוין לשלב אותיות שמו עם האותיות של תיבת נשמה. דהיינו למשל אם שמו יהודה יכוין כזה „נישהמוהדהה". וזה בחול. אבל בשבת יכוין לשלב באופן שאותיות שמו תהיינה הראשונות כזה „ינהשומדהה". (זכירה):

קרי. סגולה שלא יראה קרי. ללמוד קודם השכיבה בספר הקדוש „תנא דבי

ויאמרו שגוזרים עליה בקול השופר שתוציא תיכף את העובר. ומאיימין עליה שבאם לא תחזיר את העובר יקברו אותה תחת הגדר של בית הקברות כמו שנקברים אלו המאבדים עצמם לדעת. ואם אחר כל אלה לא החזירה את העובר יעמדו לפניה ב"ד של ג' אנשים בעלי תורה ויאמרו לה. הננו גוזרים עליך בשם אל שדי אלהי ישראל שלא תזיקי לשום איש ואשה בעבור זה אשר תקברי עם העובר בבטנך. וכל האחריות של העובר יהי' מוטל עליך ואנחנו נהיה נקיים. — אח"כ יקברו אותה עם העובר (ס"ק):

קדחת. על פי חכמת הרפואה אין רפואה טובה ומעולה לקדחת כמו „חינין". וצריך לקחת רפואה הזאת ג' ימים. ג' „פראָשקים" ליום, ותבקש בהאפטייק שיעשה הפראָשקים שיהי' בכל פראָשיק מן ג' עד ה' גראַן „חינין":

קדחת. סגולה לקדחת. לחתוך צפורני ידיו ורגליו של החולה ולעשות עוגה קטנה ולשים הצפורנים בתוך העוגה ולאפות אותה. ואחר הז פי ה יקח החולה את העוגה וילך לשוק ואל ידבר עם שום אדם. והכלב הראשון אשר יראה יתן לו העוגה לאכול. ועי"ז ירפא בעל הקדחת. (רמב"ן):

קדחת. סגולה לקדחת. שישתין החולה בקערה ויערוב בה חלב עם מעט לחם ויתן לכלב לאכול (ת"א).

קדחת. סגולה לקדחת. לחתוך צפורני ידיו ורגליו של החולה ותזרק אותם על גחלי אש בכלי. והחולה יכסה עצמו עם סדין על ראשו כדי שיכנס העשן היטב בפיו בבקר אליבא ריקנא. וגם מעט גפרית ישים על הגחלים אחר שריפת הצפורנים. ואחר ההקטרה ישתין החולה על הגחלים ויזרקם לאשפה (אמ"ן):

קדחת. סגולה לקדחת. קח אגוז לוז ותבקע אותה על ב' חצאין ותריק המאכל ותתפוס „שפין" גדול ושחור. ותשים אותו חי בתוך קלופי האגוז ותדבק חצאי הקליפות עם דבק. ותשים האגוז בכים של פשתן ותתלה על צוואר החולה על ח' ימים וירפא (ת"א):

קדחת. סגולה לקדחת. חוץ מקדחת רביעית רח"ל. תקח תפוח ותכתוב עליו בדיו כתיבה תמה **גיחון פישון חדקל פרת**. דהיינו שיחלק את התפוח על ד' חלקים ועל כל חלק יכתוב שם אחד. ויאכל החולה את התפוח כסדר בתחלה גיחון אח"כ פישון ובו'. וירפא (ת"א):

קדחת. סגולה לקדחת. תקח תשעה שקדים מרים ותברור שיהיו גדולים ותכתוב בכתיבה תמה על שלשה שקדים **אגן מגן נגן**. ועוד

תכתב

קבר. מובא בספרים בשם הבעש״ט ז״ל סדר .הוספת קברת ארץ חדש על מקום בית החיים. איך להמשיך קדושה על המקום הזה. וכן הוא הדין כשעושין לגמרי בית החיים חדש. יתקבצו מרא דאתרא עם שאר תלמידי חכמים ואנשים כשרים אשר בעיר ויתענו באותו היום ויטבלו כלם במקוה. ואחר התפלה יאמרו כל ספר תהלים ואח״כ ילכו כלם אל השדה ויעשו כסדר הזה. וזה לשון הבעש״ט ז״ל.

מקום החדש שהוקצע לביה״ק יקיפו מתחלה המקום ההוא עשרה אנשים ז׳ הקפות ויתחילו מצד קרן דרומית מזרחית ויאמרו באותו הקרן תהלים קפיטל ק״ב בעמידה. ואח״כ יתחילו משם להקיף לצד קרן מזרחית צפונית ויאמרו בעת ההקפה ויהי נועם יושב בסתר. וכשיגיעו לצד קרן מזרחית צפונית יעמדו ויאמרו קפי׳ ק״ג בתהלי׳. ואח״כ יקיפו לצד קרן צפונית מערבית ויאמרו בעת ההקפה ויהי נועם יושב בסתר. וכשיגיעו לאותו הקרן יעמדו ויאמרו קפי׳ ק״ד בתהלים ומשם יקיפו לקרן מערבית דרומית ויאמרו בעת ההקפה ויהי׳ נועם. יושב בסתר. ובאותו הקרן יעמדו ויאמרו בישעי׳ קפיטל מ״ב מן הפסוק י״ד המתחיל שירו לה׳ שיר חדש עד גמירא. ואח״כ יקיפו משם לקרן דרומית מזרחית ויאמרו בעת ההקפה ויהי נועם יושב בסתר. ובגמר ההקפה יאמרו אנא בכח ויכוונו השם הראשון של פסוק הראשון ובזה נגמרת הקפה א׳. ואח״כ יתחילו לעשות הקפה ב׳ ושוב יאמרו שם קפיטל ק״ב בעמידה. ואח״כ יקיפו ויאמרו בעת ההקפה ויהי נועם יושב בסתר הכל כבראשונה. רק שבגמר הקפה הב׳ יאמרו ג״כ אנא בכח ויכוונו לשם הב׳ של פסוק הנ׳. וכן יעשו עד שינמרו השבע שמות בז׳ הקפות. ולא יתחילו לקבור ברוח צפונית וגם המחיצה המקפת לא יתחילו לעשות מרוח צפונית. ויה״ר שיבולע המות לנצח בבא״ם:

קבר. בנידון מעוברת שמתה. צריך להשתדל בכל מה דאפשר לבלתי לקוברה עם העובר. כי יוכלו להנזק בעבור זה כמה אנשים ונשים המביאים אותה כך לקבורה. אמנם כבר כתבו הפוסקים שאין לנבלה לחתוך הבטן להוציא את העובר. אבל נהגו להמתין מלקוברה עד יום השלישי. ומסעיין לה הנשים של הח״ק בכל יום שתחזיר את העובר. ומושיבין אותה בכל יום באמבטי של מים חמין. ואם עוד לא החזירה את העובר מושיבין ב״ד של ג׳ אנשים בעלי תורה ומתרין בה שתחזיר את העובר. כי אם לאו תקבל עונש גדול בעבור שעוברת על מה שכתוב בתורה שופך דם האדם באדם דמו ישפך. ותוקעין לפני׳ בשופר ל׳ קולות.

ויאמרו

מן הצרה הבאה עליך. וכך תאמר „יהי רצון מלפניך ה׳ אלהי ואלהי אבותי שתשלח לי עזרך מקודש ותושיעני במהרה מן הצרה.. ..... אשר באה עלי. כי אין בי כח לסבול הצרה הגדולה הזאת. ועשה נא למען שמך כמו שכתוב עמו אנכי בצרה. וכתוב בכל צרתם לו צר. ובכן שלח נא במהרה מלאך פניך להושיעני ולחלצני מן הצרה הזאת. מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה ברוב רחמיך הרבים וחסדיך המרובים. ואף על פי שאינני כדאי. חנני נא הנני בישועה שלימה במהרה מאוצר מתנת חנם. ככתוב וחנותי את אשר אחון ורחמתי את אשר ארחם. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה׳ צורי וגואלי אמן סלה״. אח״כ תאמר על כן נקוה עד גמירא. (זכירה):

צרה. סגולה גדולה בעת צרה. להדליק שמן או נר או לתת לצדקה ח״י גדולים. ויאמר בפירוש שמנדר זאת לעילוי נשמת רבי מאיר בעל הנס. ואח״כ יאמר „אלהא דמאיר ענני [ב״פ] וכשם שעשית נסים ונפלאות לעבדך מאיר בעל הנס כן תעשה נס עמדי ותעזרני לחלצני מצרה הזאת״. כאן יפרט מבוקשו היטב:

צרה. סגולה בעת צרה להמתיק הדין. שיקח ב׳ מטבעות ויפיל עליהן גורלות. גורל אחד לה׳ וגורל אחד לעזאזל. והמטבע שיצא עלי׳ הגורל לה׳ יתן אותה לצדקה. והשנית שעלה עליה הגורל לעזאזל ישליכנה לבית הכסא. ועי״ז נמתק הדין מעליו (ימ״נ):

צרה. מי שהוא בצרה ומתפלל לה׳ על הצרה. סגולה שיזכיר בתפלתו חסדי ה׳ שעשה אתו עד עתה. ויאמר כשם שהושעתני והצלתני מן הצרה ההיא כן תעזרני גם עתה להושיעני מצרה הזאת (מדרש):

צרה. מי שהוא בצרה גדולה. סגולה שיאמר ז׳ פעמים בכוונה ובלב נשבר פרשת העקידה ויוושע מצרתו (ימ״נ):

צרה. סגולה גדולה לאדם שהוא בצער הן יחיד או רבים וכן ליולדת המקשה לילד. לומר מזמור כ׳ יענך ה׳ ביום צרה י״ב פעמים ולכוון בשם יבק ד׳ פעמים כידוע שמרומז בד׳ מקומות בהר״ת. ואח״כ לומר בתמניא אפי כל הפסוקים מן האותיות של שם הבעל צרה. ואחר כך כל הפסוקים מתמניא אפי האותיות מן השם קרע־שטן ואח״כ לומר היהי רצון הנדפס בשערי ציון (זכירה):

צרה. על כל צרה שלא תבוא. סגולה גדולה לומר כל תהלים מרישא לסיפא בלי שום הפסק היהי רצון שבין הספרים:

קבר

זה יין טוב מצמוקים בביתך. ואחר שימחו השמות מאליהם בתוך היין תבדיל על היין ותשתה כל הכוס (ת"א):

אות צ

ציצית. מצות ציצית יש בה סגולה גדולה לכמה ענינים ושקולה כתרי"ג מצות ומצלת האדם מן החטא ומשמרתו מכל רע. וכמו מזוזה לבית כן ציצית לגוף. כי היא הנותנת לאדם את הכח של אור מקיף. אבל זאת רעה חולי שאף אחד מאלף אינו מקיים מצות ציצית כראוי. כי מלבד זה שחסר מצות תכלת. אבל גם מצות לבן אינו מקיים. כי כמה דקדוקי דינים יש במצות ציצית כמבואר בשלחן ערוך. וצריך לזכור העיקר שצריך להיות גדיל הציצית נוטף על הכנף. והדין מבואר היטב בסידור הרב הרז"ש זצוקללה"ה איך לעשות עצה על ידי התקשרות חוט של תפירה שהציצית יהיו נוטפין תמיד על הכנף. ועוד יש עצה טובה יותר קלה דהיינו שימשוך את הגדיל אל הנקב ויעשה חוט תפירה שנקרא „פעקילקא" על הגדיל סמוך אל הנקב. ובכן יהיה הגדיל תמיד תחת חוט התפירה ולא יזוז משם. ולא לחנם אמרו במסכת שבת. כל הזהיר במצות ציצית זוכה ומשמשין לו ב' אלפים ות"ת עבדים. וכבר נשאלתי מאת משכיל אחד. הלא כמעט כל היהודים בערך עשרת מיליאן לובשים ציצית ומאין יהיו כל כך עבדים בעולם. אבל האמת הוא שצריך לבקש אחד בעיר ושנים במשפחה אשר יהי' זהיר במצות ציצית שיקיים המצוה כראוי בכל פרטיה ודקדוקיה. ואנכי רוצה לזכות את הרבים בעצתי. וכל השומע לי ינעם לו:

צרה. סגולה להתפלל על כל צרה שלא תבוא בזה הנוסח. ראשית תאמר מזמור ס"ג בצורת המנורה כמו שנדפס בסידורים. אחר כך תאמר עלינו לשבח עד אין עוד. ישר והפוך עם אנא בכח עד צרורה. ותכוין בהשם מ"ב היוצא מהר"ת שהוא **אבג יתץ**. אחר כך תאמר עוד הפעם עלינו לשבח ישר והפוך כנ"ל עם קבל רנת עד נורא. ותכוין בהשם השני שהוא **קרע שטן**. אחר כך תאמר עוד עלינו כנ"ל עם השם השלישי מהשם מ"ב. וכן תאמר עד ז' פעמים ישר והפוך ותגמור כל השם מ"ב. ואח"כ תאמר ז' שיר המעלות ק"כ קכ"א קכ"ג קכ"ד קכ"ה קכ"ט ק"ל. אח"כ תתפלל בלב נשבר ותפרט בפירוש הישועה אשר אתה מבקש להנצל

הקטורת מלה במלה בשחרית ובמנחה. לומר בכל יום הי״ג עיקרים. לומר בכ״י פרשת המן. לכוין בפסוק פותח את ידיך כוונה הידועה:

פרנסה. סגולה לפרנסה. להיות נזהר בסעודת במצות נטילת ידים עם הרבה מים ושאר דקדוקי המצוה. כדאיתא בגמרא אנא משינא מלא חופנאי מיא ויהבו לי מלא חופנאי טיבותא. וגם שיאמר בכל יום קודם הסעודה מזמור לדוד ה׳ רועי לא אחסר:

פרנסה. מי שהוא איש פשוט ואין בכחו ללמוד תורה בכל יום יהי׳ נזהר לומר המעמדות בכל יום בבקר השכם. וזאת סגולה לפרנסה ולבנים:

פרנסה. סגולה לפרנסה. להיות נזהר בסעודה לברך ברכת המזון בקול מלה במלה ובשמחה. כנזכר בזוהר הקדוש. וגם כי שמחה היא סגולה לפרנסה כמובא בס״ק הרמז שהסופי תיבות של הפסוק והיית אך שמח הוא השם חתך המורה על כח המשפיע פרנסה. והוא השם היוצא מן ס״ת של הפסוק פותח את ידך. וע״כ זאת צריך כל אדם להיות על כל פנים בשמחה בשעת ברכת המזון. ולי נראה לרמז כי „והיית אך שמח״ בגימטריא „יברך עלי מזון בשמחה״:

פרנסה. סגולה גדולה לפרנסה. שיאמר בכל מוצאי ש״ק אחר ההבדלה ויתן לך. ויכוין מקודם בשמות הקדושים האלה מְאָן יְבָיָ כְּנָתְ מִיְן כְּתָלְ הְצָךְ. מקודם מן מי כמכה. ויתן לך. אבג יתץ. ואח״כ יהיה נזהר לאכול סעודת מלוה מלכה ולהזכיר ע׳ פעמים אליהו הנביא ולכוין בהשם הקדוש והנורא אגלא. ובספרי הנעים „אליהו הנביא״ אשר הוצאתי לאור בעזהש״י הדפסתי את הזמר של אליהו הנביא באופן שהאומרו בן מזכיר ע׳ פעמים אליהו:

פרנסה. כעס ומחלוקת מזיק מאד לפרנסה (לק״ע):

פשפשין. הנקראים „וואַנטצען״ להבריחם או להמיתם. צריך למשוח במקומות שהם נסתרים שם עם מרה של שור מעורבת בחומץ חזק. או למשוח עם חומץ החזק מאד שעושים ממנו חומץ ונקרא „עֶססיג-עֶססענציא״. או למשוח עם „נפט״:

פתיחת הלב. סגולה לפתיחת הלב בתורה ובחכמה. שתכתוב ביום ד׳ בקדושה ובטהרה בכתיבה תמה ותגין על עלה של הדס השמות הקדושים האלה **ללה הלל עהה.** וקודם הבדלה תניח העלה ביין טוב וכשר בלי שום חשש נסך, ועל כן מוטב שתעשה עבור זה

אה בעסק טעלינו ומעל פב"פ על ידי פדיון נפש הזה שעשיתי עבורו (עבורה) והפרשתי הממון לצדקה כמו שכתוב וצדקה תציל ממות. ובכן יר"מ שיעלה לרצון לפניך פדיון נפש הזה להמליץ עליו (עליה) לטובה. ולסתום פי המקטריגים עליו (עליה) ותחתור חתירה מתחת כסא כבודך לקבל עתירותינו ועתרת פב"פ להציל נפשו (נפשה) ממות ולהחלימו ולהחזיקו (ולהחלימה ולהחזיקה) ולרפא אותו (אותה) ברפואה שלמה במהרה רפואת הנפש ורפואת הגוף. ותפדה אותו (אותה) מרדת שחת ותאמר מצאתי כופר לבטל מעל פב"פ הגזרה הרעה ולרחם עליו (עליה) במדת הרחמים. כי אתה הוא רב סליחות ובעל הרחמים. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי. ברוך ה' לעולם אמן ואמן:

פחד. סגולה למי שנפל בפחד פתאם. להיות נזהר לומר בכונה אחר עלינו של הג' תפלות. הפסוקים של אל תירא מפחד פתאום וגו':

פחד. סגולה לפחד. שיכתוב סופר הגון מזוזה קטנה כשרה ותחת השם שדי יכתוב עוד השמות קרע שטן וישים בתיק ויתלה בצוארו:

פחד. אדם שיש לו פחד. יכתוב לו סופר הגון קמיע זאת על קלף כשר בנוסח זה (ת"א) וצריך לשים הקמיע בתיק ולתלות על צוארו:

אנא בשם יהוה חי חי חי חי חי חי חי חי חי פנואל פנואל פנואל פנואל פנואל פנואל פנואל פנואל שיסיר הפחד והבהלה מן פב"פ ותתישב דעתו עליו במהרה אמן נצח סלה ועד:

פחד. סגולה לפחד. לתלות עליו כים עם עשב „רוטא" ועם „טייווילסקויט" ועם צואת יונים יבשה שיש לה מראה לבן:

פחד. סגולה לפחד. לומר בכל יום הי"א פסוקים המתחילים באות נו"ן ומסיימים באות נו"ן עם התפלה הנדפסת אחריהם במעמדות ליום ראשון (עבוה"ק):

פרנסה. סגולה היותר גדולה לפרנסה. מה שנזכר בתורה בפירוש ועבדתם את ה' אלהיכם וברך את לחמך ואת מימיך. והיה אם שמוע תשמעו אל מצותי וגו' ונתתי מטר ארצכם בעתו וגו'. ובתלמוד טובא. ולא עוד אלא שהרעותי את מעשי וקיפחתי את פרנסתי:

פרנסה. סגולה לפרנסה. תפלה בצבור ותפלה בזמנה. לומר פרשת הקטורת

למטה את המספר ס"ד שהוא די"ן על ג' מספרים של ג' שמות הקדושים **אהוה אהיה יהוה** שהם ג' מדות הרחמים. כך תתפורר למעלה הגזרה של מדת הדין ויתהפך למדת הרחמים על פב"פ הנפדה בזה:

נמצא שמונחים עתה לפניך ד' צבורין מטבעות. מלבד הצבור החמישי הנשאר מן הצבור הגדול. ואלה הד' צבורין הם של מספר ל"א ושל מספר י"ז ושל מספר כ"א ושל מספר כ"ו. ולכי זה צריך להמצא בצבור החמישי ס"ה מטבעות:

ועתה תקח בידך המטבעות של הצבור החמישי ותמנה את המטבעות עד שתגיע למספר ס"ה. וקודם שתמנה המטבע של ס"ה תכוין שהם כנגד השם **אדני** שעולה ס"ה. והוא הצירוף של **דין א**. וסוד האות **א** במילואו כזה **אלף** מרמז על **פלא** עליון אשר שם רק רחמים גמורים. ובכן האות **א** ממתיק את הג' אותיות **דין** של השם **אדני**. ובכונה הזאת תמנה את המטבע האחרונה אשר בידך שהוא המטבע של מספר ס"ה. והוא כנגד אות **א** של השם **אדני** הממתיק את הדין ומהפכו לרחמים בכח אור הגנוז של **פלא** העליון:

אחרי כן תיכף בלי הפסק תקח הצבור של מספר י"ז ותערבו בתוך צבור האחרון של מספר ס"ה. ותכוין בזה ליחד את השם **אהוה** עם השם אדני כזה **אאהדינהי**. אחר כך תקח את הצבור של מספר כ"א ותערבו גם כן אל תוך הצבור האחרון. ותכוין בזה ליחד את השם **אהיה** עם השם אדני כזה **אאהדיתהי**. ואחר כך תקח גם את הצבור של מספר כ"ו ותערבו גם כן אל תוך הצבור האחרון. ותכוין ליחד את השם **יהוה** עם השם אדני כזה **יאהדונהי**. ועתה יהיו מונחים לפניך רק ב' צבורין אחד הוא הצבור של מספר ל"א. ובצבור השני נמצאים מטבעות במספר קכ"ט. ותחלק מיד את הקכ"ט מטבעות לעניים הגונים דוקא. ואל תחמיץ את המצוה אם תוכל לקיימה מהר. והצבור של מספר ל"א יהיה לך. והיה בזה מעשה הצדקה שלום וחיים עד עולם על כל ישראל אמן:

ואחר שעשית את הפדיון תתפלל על החולה תפלה הזאת.

יהי רצון מלפניך ה' או"א שתעשה למען קדושת שמותיך הקדושים והטהורים הנזכרים והנעשים פה על ידי הפדיון הזה [תכוין כזה **אהוה אהיה יהוה אל אדני**] ותצטרף מחשבה טובה למעשה כי לך ה' החסד ואתה תשלם לאיש כמעשהו. ותגבר חסדך על מדת דינך ויומתקו תגבורות הקשות על ידי **פלא** העליון אשר הוא חסדים גדולים ורחמים גמורים ופשוטים שאין בהם תערובת דין כלל. ויכבשו רחמיך

אה

וממגפה ומכל צרה. ויגון ואנחה מעתה ועד עולם אמן סלה. ויהי לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צודי וגואלי:

פדיון. סדר פדיון נפש על החולה עם ק"ס מטבעות.

הנה סוד פדיון נפש הזה שע"י ק"ס מטבעות מובא בכמה ספרים אבל ביאור הסוד והכונה לא נזכר בכל מקום באופן אחד. וביותר האריך בזה בעל קיצור השל"ה. אבל גם שם לא נזכר הכל. ואמרתי כדי לזכות את הרבים לבאר הענין על מכונו בקיצור. אבל בסדר טוב והגון כמובן לי"ח:

תקח ק"ס מטבעות. העשיר ירבה ליתן מטבעות גדולות של כסף. והדל ימעיט ליתן מטבעות קטנות. אך שיהיו במספר ק"ס. וסוד זה המספר עולה כמנין **עץ** וכמנין **צלם** וכמנין **כסף**. והיינו שהאדם הנקרא עץ השדה ויש לו צלם אלהים יהי' נפדה ע"י הכסף דזה. ולכך אם אפשר מוטב לפדותו במטבעות של כסף דוקא. אבל גם כל המטבעות נקראים כסף כי אשה נקנית בכסף שהוא פרוטה של נחשת:

ראשית תמנה מספר כל המטבעות עי"ז שתעשה מהם ד' צבורין באופן זה. שתמנה בצבור אחד י' פעמים ה'. ובצבור השני תמנה ה' פעמים י'. ובצבור השלישי תמנה ו' פעמים ה'. ובצבור הרביעי תמנה ה' פעמים ו'. ותכוין שזה המנין הוא המספר של השם הוי"ה ב"ה ע"י הכאה כזה. יפ"ה הפ"י ופ"ה הפ"ו. שסך הכל עולה למספר ק"ס. עתה תערב יחד הד' צבורין על צבור אחד. ותקח ממנו ראשית ל"א מטבעות ותעשה מהם צבור אחד ותציג אותו בלבדו. והמנין יהי' ע"י שתוציא מפיך בפירוש א' ב' ג' ד' וכו' עד שתגיע למספר המטבע של ל"א. ואז תאמר הפסוק „חסד אל כל היום". ותכוין להגביר מדת החסד הנרמז בהשם **אל**:

אח"כ תקח עוד מטבעות מן הצבור הגדול עד מספר ס"ד כמנין דין. והמספר הזה של ס"ד אל תמנה בפירוש בפיך רק תכוין את המספר במחשבתך. יען כי הוא מספר של דין. ותעשה מן הס"ד מטבעות ג"כ צבור אחר. ותיכף תקח מטבעות מאותו הצבור של הס"ד ותמנה עד י"ז ותכוין להשם הגדול **אהוה**. ותניח את הי"ז מטבעות בצבור בלבד ואח"כ תקח עוד מטבעות מאותו הצבור במספר כ"א. ותכוין להשם הגדול **אהיה**. ותניח את הכ"א מטבעות ג"כ בצבור בלבד. ואח"כ תמנה שאר המטבעות של אותו הצבור שהם במספר כ"ו. ותכוין להשם הגדול **יהוה**. ותניח את הכ"ו מטבעות ג"כ בצבור בלבד. וגם תכוין כי במו שפירהת

למטה

מטבעות עולה על חלק ז׳ ל״ז מטבעות. ותתחיל לברור ז׳ פעמים ל״ז מטבעות ותאמר אחר כל חלק ז׳ אשר בֵּרַרת „הריני נותן צדקה בשם כל ישראל ובעד פב״ב החולה״. ותאמר ג״כ על כל חלק ז׳ ויהי נועם כלו. ואחר כל אלה תאמר „אם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלף להגיד לאדם ישרו. ויחננו ויאמר פדעהו מרדת שחת מצאתי כפר״. אח״כ תחלק הז׳ חלקים מטבעות לז׳ עניים הגונים. ואם הוא עשיר וידו בּשגת יותר טוב שיתן מטבעות כסף. ואם ישאר על ז׳ חלקים איזו מטבעות יותר. תתן המותר אל חלק הז׳ (ת״א:

פדיון. פדיון נפש עבור חולה מסוכן. או עבור כל העיר בעת צרה רח״ל; מאת הצדיק הקדוש מו״ה **ישעיהו מדיניוויץ** זצוקלל״ה. לקחת ח״י מטבעות על פדיון ולומר מזמור לדוד יענך י״ב פעמים ואחר כל פעם לומר ב׳ פסוקים האלה. „הצילני נא מיד אחי מיד עשו כי ירא אנכי אותו פן יבא והכני אם על בנים. תפול עליהם אימתה ופחד בגדול זרועך ידמו כאבן״. וקודם כל פעם שמתחילין לומר צריך ליתן ע״פ מטבע אחת לצדקה של ארץ ישראל. ולומר הריני נותן צדקה עבור פדיון נפש פב״פ. או עבור פדיון נפשות עמך ישראל אשר בעיר פ׳. אח״כ לומר זה הפסוק ג״פ ישר והפוך. „ואמרתם זבח פסח הוא לה׳ אשר פסח על בתי בני ישראל במצרים בנגפו את מצרים ואת בתינו הציל ויקד העם וישתחוו״. וקודם כל פעם ג״כ ליתן לצדקה כנ״ל ולומר כנ״ל. אח״כ לומר זה הפסוק ג״פ ישר והפוך. „ואת האנשים אשר פתח הבית הכו בסנורים מקטון ועד גדול וילאו למצא הפתח״. וג״כ ליתן לצדקה קודם כל פעם כנ״ל ולומר כנ״ל. אח״כ לומר בתמניא אפי פסוקי תהלים מאותיות **קרע** בשילוב **הויה** כזה **יקהרועה**. ואח״כ האותיות **שטן** בשילוב **הויה** כזה **ישהטונה**. אח״כ לומר עוד האותיות מתמניא אפי נגד השמות **אהיה הויה אדני** בשילוב כזה **איא ההד יונ ההי**. אח״כ לומר האותיות מתמניא אפי של שם החולה פלוני בן פלונית (או של שם העיר) ואח״כ לומר תפלה זאת. „יה״ר מלפניך האו״א שבזכות הפדיון שאנחנו נותנים לצדקה עבור החולה פב״פ (או עבור כל העיר פ׳) ובזכות פסוקי תהלים שקראנו לפניך תרחם על החולה פב״פ (או על כל עמך ישראל אשר בעיר פ׳ מקטנים עד גדולים) ותקרע רוע גזר דיננו ותשמרנו ותצילנו מכל מיני פורעניית המתרגשות לבוא בעולם. ותתן שלום בארץ ותסיר מעלינו כל מחלה ותצילנו מדבר ומטגפה

לאכול מרקחת מן קליפות אתרג. וגם ליתן לו לשתות חלב כ״כ הנקרא „קאָמיִם״:

פאקין. להקל השווענדזעני מן הפאָקין. רפואה לסוך אותם עם שמן שקדים ב׳ חלקים מעורב עם חלק אחד שמן-„מיענטאַ״:

פאקין. להקל השווענדזעני מן הפאָקין. רפואה ליתן עליהם „רייז פודער״ ובפרט על הפנים טוב מאד רפואה זאת:

פאדאגרא. לכאב הנקרא „פאָדאַגראַ״ בלשון ליטיין ומובא גם כן במדרש והיא מחלת כאב כפות הרגלים עם נכוח בקרסולים וגם באצבעות הרגלים. רפואה לקחת טיט חדש ולקנות באַפּטייק חומץ באַראָווי ולערב היטב בתוך הטיט ולהניח זה הטיט על מקום הכאב:

פאדאגרא. לכאב הפאָדאַגראַ. רפואה לקחת רובע ליטרא „יאַלאָוויעץ״. ב׳ לויט „אינגבער״ יבש. ב׳ לויט „ציטוועך״ יבש. ותכתוש הכל דק בקמח שתנפה האבק ע״י נפה. ותקח קדרה חדשה של חרס הנקרא „גלאַזירט״ ותחמם בה רובע ליטרא חמאה חדש עם קוואַרטירל שפירט של יין שרף. אח״כ תשים האבק בהקדירה ותכסה עם מכסה טוב ותניח אבן על הכיסוי ותעמיד הקדרה על אש קל שתתבשל כך ג׳ שעות עד שיהי׳ מטוגן היטב ותיעשה כמו משיחה. ותמשח בזה על מקום הכאב ב׳ פעמים ביום ותחבוש עם „וואַטי״. ותזהר שהקדרה תהיה גדולה מעט שלא תהיה מלאה. כי אם שליש מן הקדירה יהי׳ ריקן:

פאדאגרא. לכאב הפאָדאַגראַ עם ניפוח באצבעות הרגלים או בקרסולי הרגלים. תקח מרה של עגל ותשפוך בכלי חרס ותערב בה מעט מלח ותחמם על האש ותערב היטב. ואחר שיהיו פושרין תטבול בזה סמרטוטין והנח על מקום הכאב ב׳ פעמים ביום ותחבוש ממעל עם „וואַטי״ (מ״א):

פדיון. פדיון נפש לחולה מסוכן. תקח מטבעות כמספר שם החולה. למשל אם שמו ראובן תקח רנ״ט מטבעות מאיזה מין שיד החולה משגת. ותתחיל לברור מהן בתחילה ר׳ מטבעות. ואח״כ מטבע אחת. וא״כ ו׳ מטבעות. ואח״כ ב׳ מטבעות. ואח״כ נ׳ מטבעות. ובכל פעם שתמנה המטבעות כמספר אותיות שם החולה תאמר בכל מספר „הריני נותן צדקה בשם כל ישראל״ וכשתמנה המספר של אות האחרון משם החולה תאמר „הריני נותן צדקה בשם כל ישראל ובעד פב״ב החולה״. אח״כ תאמר ויהי נועם יושב בסתר עד גמירא. ואח״כ תערוב כל המטבעות ותחלקם על ז׳ חלקים. למשל שבשם ראובן נמצא בסך הכל רנ״ט מטבעות

עינים. סגולה שלא יבוא לידי כאב עינים. להעביר את הציצית על עיניו בשעה נישוק את הציצית בקריאת שמע (האריז"ל):

עינים. סגולה לכאב עינים. הסתכלות על דבר מצוה דהיינו שלהבת נרות חנוכה. ואתרג וציצית. ואותיות הספר תורה בשעה הגבהה. ומאור הלבנה לפני קידושה:

עינים. סגולה ורפואה לעינים כואבות. להסתכל על מי נהר בבקר בבקר כאשר האויר צח אחרי זריחת השמש. וזאת מחזק כח הראיה של העינים (אבן עזרא):

עינים. יש מין חולאת של עינים הנקראת „עורת-התרנגולים". והוא שלעת הערב כאשר התרנגולים הולכים לישון נעשה זה האיש עִוֵר ואינו רואה כלום, אף על פי שאינו מרגיש שום כאב בעינים. רפואה וגם סגולה לזה לקנות כבד של בהמה. מזכר לזכר ומנקבה לנקבה. ולבשל הכבד בכלי רחב. והחולה יחזיק את פניו עם עיניו פתוחות על ה„פארי" החמה היוצא מן הבישול. כן יעמוד עד שיתבשל הכבד. ואח"כ יאכל את הכבד וירפא:

עשירות. סגולה לעשירות. לענג את השבת כדאיתא בגמרא. ולהזהר לקדש ולהבדיל על היין:

עשירות. סגולה לעשירות. לתת מעשר מן כל הרוחים אשר ירויח. כמו שדרשו חז"ל עה"פ עשר תעשר. עשר בשביל שתתעשר:

עשירות. סגולה לעשירות. מצות סנדקאות שהיא מעשירה כמו קטורת:

עשירות. סגולה לעשירות. שיפריש בכל יום מטבע לצדקה בשעה שאומר בתפלת שחרית ואתה מושל בכל ובידך כח וגבורה. וכשהולך לביהכ"נ להתפלל יכין לעצמו בכיסו מטבע על זה ויקחנה בידו בשעה שאומר ואתה מושל בכל ויפרשנה לצדקה. ואחר התפלה יניחנה לאיזו צדקה או יתננה לעני הנמצא ראשון. ומי שהיא בעל מוח יכוין בהשם הקדוש **בוכו** היוצא מן הר"ת של **ב**כל **ו**ביד**ך** **כ**ח **ו**גבורה שהוא בגימ' **ידך** ועל זה נאמר ובידך כח וגבורה. וגם ע"ז כתוב פותח את ידך. וצריך לשלב אותו עם השם **אהיה** שהוא מקורו. כמובא בספר הקדוש שער היחודים:

אות פ

פאקין ומאזלין. רפואה להקל מחלת הפאקין ומאזלין ליתן להחולה לאכול

המלך יעננו ביום קראנו (נ"פ). אח"כ תטבול ב' אצבעות האצבע והזרת בתוך השמן ותטיף ב' טפות בתוך המים. ובשעת ההטפה תאמר. „בשם גבריאל בשם מיכאל בשם רפאל אני עושה זה. וכשם שאלו הטפות נאבדות ומתבטלות במים כך יתבטלו ויאבדו כל מכאב וכל חולי וכל עין הרע מן פב"פ אמן סלה". אח"כ תשפך תיכף המים לארץ בכח חזק (עה"ק). (ועיין עוד בסוף הספר בשער הלחשים):

עינים. לעינים אדומות מחמת חום. רפואה לקחת באפטייק חצי קוואטיריל „רויזן-וואסער" ותשים בהם מעט „ניקס" כתוש בערך אגוז קטנה ותעמוד עד שיהיה נמוח והטבול בזה סמרטוט רך ונקי והנח בכל פעם על העין הכואב. וכאשר תתחמם הסמרטוט תטבול מחדש בטים האלה ותניח על העין:

עינים. לעינים אדומות מחמת חום. רפואה לקחת לובן ביצה עם יין שרף ממוצע שוה בשוה. ותערב היטב והטבול בזה סמרטוט רך ונקי ותניח בכל פעם על עין הכואב:

עינים. רפואה טובה ובחונה לעינים אדומות מחמת חום. שתקח מים מבושלים חצי קוואטיריל והנח בהם חצי „קלעציל" צוקער וגם מעט „ניקס" בערך הצוקער וגם ששה „נעגילעך" בושם ויעמוד כך יום שלם במקום חם מכוסה היטב. ובכל ג' שעות יערב את המים עם כף נקי. ואחר המעת לעת תסנן את המים על ידי מפ: גקיה אל תוך בקבוק. ויהיה לך לרפואה. ולפעמים די לרפא את העין על ידי טיפה אחת מן המים האלה:

עינים. לעינים אדומות מחמת חום. רפואה להניח קאָמפרעסען חמין מן מים שנתערב בהן „בורזויעֶרי". על חצי גלאָז מים נצרך כף קטנה עם „בורזויעֶרי":

עינים. לכאב גבות עינים מחמת שעורה הנקרא גערשטין. רפואה להניח פת של קמח סולת הנשרה בחלב:

עינים. לכאב בשר הסובב את העין ממחלת הנקרא „טראַחאָמא". רפואה לקחת חצי קוואַטיריל מים מבושלים ותשים מהם מעט „קאַמפאָר" בערך אגוז קטון. וגם „ניקס" בערך כזה. וגם „בלאָה-שטיין" בערך בזה. ותשרה כל זה בהמים מעת לעת שלם. ותערב בכל פעם את המים. ואחר המעת לעת תסנן את המים בנקיות גדולה. ותטבול בזה בכל פעם סמרטוט רך ונקי ותנוח כמה פעמים על העין. וגם תשים מזה בעין בכל יום טיפה אחת:

סכנה. להנצל מלסטים וחיות רעות. תאמר ג״פ הפסוק „עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה״ ואח״כ תאמר „זה אלי ואנוהו אלהי אבי וארוממנהו ה׳ איש מלחמה ה׳ שמו. שלום עלי ועל כל ישראל אמן סלה נצח ועד״ (ל״ש):

סכנה. שלא יוכלו אויבים להרע לך. סגולה שתשא בחגורתך ראש נחש וגם סגולה שתקשור עין של תרנגול בצד ימינך. (ל״ש):

סכנה. סגולה להנצל מכלי זיין. שתעשה טס קטון של כסף עגולה כמו מטבע קטנה ותחקוק עליו בכתיבה בולטות כזה. **מכבי הושיעני.** ותעשה נקב או אוזן בהטס ותקשור בו חוט ותשאנו עליך ולא תירא מכלי זיין (מדת״ל):

אות ע

עגונה. סגולה לאשה שבעלה ברח ממנה והניחה עגונה שתקרא כתובתה בכל יום מלה במלה בבקר ובערב חודש ימים. ואם אינה יכולה לקרות יקרא אחר לפניה מלה במלה והיא תשמע היטב ותאמר אחריו מלה במלה. (בקבלה):

עין הרע. סגולה לעין הרע. תשפוך מים שתוקים בקערה וקח ז׳ גחלים לוחשות ותאמר על כל אחד הפסוק „ויצעק העם אל משה ויתפלל משה אל ה׳ ותשקע האש״. ואחר שיאמר הפסוק ישליך גחלת אחת אל הקערה. כך יעשה ז׳ פעמים. וטוב לכוין בכל פעם שאומר הפסוק בשם אגלה. ואח״כ תתן להחולה לטעום מעט מאותן המים. וגם תרחץ פניו עם החזה וכפות ידיו עם הדופקים במים האלה והשאר תשפוך ותועיל זאת בעזהשי״ת (זכירה):

עין הרע. להנצל מעין הרע הן סוחר בחנותו הן מעוברת ועוד כדומה מי שמתירא שלא יתנו לו עין הרע. סגולה לומר בכל יום י״א פסוקים הידועים שמתחילים באות נו״ן ומסיימין באות נו״ן. ואח״כ יתפלל התפלה הנדפסת במעמדות של יום ראשון אחר אותן י״א פסוקים:

עין הרע. סגולה לעין הרע משם רב יהודאי גאון ז״ל. קח שתי קערות קטנות נקיות. באחת התן מים זכים ובאחת שמן זית זך. ותאמר עליהם. ה׳ אל שדי צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה (ג״פ) ה׳ אל שדי צבאות אשרי אדם בוטח בך (ג״פ) ה׳ אל שדי צבאות הושיעה

המלך

היותר גדול הוא שהסגולה תצא מן פה קדוש שלומד תורה. ויש לי הכח של בחינת מלכות פה ותורה שבעל פה קרינן לה. שעל זה אמרו חז"ל מאן מלכי רבנן. והנני נותן לך רמז על זה האותיות **מנסעפצקרשת** שהן ראשי תיבות האלה. *מי *נותן *סגולה *עזה. *פה *צדיק *קדוש *רב *של *תורה:

סכנה. דגים ובשר. דגים וחלב. לא מבעיא ביחד אלא אפילו בזה אחר זה בלי שום הפסק אסור משום סכנה. ושאר דברים שהם סכנה מובאים בספר זכירה, וביותר בספר הנעים „תו יהושע":

סכנה. כל הדברים שאין ממצעין ואין מתמצעין משום סכנה אם הולך ומקלו בידו אין לחוש משום סכנה (בקבלה):

סכנה. קי"ל דחמירא סכנתא מאיסורא. אבל לעניין בלוע הוא להיפוך דבאיסורא אוסרת בלוע ובסכנתא אין בלוע אוסרת (פוסקים).

סכנה: לסכנה גדולה בדרך יזכיר אלו השמות שמסר יעקב אבינו לבניו בשעת פטירתו. וצוה להם שלא ישתמשו בזה רק במקום סכנה גדולה. ובכח זה ניצל יעקב מעשו אחיו. וכך יאמר: „רבון העולמים אנא בשם **רחש תמף שת** רחום **חיון שדי תקיף מציל פודה שומר תמים** שתעשה לי נס במהרה ברחמיך הרבים ותצילני מסכנה הזאת אמן סלה נצח ועד". (כך מובא במדת"ל ובמ"א).

סכנה. במקום סכנה יאמר „אנא בשם י"י אלהים צבאות אלהי ישראל ובשם טֶס מֶס נֶס שאנצל מכל צרה וסכנה אמן סלה נצח ועד" (מדת"ל):

סכנה: כשרואה שעומד בסכנה מחמת שונאים שבאים עליו מרחוק יאמר בזה הלשון. „פגעתי אויבי וראיתי אותם והם לא יראוני. אני אמשול בם והם לא ימשלו בי. דבריהם יהיו לארץ ודברי יהיו עליהם. ראשם ראש חמור וראשי ראש אריה. לשונם לשון חזיר ולשוני לשון מלך. שלייתי דאימייהו בפומהון. **יוהך** ישמרני. **שדי** יצילני. **טַפְטַפְיָה** יהיה בינינו". כך יאמר ג"פ. (מדת"ל):

סכנה. בראותך אויבים באים עליך תאמר ג' פסוקים האלה. **א**תה סתר לי מצר תצרני רני פלט תסובבני סלה. **ב**טחו בה' עדי עד כי ביה י"י צור עולמים. **י**"י עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום אח"כ יאמר השם **אבי** היוצא מן אותיות הראשונות של ג' פסוקים האלה. (ל"ש):

נכפה. מי שיש לו חולי נופל רח"ל יזהר שיהי' לו בכיסו תמיד מלח דק. וכאשר אך מתחיל להרגיש שהמחלה באה יתפוס תיכף כף מלח וישים בפיו ויבלע עם מים ועי"ז יחלש כח המחלה:

נפוח. לכל מיני נפוח עם כאב העצם. רפואה טובה לקנות באַפּטייק השורש הנקרא „זִיוואַ-קאָשטש" ולחתכו על חתיכות קטנות ולטגני היטב עם שומן חזיר עד שלא יהי' צלול כל כך רק מעובה ולעשות מזה „חלאָדנעם" חמות בתוך כיס של פשתן ולהניח על מקום הכאב כמה פעמים ויועיל בעזרת השי"ת:

נפוח. לכל נפוח רפואה בייתית לסוך במקום הנפוח עם שמן „קאַמפאַר":

נפוח. במקומות שאין אַפּטייק נמצא יכול לעשות הרפואה של ההמון לטבול סמרטוט במימי רגלי הקטנים ולהניח פעם אחר פעם על מקום הנפוח. ולפעמים מועיל זאת:

נפוח. סגולה לנפוח הבטן לבשל בכלי חרס חדש שמן זית טוב ובשעה הבישול ישים בו ב' או ג' צפרדעים חיים ויבשל השמן עד שהצפרדעים יהיו נימוחים ויהי' נעשה כמו משיחה. וימשח בזה השמן את בטן החולה. ועי"ז תתמשך הנפיחה מן הבטן אל תוך הרגלים. ואז יסוך גם את הרגלים ותלך הנפיחה משם לגמרי (ת"א):

נפוח. על פי רוב יבוא הנפוח מחמת עיכוב יציאת מי רגלים כראוי ע"י מחלת הכליות או ע"י מחלת הלב. ונצרך לזה רופא מומחה שיכיר סבת המחלה וידע איזו רפואות ליתן:

נפוח. לכמה מיני נפוח שיש בהם חום. רפואה להניח „קאָמפּרעסין" קרים מן תערובות ב' כפות חומץ „בּאָראָווי" בתוך גלאָז מים קרים:

אות ס

סגולות. בענין נתינת סגולות לחולים ולענינים אחרים ראיתי להעיר ולהודיע כי יש בזה סודות עמוקים. וכל מי שאינו בקי בחכמות ובקבלה ובודה סגולות חדשות מלבו אשר לא יועילו ולא יצליחו הוא מקלקל את האמונה ומבזה את התלמידי חכמים. ואף הסגולות הנדפסות בספרים מגדולי עולם. וכן מה שאני לקטתי הרבה מהם והצגתי בספרי זה. אם יאמר אותן איש בער אשר לא ידע מה הוא סח. יש ספק גדול אם יועילו מאומה, כי מלבד שנצרך להיות לו ידיעה. העיקר

היותר

קטנה של ה׳ אצבעות הנקרא „העַנטשקילע״ מן עור דק של מראה לבן הנקרא „וויַסי־יאַרחי״ ולמלאות חמש האצבעות אגודל אצבע אמה קמיצה זרת כזה. אצבע האגודל תמלא עם אזוב מארץ ישראל. האצבע תמלא עם אבנים קטנות לבנות כמראה ברד הנמצאות בקורקבן. מתרנגול לזכר ומתרנגולת לנקבה. אצבע האמה תמלא עם ששים מחטים קטנים. אצבע הקמיצה תמלא עם פרורים קטנים של חלבנה הנקרא „טיַיוויַלסקויט״. אצבע הזרת תמלא עם קנה כסף חי. ואת הכף יד תמלא עם עשב „רוטא״. וגם תקח אגוז ותבקיע אותו לשנים ותוריק המאכל ותמשח את השפות של ב׳ חצאי הקליפות עם זפת רך ותשים בחצי קליפה אחת ג׳ שקדים מרים, ג׳ פילין שנקרא „פֶּעפֶער״ וג׳ פרירין מלח. ותתפוס עכביש חי ותניח אותו בחצי קליפה השנית כשהוא עדיין חי. ותיכף תדבק ב׳ חצאי הקליפות שיהי׳ כמו אגוז שלם. וגם תכרוך את האגוז עם חוט מסביב ותקשור החוט היטב כדי שלא יתפרדו הקליפות. ותניח את האגוז בין ה„רוטא״ בתוך הכף יד של הבית יד. אח״כ תקשור את הבית יד במקום הפתוח עם חוט אדום ותתלה על צואר החולה באופן שדבית יד יבוא על הגומא אשר תחת הלב. ואז יאמר כן. „דאָס איז אַ סגולה פון קאָזיניצער מגיד ישראל בן פעריל זכר צדיק לברכה אַז די חולי נופל זאָל דאָ קיין שליטה ניט האָבען״. ובכל ערב ראש חודש צריך להכין אגוז אחרת כראשונה וליקח האגוז מן הבית יד ולזורקה לבית הכסא ותיכף להניח בתוך הבית יד אגוז החדשה. סגולה זו בדוקה ומנוסה רק לבלתי לשנות מזה מאומה ותועיל בעזהשי״ת:

נכפה. אזהרות לחולי נופל רח״ל.

יזהר שלא יכעוס. ואל יראה פני המת. וגם לא יצא אחרי מיטת המת. ולא ישמע כלי זמר ולא קול רחיים; אל מרחץ חם לא יבוא. וגם אל בית האופה לא יבוא בשעת האפיה. טבילה מזקת לו רק יעשה לו אמבטאות פושרין. ויזהר שלא יאכל לחם חם. ולא יאכל לחם שחור. ולא גבינה. ולא בשר בקר. ראש בהמה ראש עוף וראש דג אל יאכל לעולם. לא ישתה שום משקה חזק שיש בתוכו „אַלכּאָהאָל״ ולא שום חומץ ולא קאַווי ולא טיי. רק ישתה מים קרים מבושלים. ויותר טוב המים שנכבה בהם ברזל „שטאָהל״ המלובן באש. ויסרם עצמו מתשמיש כל מה דאפשר. ויאכל בכל בקר בהקיצו משנתו טרם שיקום ממטתו. ואסור בתענית. וביום הכפורים יתנהג כדין חולה שיש בו סכנה. ואם אינו יודע בעצמו הדין יעשה שאלת חכם.

שיער שבגופו. ותתחוב הכל בחור האילן ותאמר „הא לכם חלקכם”. אח”כ תסתום הנקב היטב עם „פלעקעל” צר וחזק ותאמר „כשם שהשערות והצפורנים האלה לא יחזירו עוד על החולה. כך לא תחזור עוד על החולה פב”פ מחלת הנכפה מעתה זעד עולם אמן סלה נצח ועד”. וצריך לקשור עיני החולה שלא יראה כלל את האילן (אמ”ן):

נכפה. אם אי אפשר לקחת את החולה תחת האילן ימדוד את החולה עם חוט לבן של „בוימוואל” מאמצע ראשו עד עקבו ויחתוך צפורני ידיו ורגליו ויגזוז מעט שערות מן מקומות שיער שבגוף החולה ודבק כל זה עם חתיכה שעוה הנקרא „יארע-וואקס” וילך אל אילן ויעשה נקב עם מקדח ויניח שם השעוה ויאמר „הא לכם חלקכם” ויסתום תיכף הנקב היטב עם „פלעקעל” צר וחזק ויאמר כנ”ל. וילך לביתו ואל יביט לאחוריו:

נכפה. סגולה לחו”נ. שילך החולה למקום שמונח שם אדם מת קודם הקבורה ויקח את יד המת בידו ויאמר לו בזה הלשון „איך בעהט אייך נעמט בײַ מיר צו די שלאפקייט פון די נכפה. אייך וועט עס נישט שאדען און מיר וועט איהר טוהן א טובה” אח”כ יקיף החולה עם יד המת על בשר החזה שלו ג”פ ויבקש ממנו מחילה וילך אל ביתו (ח”ס):

נכפה. סגולה לחו”נ. לעשן את החולה עם כרבלתו של תרנגול תיכף לאחר השחיטה. וגם סגולה לעשן עם לב דג חי. כן תעשה איזה פעמים (ת”א):

נכפה. קמיע לילד הנכפה מספר ת”א. לכתוב על קלף כשר בטהרה נוסח הזה בכתב אשורית עם התגין ויתר דיני קמיע.

אץ קן נש בג חע יק שת נהוריאל ישלח רפואה וינצל (ותנצל) הילד פ׳ (והילדה פ׳) הנולד (הנולדה) מן האשה פ׳ הנקוע מכל מיני חולי הנופל וחולי הנכפה מעתה ועד עולם אמן סלה נצח ועד

(ועיין בסוף הספר דינים וכללים של כתיבת קמיע) יניח הקמיע בתיק של מתכות המכוסה עם עור דק ויתלה על צואר הילד החולה ויירפא בעזהשי”ת:

נכפה. סגולה נפלאה לחו”נ מאת המגיד מקאזיניץ זי”ע כפי שקבלתי איש מפי איש שעשה סגולה זו ופעלה היטב. תעשה בית יד קטנה

נכפה. רפואה לחולי נופל רח"ל. תקח „גליאז" וחצי מים חמין מבושלים ותערב בהם ב' כפות „קאלי-בראמאטי" עם כף אחת „קאלי-יאָדאטי" שתקנה באפטייק. וישתה החולה מזה ג' כפות בכל יום. כן יעשה איזה חדשים. וייטב לו:

נכפה. רפואה לחולי נופל רח"ל. שתבשל ג' גלעזער מים עם ב' כפות עשב „רוטא" וכף אחת עשב „ארניק" ועם לויט א' שורש „ראדיקס-ארטעמיזא" ולויט א' שורש „ראדיקס-וואלעריאן" שתקנה באפטייק. וישתה החולה מזה „גליאז" אחד בבקר וגליאז אחד בצהרים וגליאז אחד בלילה כמו ששותין טיי עם צוקער וייטב לו. גם רפואה זו צריך לעשות זמן ארוך:

נכפה. רפואה לחו"נ בילדים. ליתן לו בכל בקר ה' טפות שמן „לאוואנדי" שתקנה באפטייק. מעורב עם כף חלב. רק שצריך לבקש שהשמן יהי' נקי בלי תערובות דברים מזויפים (מ"א):

נכפה. רפואה לחו"נ שיבלע בכל בקר ט' גרעינים זרע חרדל (מ"א):

נכפה. סגולה לחו"נ בתינוק להניח בעריסה תחת הכר מראשותיו ט' חתיכות ברזל:

נכפה. רפואה לחו"נ בתינוקות. שתקנה באפטייק „בורשטין-עהל" וליתן להתינוק בכל בקר ג' טפות מן השמן הזה מעורב בחלב אמו על כף כסף טהור או על כף זהב טהור. וגם צריך לסוך את ראש התינוק על המוח במקום הרך עם ה' טפות מן השמן הזה בכל יום. וגם ימשח עם שמן הזה את ב' הדופקים מן ב' כפות ידיו. וגם בשעת הכפיה טוב לסוך כן (מ"א):

נכפה. רפואה וגם סגולה לחו"נ. להמאיס את המחלה בהאכיל להחולה דברים נמאסים. והם לצלית כבד מן חמור או בשר מן חמור וליתן להחולה לאכול. או ליקח שליא מן חזיר שילדה פעם ראשונה. או שליא מן שונרא אוכמתא תקח תיכף אחר שילדה ותייבשנה עד שתהי' קשה ותכתוש אותה לאבק ותתן להחולה לשתות מעורב במשקה. או שתערב האבק עם קמח ותלוש עוגה ותאפה ותתן להחולה לאכל. וגם טוב ליתן לשור לשתות בקערה גדולה. ומה שנטוף מפה השור רירין וטפות מים לתוך הקערה תתן להחולה לשתות וירפא:

נכפה. סגולה לחו"נ. שתלך עם החולה ותעמידהו תחת אילן לווים או תחת אילן הנקרא „אָשעָצאַ" ותעשה נקב באילן עם מקדח למעלה מראש החולה ותחתוך צפורני ידיו ורגליו. וגם תגזוז מעט שערות מן כל מקומות

היטב עד שתיעשה הכל כמו חמאה. ותמשח בזה הנגעים ב׳ פעמים ביום:

נגע צרעת. לצרעת „לישיי״ שהוא יבש ואינו מוציא ליחה כלל. רפואה להניח בתנור עץ לח בין עצים יבשים והדליק העצים ויטיף מיץ מן עץ הלח. אז תניח לשם חתיכה „וואַטי״ שיבלע את המיץ והמשח בזה את ה„לישיי״:

נגע צרעת. לצרעת הפנים. רפואה לקחת צואת יונים יבשה שיש לה מראה לבן. ותבשל עם חלב כבש עד שתעשה כמו משיחה והמשח על סמרטוט רך ונקי והנח על הפנים על כל הלילה. ותחבוש ממעל עם „וואַטי״. כן תעשה איזו לילות. וזאת תמשוך מן הפנים כל הזוהמא ויצהל הפנים (מ״א):

נגע צרעת. לצרעת על הגוף הנקרא „לישייעס״. רפואה לערוב דבש דבורים עם נפט עם „דזיעגיטש״ מזוקק שיקנה באפטייק. הכל שוה בשוה. ויחמם על האש ויערוב היטב ויניח להצטנן. ויסיך בזה את הלישייעס ב״פ ביום:

נחש. לנשיכת נחש ח״ו. סגולה מן הגמרא שימהר האדם להתקדם לרוץ לשתות מים מן נהר. טרם שיתקדם הנחש לרוץ אל מים. ועי״ז ימות הנחש ויחי׳ האדם:

נחש. הנושא בחגורתו ראש נחש לא יוכל איש להרע לו (ש״א):

ניחור. לניחור הקול שקורין „הייזעריג״. רפואה לבשל סובין של חיטים במים. ואח״כ תניח המים שיצולו ותסננם ע״י מפה. ותבשל בהם תאנים עם „לאקריץ״ ותשתה מזה איזה גלעזער בכל יום יום כמו ששותין טיי חמה:

ניחור. לניחור הקול. רפואה למשוח הגרון עם „גרינעס=זייף״ ולחבוש ממעל עם „וואַטע״ את כל הגרון מסביב:

ניחור. לניחור הקול. רפואה לכתוש „קאַנדיל=ציקער״ ולערוב היטב כף אחת עם חלמון ביצה. אח״כ ישים זאת בתוך חצי „גלאז״ חלב חם. ויערב וישתה חם. כך יעשה ג״פ ביום. איזה ימים:

ניחור. לניחור הקול. רפואה לשתות „בריסט=טיי״ עם חלב ועם „קאַנדיל=ציקער״ כמה פעמים:

ניחור. לניחור הקול רפואה לבשל קדרה מים וליתן בתוכה כף קטון „טערפענטין״ טוב. ולסבב את פי הקדירה עם נייר עב מעט, באופן שיהי׳ נעשה מלמעלה נקב צר אשר על ידו יוצא הקיטור מן הקדירה. והחולה יפתח את פיו וישאף בקרבו הקיטור החם הזה. וירפא:

נכפה

כל איש להשתמש בקמיע הזה. מלבד זה אשר ידע ויבין סוד הצירוף של שלש השמות האלה:

משוגע. למשוגעת ורוח רעה. סגולה להעמיד החולה תחת אילן לוז או תחת אילן „אֶשעֶצאַ" ולגזוז שערות ראשו ולחתוך צפורני ידיו ורגליו ותעשה נקב באילן עם מקדח רחב ותתחוב השערות עם הצפורנים בתוך החור ותתקע את החור עם „פלעקיל" של עץ בסתימה חזקה. ותאמר „הא לכם חלקכם. וכשם שהשערות והצפורנים לא יחזרו לעולם אל החולה הזה כן לא תחזור לעולם מחלה הזאת על החולה הזה". וצריך לקשור את עיני החולה שלא יראה את האילן ויחזור עמו לביתו. ואם אין ביכולת לקחת את החולה תחת האילן. תיקח חוט המדידה שלו עם שערות ראשו וצפורני ידיו ורגליו ותכרך עם החוט בתוך שעוה הנקרא „יאַרעֶ-וואַקס" ותלך אל אילן ותעשה חור באילן כנ"ל ותאמר כנ"ל ותחזור לביתך ואל תסתכל אחריך (אמ"ן):

משוגע. סגולה למשוגע. לתת לו לאכול מבשר נבלת תרנגולת שמתה מעצמה (בקבלה):

אות נ

נגע צרעת. לנקות דם הגוף כדי לגרש הנגעים והצרעת. רפואה לשתות בכל בקר ג' חדשים מן ה' עד עשר טיפות „טערפאַנטין" מעורב בחלב:

נגע צרעת. לכל מיני נגעים ופצעים רפואה לערב היטב כף „גלייט" עם כף „בלייוויס" עם כף שמן זית „פראָוואַנס" עם חלמון ביצה ולסיך את הנגעים ב' פעמים ביום

נגע צרעת. לנגעים ופצעים באוזן או באצבע מחמת קרירות שנתקררו רפואה לחמם על האש שמן פשתן עם שעוה שוה בשוה אח"כ תקחם מן האש שלא יהיו חמין כל כך. ואז תערב בזה חלמוני ביצים לפי ערך כמות השעוה או השמן פשתן שיהיו הג' מינים חלקים שוים. ותערב היטב עד שיהי' נעשה כמו משיחה. ותמשח מזה על סמרטוט רך ונקי והנח על הפצעים ב' פעמים ביום:

נגע צרעת. לנגעים הנקראים „לישייעס". רפואה לחמם כף אחת חמאה תפילה ולערוב עם ב' חלבוני ביצים ולהכות התערובות

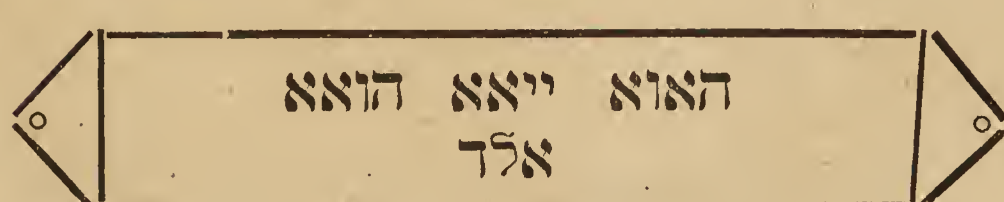
או במים ותלד מיד. (י) עוד סגולה לעשן אותה מתחתיה עם חרדל. (כ״י מספר ת״א מ״א ועוד):

מקשה לילד. אם מת הולד בבטנה ח״ו והיא מקשה לילד. סגולה לקחת כוס גדול מלא מים שתוקים בידך ואמור על המים לפני המקשה לילד זה הלחש. „שלשה מלאכים נחתו מן שמיא ועמהון תלת שרביטין. חד חיורא חד אוכמא חד סומקא. חיורא סליק ומחא לשמיא ואתא מיטרא. סומקא מחא לימא בשרביטא ופלגיתי. ואוכמא מחא לסיטרא דפב״פ ואתיא מולדתא ושלייתא בשלם״. אה״כ תשתה המקשה לילד מן מים האלה כפי רצונה. ולצורך גדול שהיא מקשה לילד ויש לפחד מסכנה מותר לעשות סגולה זו אף אם הולד חי ויועיל בעזרת השי״ת (ת״א):

מקשה לילד. קמיע למקשה לילד. כתוב תמונה זו של השמות האלה לשם האשה. והרגילה להיות מקשה לילד יכין הבעל עבורה קמיע זו בהגיע חודש התשיעי. והכותב יאמר. „הריני כותב קמיע הזאת בשעתא טבתא בגדא טבא לאסוותא מן שמיא עבור האשה פב״פ דתוהי למילד בלי הבלין וכאבין זרעא חייא וקיימא. אמן סלה״. ותקשור הקמיע על מצחה עם ב׳ חוטין שיהי׳ הכתב כלפי חוץ. וצריך לכתוב על קלף כשר בכתיבה תמה עם תגין ושרטוט. וזהו הנוסח. (ת״א)

מקשה לילד. הא לך עוד נוסח של קמיע למקשה לילד. להתנהג כנ״ל בקמיע הקודמת ולקשור על מצחה. הכל כנ״ל.

קמיע זה נתגלה לי מן השמים. ואני מזהיר מאד באזהרה גדולה לבל יהין כל

יום א׳ דר״ה. ואם קשה למצוא את הבעל מפטיר יכול איש אחר לעשות זאת הסגולה וגם הבעל בעצמו יכול לעשות זאת הסגולה:

מקשה לילד. סגולה לקרוא לאיש בן תורה, ויכול להיות גם הבעל בעצמו. ויניח את ידו על המזוזה של חדר המקשה לילד ויקרא את כל ההפטורה מן פרשת שופטים. ואח״כ יקראו באוזן המקשה לילד את הפסוק „מיהר צועה להפתח ולא ימות לשחת ואל יחסרו לחמה״ וגם את הפסוק „וירדו כל עבדיך אלה אלי והשתחוו לי לאמר צא אתה וכל העם אשר ברגליך ואחרי כן אצא ויצא צא צא צא בשם אהיה אשר אהיה ה׳ אלהי ישראל בלי כאבין וחבלין. אמן סלה:

מקשה לילד. סגולה שתשים המילדת אם היא אשה צנועה או אשה אחרת בעלת מעשים טובים את ידה הימנית על בטן המקשה לילד ותאמר עם המקשה לילד שבע פעמים מלה במלה את הפסוק „והוא כחתן יוצא מחופתו ישיש כגבור לרוץ אורח״:

מקשה לילד. סגולה לכתוב על קערת חרס קטנה חדשה את השמות האלה ותעמיד הקערה על טבורה. ומיד כשיצא הולד יסירו ממנה הכלי פן יצאו מעיה. וזהו הנוסח „**חוק חק חרש צום**״ (כ״ז מספר ת״א מ״א ועוד):

מקשה לילד. ואלה הסגולות והרפואות המועילות אם נותנים לה לשתות מהם (א) ליתן לה בכל רובע שעה כף הלב מדרי אשה מנקת. ויותר טוב לערוב בהחלב לובן ביצה חיה וליתן לה לשתית. (ב) ואם יש לחוש שמת הולד בקרבה וצריכה להפיל. יחממו חלב אשה עם דבש על האש עד שיעשה צלול ויתנו לה לשתות כף אחת בכל רובע שעה. (ג) לערב צואת סוס יבשה ביין או במים וליתן לה לשתות בלי ידיעתה. ויצא תיכף הולד אפילו אם מת ח״ו. (ד) להמס חמשה לויט „ציקער״ בתוך כוס גדול מים וליתן לה מזה לשתות בכל פעם כמה שתוכל. (ה) ליתן בפיה חתיכת אפיקומן שתתפוס אותה בין שיניה. ואחר הלידה תוציא תיכף מפיה החתיכה. (ו) לקחת צואה יבשה ולבנה של יונים בערך כף אחת ולעשן אותה מתחתיה עם חצי כף. והשאר חצי כף לבשל ביין וליתן לה לשתות ותלד מיד. (ז) אם חלב אשה בדבש אינו מועיל להפיל הולד. יקחו חלב כלבתא ויערבו עם דבש על האש ויתנו לה כף אחת בכל רובע שעה ויצא הולד מיד אפי׳ אם מת ח״ו. (ח) או תקנה באפטייק עשב הנקרא בלשון ליטיין „סאבינא״ ותבשל במים ותשתה ותפיל הולד. (ט) לערב בערך חצי כף קטון מאפר צפרדע שרופה וליתן לה לשתות מעורב ביין או

מן האפיקומן ומעט מלח. כל זה תשים בכים קטון של פשתן. ותקשור הכים בכתונת שלה. ותישא זאת עליה כל זמן עיבורה ותלד בשלום (אמ"ן):

מעוברת. סגולה שלא תהיה מקשה לילד. שתנשך בשיניה את הפיטום מן האתרוג ביום הושענא רבה אחר התפילה. וגם תשמר מאכילת צנון ושאר דברים חריפים בזמן עיבורה:

מעוברת. סגולה שלא תהיה מקשה לילד. שכאשר תגיע לחודש התשיעי ישתדל הבעל במצות פתיחת הארון והוצאות ספר התורה. ולבסוף בריך שמיה יוסיף לומר כן „ותשלים משאלין דלבאי ולבא דכל עמך ישראל ולבא דאנתתי (פב"פ) דתפתח ית מיעהא בעגלא בלא קשיותא במה דפתחית ית פתחא דארונא קדישא בעגלא בלא קשיותא. ותלד זרעא קיימא לטב ולחיין ולשלם אמן ואמן" (בקבלה):

מעוברת. סגולה למעוברת שלא תהי' מקשה לילד. שתזהר לאכול בכל מוצאי שבת קודש איזה מאכל. ותזכיר בפירוש בפיה. שאוכלת לשם מצות סעודת מלוה מלכה שהיא סעודת דוד המלך עליו השלום. כך הוא בקבלה מאת הצדיק הגדול מרן אלימלך זצוקלה"ה מליזענסק:

מעוברת. סגולה למעוברת שלא תשלוט בה ולא בולדה עין הרע. שתאמר בכל יום י"א פסוקים הידועים שמתחילים באות נו"ן ומסיימין באות נו"ן. כמו שנדפס בהמעמדות של יום ראשון. וגם תאמר התפלה הנדפסת שם אחר הי"א פסוקים:

מעוברת. מעוברת שאינה מרגשת את הולד במעיה. רפואה שתאכל בכל יום הרבה שקדים מתוקים:

מקשה לילד. סגולה להתפלל עליה הקפיטל למנצח מזמור לדוד יענך ה' ביום צרה וגו' תשעה פעמים בלשון נקבה. ואח"כ יאמר את האשה פב"פ אין אנחנו יודעים מה לעשות לך עוד. אלא מאן דעני לאמך בקשיותה הוא יענה ויושיע לך בקשיותך. אמן סלה:

מקשה לילד. סגולה להתפלל עליה מזמור כ"ב מתהלים למנצח על אילת השחר וגו' בכוונה גדולה שבע פעמים:

מקשה לילד. סגולה לקרוא לזה האיש שהיה בעל מפטיר ביום א' דר"ה ויבוא ויעמוד אצל מזוזת הפתח של החדר שנמצאת בו המקשה לילד. ויניח זה האיש את ידו על המזוזה ויקרא ג"פ הפסוק וה' פקד את שרה וגו' עד למועד אשר דבר אתו אלהים. ויכוון בכל שם הוי"ה ב"ה את הניקוד של צֵא אַתָּה כזה יֵהַוָּה. ואח"כ יקרא ההפטרה של

יום

מנקת. המנקת שאיננה רוצה עוד להניק ודדיה מלאים חלב. תמשוח הדדים עם שמן הנקרא „ריצין-עהל" ותחבוש ממעל עם „וואטע".

ואם הדדים מתחילים לכאוב מן החלב תכתיש אורז הנקרא „רייז" ותערב במים ותטבול בזה סמרטוטין ותניח על הדדים הרבה פעמים.

מנקת. בצוואת רבנו יהודה החסיד מובא שכאשר תתחיל האשה להניק את בנה תתחיל: להיניקו מן דדה השמאלית:

מעוברת. סגולה לאשה שלא תפיל. שתשא על צוארה אבן תקומה הנקרא „שטערען-שאס":

מעוברת. סגולה למעוברת שלא תפיל. שתעשה מפה חדשה לס"ת ותיטול המפה הישנה ותחגור בה את בטנה עד זמן הלידה ואח"כ תחזיר המפה ליד מי שנלקחה ממנו:

מעוברת. סגולה לאשה הרגילה להפיל. שתמכור את העיבור בעד כסף:

מעוברת. סגולה לאשה הרגילה להפיל. שתקח קליפת ביצה שיצא ממנה אפרח ותכתוש היטב לאבק ותן לה לשתות מעורב באיזה משקה קודם שתתעבר (מ"א):

מעוברת. סגולה למעוברת שתלד בשלום ולא תאונה אליה ולהילד כל רע. שכאשר תגיע לחודש התשיעי תטבול עצמה במקוה כשרה (זכירה):

מעוברת. קמיע למעוברת שלא תפיל תכתוב לשמה על קלף כשר בכתב אשורית כזה.

אדם תדע פתגמא
משה קיים פתגמא
נח טריד לתיבה ויסגור אלהים בעדו

וכאשר הגיע בחצי חודש התשיעי תסיר ממנה הקמיע. והקמיע תתלה עליה בתיק מתחת הלב (דבמ"א):

מעוברת. קמיע למעוברת להשמר מכל רע. תכתוב לשמה על קלף כשר בכתב אשורית קפיטל קכ"ח מתהלים אשרי כל ירא ה' וגו'. ותתלה עלי' בתיק כמו קמיע ותלד בשלום (ש"ת):

מעוברת. סגולה למעוברת להשמר מכל רע. תקח ג' אלמוגים אדומים טובים ויפים שלא יהיו מנוקבים. והתיכה מצה שמירה שנשארה

מן

להניח תיכף אחר המכוה שפירט של יין שרף מעורב עם מלח דק. ואם אין לך רפואות האלה תערב היטב שתן קר עם חלבון ביצה שוה בשוה ותניח מזה קאָמפרעסען קרים על המכוה וישקע האש:

מכוה. רפואה למכות אש. לערב חלמון ביצה עם „ליאַני-עהל" ועם קמח סלת בד בבד ולחמם מעט על האש ולערב היטב עד שיהי' נעשה כמו משיחה ולחבוש בזה על המכוה:

מכוה. רפואה בייתית למכוה לערב היטב ע"י הכאה הלבון ביצה עם „ליאַני-עהל" ולטבול בזה סמרטוט נקי ורך ולהניח בכל פעם על המכוה:

מכוה. רפואה טובה למכוה ולכל מכה שיש בה חום גדול. לקחת כף חמאה תפילה ולחמם מעט על האש עד שתעשה צלולה. אח"כ תערב בזה חלמון ביצה. ותערב היטב עד שיעשה כמו משיחה. אח"כ תעמיד זאת במקום צונן עד שתתקרש. ותסיף מן משיחה הזאת על סמרטוט נקי ורך והנח על המכוה ב"פ ביום ותתרפא מהר:

מנקת. להרבות חלב בדדים. תאכל האשה מאכלים מתוקים ושמנים. וגם מיני לפת כמו „מייערען" וגם „פּאַסטערניק" מבושלים ימטוגנים בשומן עם „ציקער" כל אלה מרבים חלב טוב ושמן. ותזהר מלאכול הרבה תפוחי האדמה שנקראים „קאַרטאָפּעל" כי מזה נעשה החלב רזה מאד. ורוב ילדים החולים על המחלה הקשה הנקראת „ענגעלישע-קרענק" סיבת מחלתם היא אכילת ה„קאַרטאָפּלעס" במידה מרובה. וגם תזהר מלאכול דברים מלוחים וחרופים וחמוצים ובצלים. כי מזה נולד צרעת בילדים. וגם לא תאכל לב שמטמטם את השכל:

מנקת. להרבות חלב בדדי מנקת. רפואה שתבשל „פענעכיל-טיי" במים. ותסנן המים ותליש בהם עיסה מן קמח הנקרא „רעטשינע-מעהל" ותעשה מן העיסה „קליסקילעך" ותבשל בחלב ותאכל:

מנקת. להרבות חלב בדדי מנקת. רפואה שתכתוש זרע פשתן הנקרא „ליאַני-שעמין" ותעשה מזה קמח. ותליש הקמח עם דבש דבורים ועם שומשמין. ותגלגל העיסה שלא תהי' עבה. ותטגן את העיסה במחבת על האש עם מעט שמן זית ודבש. ואחר הטיגון תחתוך העיסה לחתיכות קטנות. ותאכל מזה איזה פעמים ביום ויתרבה החלב:

מנקת. המנקת שאיננה רוצה עוד להניק ודדיה מלאים חלב. תערוב טיט הדש במים ותחבוש על הדדים איזה פעמים ביום. (מ"א):

דבורים עד שתעשה כמו עיסה רכה. ותניח העיסה על הנגע עד שתתרכך ותתבקע ותתרפא מהר:

מכה. לרפאות מכה שיש בה חום גדול עם „אייטער" ע"י משיחה בייתית. תיקח כף חמאה תפילה ותחמם מעט על האש עד שתהי' צלולה. אח"כ תערב בזה חלמון ביצה ותערב היטב עד שיעשה כמו משיחה. אח"כ תעמיד זאת להצטנן עד שתתקרש. ותסיך המשיחה על סמרטוט נקי ורך והנח על המכה איזה פעמים ותרפא:

מכה. לפתוח מכה שיש בתוכה „אייטער". רפואה למעך בצל על „רייבאייזען" ותערב היטב עם בורית צלול הנקרא „גרינער-זייף" ועם מעט דבש ותחמם על האש ותערב היטב עד שיעשה כמו משיחה. והנח מזה חם על המכה ויפתח מעצמו:

מכה. לרכך את המכה עד שתפתח מעצמה תקנה באפטייק „מעלילאָטען-פלאַסטער" ותמשוח על סמרטוט נקי ורך ותניח על המכה ב"פ ביום:

מכה. למכה שזב ממנה אייטער ימים רבים שנקרא „פיסטול" ועומדת על פי רוב סמוך לפי טבעת. נוהגין בין ההמון לעשות רפואה זו. שלוקחין צואה מן תינוק רך היונק שלא אכל עוד שום מאכל. וצואתו אינה מוסרחת. ומושחין זאת על סמרטוט ומניחין על הפיסטול. ואומרים שמועיל זאת יותר מן משיחות הרוכלים:

מכוה. לכל מיני כויה. סגולה שיאמר הנכוה תיכף ומיד בכונה גדולה כל הפסוק של ברכת כהנים יברכך. יאר. ישא. כך יאמר ג"פ וירפא (עבוה"ק):

מכוה. רפואה למכות אש. שתניח איזו חתיכות קטנות סיד חי בקערה ותשפוך עליו מים מנהר. ותרבה המים עד שלא יהי' נבלעו בהסיד ע"י הכיבוי. ויהיו המים גבוהים מן הסיד. ואחר איזו שעות יהי' נעשה על המים עור לבן דק. תקלוט עם כף של מתכות את העור הדק ותשים בכלי זכוכית נקי ותערב היטב שוה בשוה עם שמן של זרע פשתן הנקרא „ליאַני-עהל" ותסיך על סמרטוט רך ונקי ותניח על המכוה איזה פעמים ביום וירפא במהרה:

מכוה. בכל מכוה נחוץ מקודם למשוך האש מן המכוה. ורפואה לזה להניח קאָמפרעסען קרים מן „צונק-וואַסער" שתקנה באפטייק. גם טוב להניח תיכף אחר המכוה טיט חדש ונקי מעורב עם מעט חומץ או מים קרים. ויותר טוב לזה חומץ בּאָראָווי שיקנה באפטייק. וגם טוב להניח

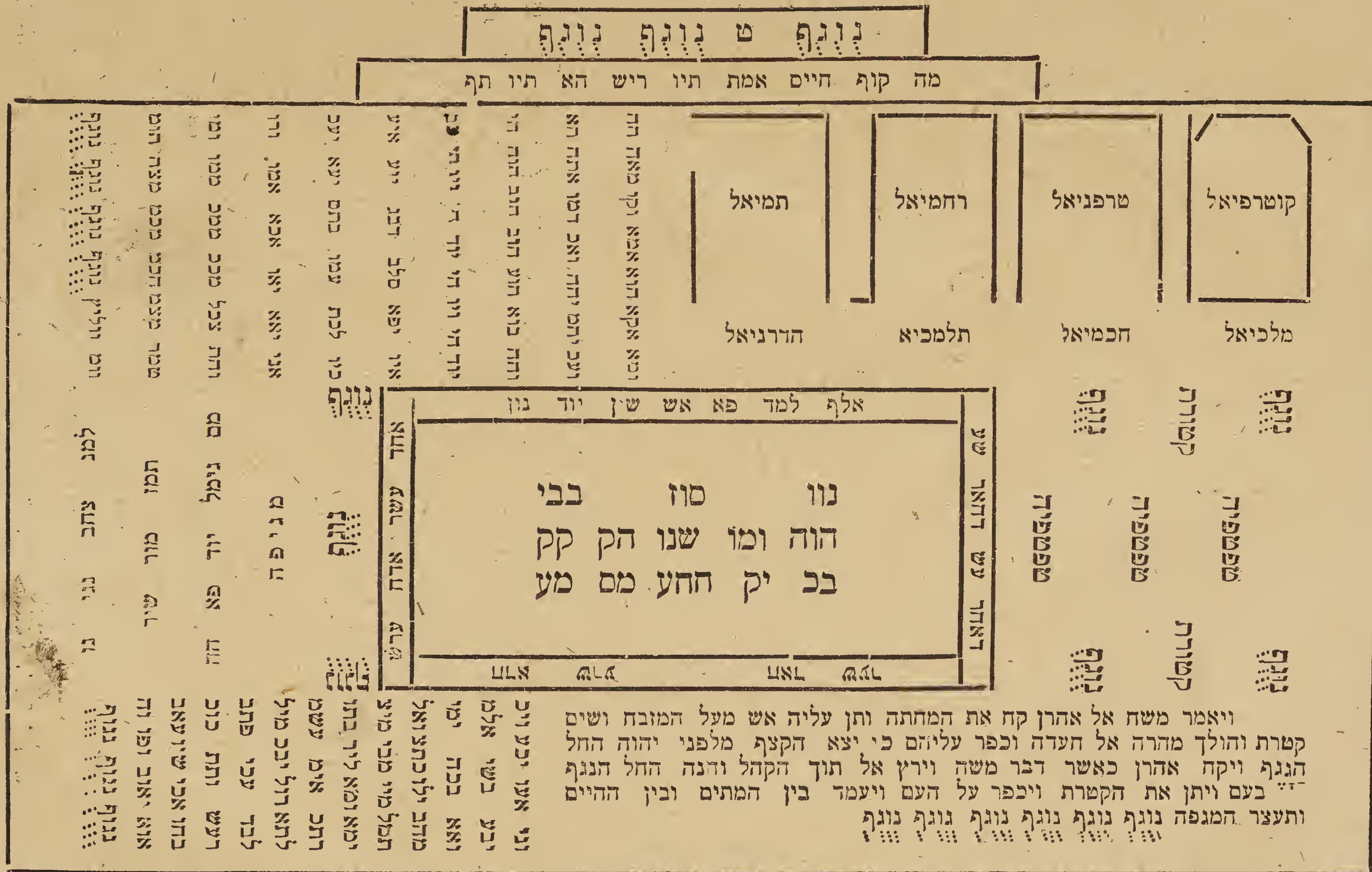
מחלוקת. מאד מאד יזהר האדם להתרחק ממחלוקת. ואל יתפתה מיצרו הרע שעושה זאת לשם שמים. כי נקל מאד ליפול ברשת ע"י מחלוקת שיהי' לו חרטה על זה כל ימי חייו ויהי' בכלל מעוות לא יוכל לתקן. ודי גם די מה שאמרו חז"ל כי מחלוקת אחת דוחה מאה פרנסות. והרב הצדיק הקדוש ר' פנחס מקאריץ זצו"קללה אמר כי במקום ששני יהודים מריבים זה עם זה ומזלזלים זה את זה נטמא זה המקום סביבם עד ב' מאות אמות. כי תיכף נתמלא זה השטח עם קליפות ושדים משחיתים ומזיקים וכל העומד שם יכול בנקל להנזק ח"ו:

מחלוקת. אם יש מחלוקת בין איש ואשתו בלי כל סבה נגלית צריך לעיין בהכתובה שלהם אם לא נמצא בה איזו טעות וע"י התיקון של הטעות תתבטל המחלוקת ויהי' שלום ביניהם (לק"ע):

מחלוקת. אדם שנתעורר עליו מחלוקת סגולה שילמוד מסכת סוכה. זכר לדבר הכתוב תצפנם בסוכה מריב לשונות (לקה"רן):

מחלוקת. שמעתי מפה קדוש החסיד המפורסם ר' שמואל ליסיבינגער ז"ל. שסיפר בשם הרב הצדיק אור ישראל נזרו ותפארתו מרן שמחה בינם זצוקלה"ה מפרשיסחא. שהבעש"ט אמר קודם הסתלקותו שממנו מתחלת הנהגה האחרונה עד ביאת המשיח. כי עשרה מיני רועים נפקדו על ישראל. הלא המה. נביאים. שופטים או זקנים. מלכים. כהנים. תנאים. אמוראים. נשיאים. גאונים. רבנים. והאחרונים הם הצדיקים. וישאל השטן בשמים מה זה מנהיגים צדיקים. הלא כל ישראל מחויבים להיות צדיקים כמ"ש ועמך כלם צדיקים. והשיבו לו שתהיינה כתות חסידים וכל כת יהי' לה ראש ומנהיג אשר יקראו לו בשם צדיק. והוא יורם דרכי חסידות ועבודת השי"ת. והבין חשטן שהענין הזה לא טוב עבורו מאד מאד ואמר שיחגור את עצמו היטב עם כל כחותיו לקטרג תמיד על הצדיקים ולא יתן להם מרגוע. וממילא לא יהי' להם כח להנהיג את הדור. אך בזאת ניאות ליתן לו רשות וכח לחרחר ריב ומדון בין כתות החסידים שלא יתאחדו בשום אופן. רק שכל כת וכת ידברו עתק על המנהיג של כת השני ויבזו אותו תמיד ויסברו שעושין מצוה בזה. ע"כ שמעתי. והנה כל מבין יבין מזה איך שיצרא דמחלוקת בוער מאד וביותר בלב החסידים וזאת מעכב את הגאולה:

מכה. לגעשוויער פשוט. רפואה בייתית שתליש קמח חטים עם דבש רבורים

קמיע זו ניתנה מאת המגיד הקדוש מטוריסק זצוקלה"ה ואח"כ ניתנה ג"כ מאת בנו הרב הצדיק הקדוש וכו' אדמו"ר ר' מרדכי שליט"א אל החסידים שלהם לתלותה בבית בזמן המגפה רח"ל. [סוד הקמיע תמצא בסוף הספר].

מגפה. קמיע מומחית להנצל ממגפה מאת הרה״צ קדוש עליון וכו׳ מרן אליהו זצוקלה״ה מגריידיץ. לתלותה בבית או על מזוזת הפתח בשמאל כנגד המזוזה. שיהי׳ כל הכתב נראה, ע״כ טוב לקבוע אותה בתוך „רעהמעל״ תחת זכוכית: [סי׳ד הקמיע תמצא בסוף דספר]

כי אתה יהוה מחסי עליון שמת מעוניך

כוזו במוכסז כוזו כי הוא יצילך מפח יקוש מדבר הוות

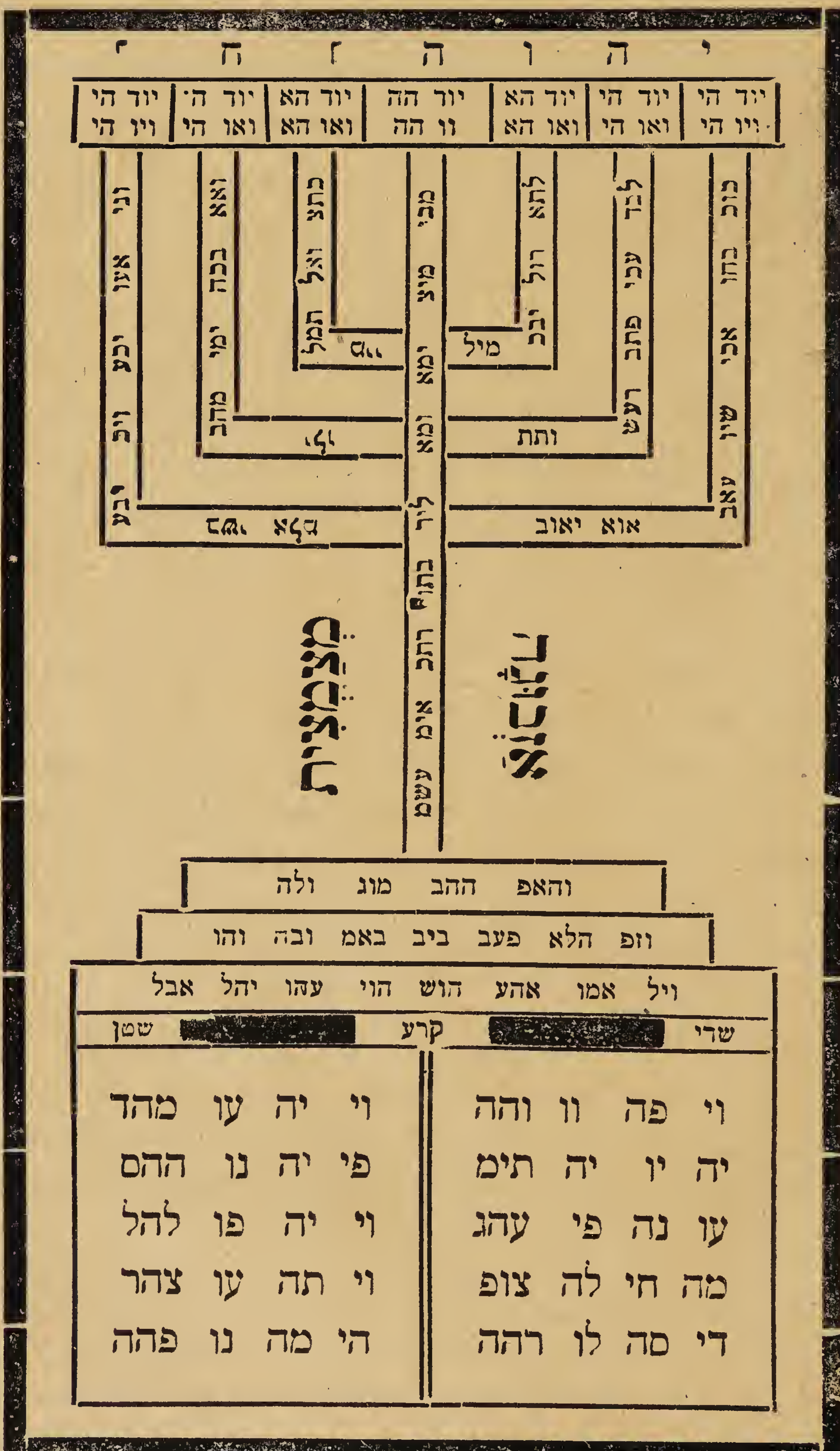
וליכי	ייעגב	זשמאע	כודלב	רעבתש	אתיבי	לכנזא
הקהרל	יומום	מיתעו	אתיעא	תיממא	ניוכב	חהבבך
ווינה	אהניי	תוהים	כיחעי	לציקם	העיבה	חקמוב
ימויי	השתול	והעסו	אאצפך	תלרסת	כיהלץ	להמהו
הוגיא	בהפול	הלהדת	מאוהם	המייל	ערעום	שאמיי
רלדוי	אנפהם	תאייב	ורניה	בפחום	תאסשי	בנויץ
האיעי	ולפהם	יהלהא	עולמו	ביולם	רקתכא	אחעיל
לאצעי	ההרנר	ירהנב	מנמות	רכגבו	ואפיר	חשהות
עראמך	לדתקא	הבהרי	ארסאם	רמתנע	צשרוש	והללם
וויאל	שימתת	כרצאא	וצרנר	האתהו	מלצאל	יתולי
מוניב	וכיכך	יהררם	סקנעי	כהיהל	רלפול	וולנב
מהטגד	ענתעע	יהסלך	נהואי	תחביף	תלבקת	ההנרב
וניבר	מגסבע	ופלאש	אבהרו	רעאלת	במתכת	תוהאך
היהבו	שתאגך	מנלדב	יאעהח	מתשוו	וההזא	יקפחך
כטלטי	לראיש	אתהכי	הוולו	גידמע	שכענא	מפתסב
מרבעא	נעעפי	הלמצא	שהיקי	מעמרו	ימעשו	מוזתב

כי בי חשק ואפלטהו אשגבהו כי ידע שמי

כי מלאכיו יצוה ל׳ לשמרך בכל דרכיך

למה פרצת גדריה וארוה כל עברי דרך
אִיא כבר גסי מתנ צהל חקז ריע רימ שיט ענר
הָונ זגי דוף שיד כיש הָבי טרר עצנ תהג
אלהים צבאות שוב נא הבט משמים וראה ופקד גפן זאת.

מגפה· קמיע מומחית לתלותה בזמן המגפה רח״ל על מזוזת השמאל בפתח הבית כנגד המזוזה. ולא יקפלנה רק יתלנה כמות שהיא שיהי׳ הכתב נראה. ויקבענה בתוך „רעהמעל״ עם זכוכית (מקבלת הרוקח זצ״ל). סוד הקמיע וביאורה תמצא בסוף הספר:

מגפה. ובמקום אחר מצאתי בזה הלשון עשׂב „רוטא" יש בו סגולה נפלאה. הן להריח בו. והן לעַשֵּׁן בו. והן לתלותו על הצוואר בקמיע. אך צריך לחותכו עם דינר זהב ביום ד' בתוספות הירח קודם הנץ החמה. ולומר ויהי נועם יושב בסתר כל המזמור ז"פ קודם שחותך העלים. וצריך לפרט בשפתיו השם של זה האיש שחותך בשבילו. וכך יאמר אנכי לוקט עלי רוט"א האלה בשם ה' אלהי ישראל לאסותא מן שמיא ולשמירה עבור פב"פ מן כל פגעים רעים ומרעין בישין. ובשעת המגפה רח"ל יחתוך עלי רוט"א כנ"ל וישים בתוך כיס קטון של עור דק ביחד עם הקמיע הזאת כתובה על קלף כשר בכתב אשורית וע"י סופר טהור נברא. ויתלה הקמיע על צווארו וילך בה בכל זמן המגפה ולא תאונה אליו כל רע בעזרת השי"ת. וזה נוסח הקמיע

שדי קרע שטן

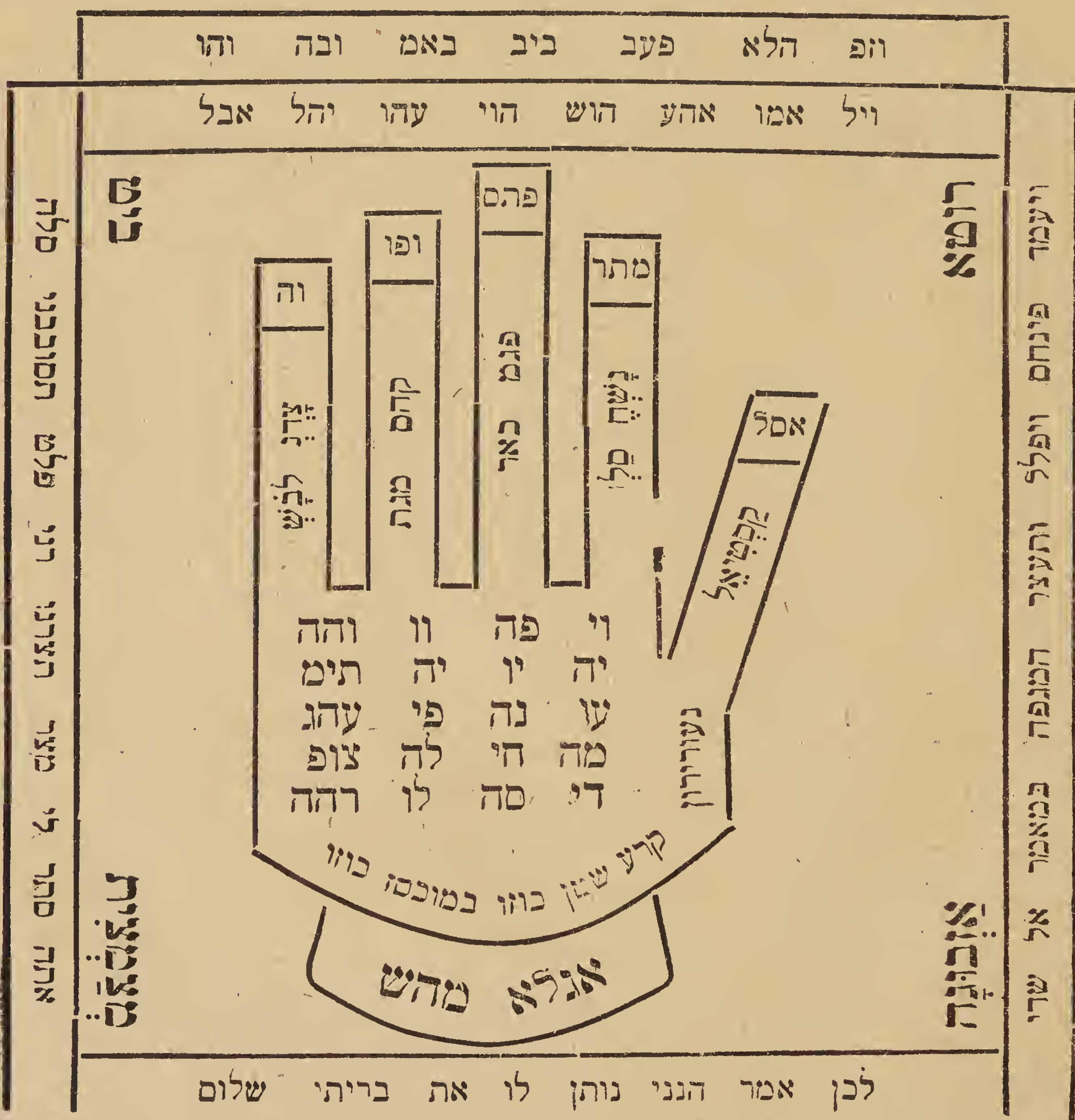
וי	פה	וו	והה	וי	יה	עו	מהד
יה	יו	יה	הימ	פי	יה	נו	חהס
עו	נה	פי	עהג	וי	יה	פו	להל
מה	חי	לה	צופ	וי	תה	עו	צהר
די	סה	לו	רהה	הי	מה	גו	פהה

מגפה. מובא בכמה ספרים קדושים סגולה גדולה בזמן המגפה שיטבלו עשרה אנשים בני תורה בבקר השכם ויגמרו כל ספר תהלים בביהכנ"ס. אח"כ יקיפו את העיר ויתפללו בארבע פנות העיר פרשת הקטרת עם פטום הקטורת. ואחר כל פעם יאמרו יהי רצון כמו שנדפס במעמדות ליום הראשון.

דאפילו ב׳זותה שכו ה שיושב שם אדם המוכה או איזה כלי ומלבוש ממנו. וכל ההולך ומתדבק שם מתדבק בהאי סטרא אחרא ויכול להנזק ח״ו. וזה סוד הפסוק ידבק ה׳ בך וכו׳. עכ״ל. ותדע שכן הוא גם על פי חכמת הרפואה, מלבד במגפת החולי-רע שיטת הרופאים היא כעת שדמגפה הזאת איננה מטמאה באויר כי אם במגע:

מגפה. קמיע למגפה מאת הרח״ו וויטאל זצוקל״ה. וזה לשונו. בזמן המגפה בר מינן תלך ביום ד׳ בזמן מלוי הלבנה קודם זריחת השמש ותלקט עלי רוט״א, ותפרש בפיך שאתה לוקט לשם פב״פ. ותחתוך העלים במטבע של זהב, וביום ד׳ במלוי הלבנה צריך לכתוב קמיע הזאת. וצריך הסופר להתענות ולטבול ולכתוב בקלף כשר. ותשים הרוט״א בתיך הקמיע ותתלה על זה האיש שנכתבה עבורו. ויקך בה כל זמן המגפה וינצל בעזהשי״ת.

וזה נוסח הקמיע.

האריז״ל) ואח״כ יאמר ג״פ הפסוק „אהבת כל דברי בלע לשון מרמה גם אל יתצך לנצח יחתך ויסחך מאהל ושרשך מארץ חיים סלה״:

מגפה. בזמן המגפה רח״ל. סגולה לתלות בצל לבנה עם שום בכל החלונות של הבית ובכל הפתחים ובד׳ כותלים שבכל החדרים. (זה״פ):

מגפה. סגולה וגם רפואה בזמן מגפת החולי רע רח״ל. שיצוה לעשות לו טס דקה ועגולה מן נחשת אדום הנקרא „קיפער־בלעך״ שיהי׳ גודלו בערך פי כוס גדול הנקרא „גלאז״. ויעשה על השפה אוזן קטון או שיעשה אצל השפה נקב קטון וימשוך בתוכו משיחה הנקרא „בענדיל״. ויתלה את הטס על צוארו באופן שיבוא הטס תחת גומת הלב ולא יסיר הטס ממנו במשך כל זמן המגפה:

מגפה. בזמן שליטת המגפה רח״ל. סגולה מהגאון הצדיק ר׳ עקיבא איגר זצוקלה״ה לבלוע בכל יום ט׳ גרעיני חרדל אליבא ריקנא. ולייבש בכל יום חתיכת לחם על גבי גחלים ולישא הלחם בכיסו:

מגפה. בזמן מגפת החולי רע רח״ל. טוב לאכול אחר כל האכילה מעט בצל ושומים כדי שישאר בפיו זה הטעם והריח. ולא יזיקנו שנוי האויר:

מגפה. לכל מיני דבר ומגפה רח״ל; סגולה לכתוב על קלף כשר בכתב אשורית עם תגין כדין. חותם כזה. ולתלות על הצואר בתיק כמו קמיע (ת״א):

וזהו תמונת החותם.

ט	ז	ה	ג	א
ז	ט	ז	ה	ג
ה	ז	ט	ז	ה
ג	ה	ז	ט	ז
א	ג	ה	ז	ט

מגפה. בספר הקדוש שער היחודים כתוב שטוב לכוין תמיד בזמן המגפה בשם נֻגִּףְ בניקוד שורק חירק צירי. והוא שם נורא מאד. וכתב עוד דע כי הקליפות המכים את האדם במגפה רח״ל הם הולכים תמיד דבקים עמו ומקיפים אותו מכל צדדיו שיעור כמה אמות. ואפילו

עם פאָנטאַג. מי בשול אורז כתוש. „קאַווי״ חמה שחורה עם „קאָניאַק״. ליתן לו איזה פעמים בערך עשרים טפות הנקראות באפטייק „ינאָזעמצאָווי־קראָפלים״. או וואַלעריאַן קראָפליס מעורב עם „מיעָנטא קראָפּלים״. בעת ההקאה יתנו לו לבלוע חתיכת קרח. וירחצו את פניו מתחת להוטמו עם „עָטהער־סולפוריקי״. וכאשר יאחזהו השבץ באברי הגוף ישפשפו שם עם בגד צמר ביובש עד שהעור יתאדם. וגם יכולים לשפשף היטב בידים עם שפירט „גאָרטשיצאָווי״ ב׳ חלקים מעורב עם חלק אחד „קאַמפאָר שפירט״. וגם יחממו את רגליו עם בטנו על ידי ביטלעָם מים חמין או אמבטי. המתעסקים עמו יזהרו בכל פעם לרחוץ את ידיהם ופניהם עם מי קארבול. או עם עָטהעָר. ואת פיהם ירחצו בכל פעם עם יין שרף חזק, ויזהרו מאד מלנגוע ביציאה של החולה רק ישפכו סיד על היציאה. וכן על ההקאה:

מגפה. על פי חכמת הרפואה נצרך להזהר בשעת המגפה. ראשית שיהי׳ בית דירתו נקי מכל לכלוך וריח רע. גם הבתי כסאות צריכים להנקות ולשפוך בהם בכל יום סיד. וגם לזרוק שם עם מימי חומץ הקארבולי. וטוב לקטר החדרים בעשבים הנותנים ריח ועשן טוב. כמו „סאַלוויא״. „מיעָנטאַ״. „יאַלאָוויעָץ״. „עָאוקאַליפּטאַ״. „רוטאַ״. וגם טוב ללבן באש לבנה או ברזל ולזרוק עליו חומץ־יין חזק בכל בקר וערב. והאנשים יריחו את הקיטור העולה. וגם טוב להריח ב„עָטהעָר סולפוריקאַ״. כן נקרא בלשון ליטין. וצריכים להזהר מלשתות מים צוננים בלתי מבושלים. כי אם מבושלים ישתה. ויותר טוב שיהיו חמין עם עלי „טיי״ או עלי „מיעָנטאַ״. וגם טוב לעשן „טיטין־טאַבאַק״. ויזהרו מלאכול פירות חיים בלתי מבושלים. כי אם מבושלים יאכל. מאכלו יהי׳ מאכלים קלים. ויזהר מחולשת הלב ואין להתענות שום תענית בזמן המגפה. ואם אוכל פירות חיים יזהר מאד לקלוף אותם:

מגפה. סגולה בשעת המגפה. למלאות בכל בקר קדירות עם מים חיים ולכתוב על כל קדירה בנתר שנקרא „קרייד״ אות **ת** ולהעמיד בכל חדר קדירה אחת. והקדירות תהיינה חדשות (ז״פ):

מגפה. בשעת המגפה אל יתהלך אדם בחוץ בערב מן שעה ששית עד שעה שביעית. ובכל היום כאשר נמצא בחוץ אל יתהלך באמצע הרחוב כי אם בצדדי הרחוב (גמרא):

מגפה. בשעת המגפה רח״ל סגולה לומר בכל יום בבקר ובערב הפסוק אתה סתר לי מצר תצרני וגו׳. ג״פ ישר וג״פ הפוך. (כוונות האריז״ל

מגפה. סגולה נפלאה ובדוקה מקבלת רב פפא בימי המגפה. תקח בכל יום אגוז הנקרא „לאָערבּער״ ותאכל החצי. וחצי השני יניח בפיו כל היום. רק כשרוצה לאכול יוציאו מתוך הפה. וכל זמן שהחצי „לאָערבּער״ בפיו לא תאונה אליו כל רעה (ת״א):

מגפה. מי שניכר בו סימני המגפה השחורה רח״ל הנקראת „פּעסט״ או „טשאָמאַ״. סגולה לסיך תיכף על המקום שכואב מחמת החולי עם דיו. טרם שיתוודע לאדם אחר מן החולי: ועי״ז תסיר ממנו המחלה. ויש הרם מקדמונים לבלתי לגלות זאת הסגולה לזרים (אמ״ן):

מגפה. למגפת חחולי רע רח״ל נשלחה מירושלים ליחידי סגולה קמיע לכתוב אותה על נייר דק בכתב אשורית. וכאשר אך מתחיל להרגיש סימני המחלה יבלע החולה תיכף את הקמיע. וכתבו לנו חכמי ירושלים שיש להם בקבלה זאת הקמיע מאת הקדוש ר׳ שלום בעש״ט יצ״ל ומוסכם שמותר לכותבה אפילו בשבת.

וזה תוארה.

פרעון קרון האן פינר
קרון האן פרעון פינר
האן פרעון קרון פינר
יחנט צורה

מגפה. על פי חכמת הרפואה יזהר כל האדם בזמן המגפה להשמר את עצמו מצינה ולשאף אויר נקי. ולא יטייל במקומות הלחים. ואם האויר קר יזהר מאד להחזיק את הרגלים והבטן בחמימות. ויאזור על הבטן „פלאַנעלי״ רכה. ולא ישתה הרבה ממשקאות המשכרים. לא יתייגע הן ביגיעה גופנית והן ביגיעה רוחנית. יהי׳ נזהר בפת שחרית. ובכל היום אל ימלא כרסו. רק שיאכל קרוב לשבעה:

מגפה: על פי חכמת הרפואה תיכף ומיד כשמרגיש ח״ו שלשול וצמאון בלי שום סבה יזהר לפנות עצמו תיכף אל רופא מומחה. וקודם שיבוא הרופא יוכלו לעשות איזה אמצעים נגד השלשול. דהיינו לעשות „קאָמפּרעסען״ חמין על הבטן. ללחלח היטב נייר „ביבעלי״ עם שפירט של יין שרף ולפזר עליו פלפלין שחוק וכתוש. ולעשות נקב באמצע הנייר ולחבוש על הבטן באופן שהשרר יהיה נגד הנקב. ועל הנייר יחבוש עם „וואַטי״ או „פלאַנעלי״. ליתן לו לשתות מי בשול „מיענטא״

עם

אלו השמות **קרע שטן** וישים המזוזה בתוך תיק קטון של מתכות ויכסה התיק במכסה של עור ויתלה על החולה (אמ"ן):

כשפים. אם הכשוף כבר נשלך למים או נשרף באש קשה מאד לבטל הכשוף. ועל זה אמרו חז"ל מפני מה נקרא שמם כשפים. שמכחישים פמליא של מעלה:

כשפים. סגולה לבטל כח הכשוף מן החולה. תקח הכלי שהחולה משתין בה ותשים בו גחלי אש ועל הגחלים תשים עשב יבש וגם מעט נוצות מן הכסת שהחולה מתכסה בה. ויעשן החולה את כל גופו בזה העשן. ואח"כ ישתין החולה על הגחלים ותזרוק את הגחלים לאשפה (זכירה):

כתמים. להסיר הכתמים מעל הפנים. והן הנקראים „זומער-שפרענקילעך". קח ביצת תרנגולת שאיננה מוסרחת ושנולדה במילוי הלבנה ותשרה הביצה בחומץ חזק. ובכל יום תחליף את החומץ. ותשרה כך איזה ימים עד שתתרכך הקליפה. ואח"כ תדקור במחט את הביצה ויצא ממנה משקה. ובמשקה הזה תסיך על הכתמים איזה פעמים (מ"א):

אות ל

לב. לכאב לב. רפואה לקנות באפטייק השורש הנקרא „פיאלקאווי-ווארצעל" ולבשלו בחלב ולשתות ג' כוסות ליום:

לב. לכאב לב תשרה עשב „רוטא" ביין מתוק ג' ימים ותשתה מן היין ג' כוסות קטנים ליום:

לב. לכאב לב. רפואה לקחת חצי „קוואטירל" חמאה טפלה וחצי קוואטירל דבש דבורים ולבשל ביחד. ולערוב בשעת הבישול כוס קטן יין טוב או יין שרף טוב. ואחר שנתבשל מעט הכל ביחד תעמיד זאת במקום קר שיקרוש. ויאכל החולה מזה ה' כפות קטנות ליום:

לב. מי שיש לו מחלה של חולשת הלב יאכל בבקר תיכף בקומו ממטתו אפי' קודם התפלה:

לב. לכאב לב רפואה שתבשל ב' „קוואטירעל" מים ותשים בתוכו ב' כפות עשב „רוטא" וישתה מזה גליאז אחד בבקר וגליאז אחד בערב. כן יעשה איזה שבועות:

עם „באקען-חלב" וימרח המשיחה על חתיכת „וואטע" ויניח חם שני פעמים ביום.

כשפים. לבטל כשפים. סגולה לקנות דג חי הנקרא „העכט" וישלם בעדו כמה שהמוכר רוצה בפעם ראשון. וישתין החולה להוך פיו של הדג. אח"כ יחזיר את הדג בעודנו חי להמים שניצד משם (ת"א):

כשפים. לבטל כשפים. סגולה ליתן להחולה לאכול דג הנמצא בתוך דג. אם עדיין לא נסרח היטב ולא נרקב (מ"א):

כשפים. לבטל כשפים. סגולה לקחת שליא מן ולד הנולד ולרחוץ השליא במים. ואח"כ ירחצו באותן המים את גוף המכושף (ת"א):

כשפים. לבטל כשפים. סגולה לתת בכיס עשב „רוטא" עם אזוב. וגם חלבנה הנקרא „טייוועלסקויט". ולתלות הכים בצואר החולה (אמ"ן):

כשפים. לבטל כשפים. סגולה לקחת אגוז לוז הנקרא „וועלטשינע-נים" ולחלקה על ב' חצאין. ויריק האוכל מן הקליפות וישים בהן מעט כסף חי. ואבנים לבנות כמראה הברד הנמצאות בקורקבן תרנגול לזכר. ומתרנגולת לנקבה. ויותר טוב שהתרנגול או התרנגולת יהיו שחורים. וגם מעט מלח ישים בהן. וידבק ב' חצאי הקליפות בדבק היטב שלא יהי' נקב. וישים האגוז במכסה של עור דק ויתלה בצואר החולה. וסגולה זו טובה ג"כ נגד עין הרע (ת"א):

כשפים. לבטל כשפים ולהבריח מן החולה רוח רעה. סגולה לעשן את החולה בלב דג חי. או לעשנו עם הכרבלת האדום שעל ראש התרנגול. וצריך לחתוך ממנו הכרבלת תיכף ומיד אחר השחיטה וליתנו תיכף על הגחלים. או לעשנו עם המוח של ראש תרנגול לזכר ועם המוח של ראש תרנגולת לנקבה. וצריך לעשות שהעשן של ההקטרות האלה יכנס באף החולה. ובאם אפשר הדבר טוב שיאמר החולה בשעת ההקטרה ז' פעמים הפסוק „שרים רדפוני חנם ומדברך פחד לבי" (אמ"ן):

כשפים. לבטל כשפים ולהבריח מן החולה ריח רע. סגולה לכתוב על קלף כשר בכתיבה תמה אלו השמות הקדושים **שדי קרע שטן**. ועוד יקח חתיכה קטנה של קלף כשר ויכתוב השם הקדוש **טרפניאל** וישים ב' הקמיעות ביחד בתוך תיק קטון של מתכות. והתיק של מתכות יכסה במכסה של עור ויתלה על החולה (ספר רזיאל):

כשפים. לבטל כשפים ולהבריח מן החולה רוח רע. יקח מזוזה קטנה כשרה ויבקש מן הסופר שיכתוב בעבר השני תחת השם **שדי** אלו

כבד. לנפוח הכבד ולאבני מרה. רפואה לשתות איזה פעמים ביום ה' ספות „טערפענטין" מעורב בחלב:

כבד. לנפוח הכבד וכאב שלו. רפואה לבשל זרע פשתן הנקרא „ליאני-שעמין" עם חומץ יין טוב ויניח מזה „חלאדנעס" חמות על צד הימין נגד מקום הכבד.

כבד. למחלת הכבד. רפואה לקנות באפטייק העשב הנקרא בלשון ליטיין „הערבא-חעלידאני" ולבשל במים וישתה החולה מזה ג' כוסות ביום כמו ששותין טיי.

כלב. המתירא מן הכלבים שלא ינשכו אותו. סגולה מקבלת רב פפא לומר לפניהם בזה הלשון „סורו סורו ממני כלבים עדת מרעים כי יש בי תשי"ו עצמות דקדושה המבטלים תשי"ו עצמות דטומאה":

כלב. המתירא מן הכלבים סגולה שישא אצלו שן כלב גדול שחור ולא ינבחו עליו הכלבים (ש"א) או ישא אצלו לב כלב ולא יזיק לו שום כלב ושום כשוף. ויכול לשרות הלב בשפרית חזק של יין שרף כדי שלא יעלה רקב מהרה (ת"א).

כלב. נשיכת כלב שוטה מסוכנת מאד. ובזמן הזה נמצאים בעיירות הגדולות רופאים מומחים לזה המתמנים מטעם הממשלה לטובת המדינה. וקודם שיוכל לבוא לפני הרופא יעשה רפואה בייתית. שיקח בצל ויכתוש או ימעך אותו על „ריבאייזען" ויערוב עם מלח ודבש חי עד שיעשה כמו משיחה. וימשח על מקום הנשיכה איזה פעמים ביום. ומקודם יפתח הפצע היטב באיזמל חד וישים שם כוסות המציצה. ומסביב הפצע יעמיד עלוקות. וגם יקשור בחוזק עם חבל דק משני צדדי הנשיכה במרחק ג' אצבעות ממקום הנשיכה:

כלב. כלבים משחקים. סימן שאליהו הנביא נמצא בעיר. כלבים צועקים ובוכים. סימן שמלאך המות נמצא בעיר. וכאשר יוצא האדם מפתח ביתו בבקר ובא כנגדו כלב משחק. דהיינו שהוא מרקד ומשתחוה לפניו. סימן שביום זה יצליח בכל אשר יפנה (דן ידין).

כלב. סגולה אם אירע ח"ו לאדם נשיכת כלב שוטה להרוג תיכף את הכלב ולא ימות האדם הנשוך (רו"ח).

כרכשתא. לכרכשתא הנופלת לחוץ מפי הטבעת. ראשית יראה שתהי' לו יציאה רפה ורכה. ורפואה לבשל חתיכות קליפת עץ „דאמב" עד שהמים יהיו אדומים וישפוך המים חמין בקערה גדולה ויעשה לו מרחצאות של ישיבה. ומלבד זה יעשה לו משיחה שיטגן חלמון ביצה

עם

פסיעות באופן שיפסע על הסכין. דהיינו שהסכין יהי׳ בין הפסיעות. כן יעשו ג״פ ישר והפוך בחזרה. ואח״כ יתחיל ללכת (אמ״ן):

ילדים. כשמתחיל הילד להתגדל וללכת ברגליו צריכה האם לשים עין היטב על היציאה שלו אם נמצאים בה תולעים קטנים המרחשים שם. ואז נחוץ מאד ליתן להילד בכל סוף חודש העשב הנקרא „ווערים-קרויט״. או לקנות באפטייק „ווערים-ציקערלעך״. וכמספר השנים של הילד כן יהי׳ מספר הציקערלעך שיתנו לו:

ילדים. סגולה להציל הילדים מן עין הרע לתלות עליו טס של כסף או של מתכות אחר עם צורה בולטת של אות ה (זכירה):

ילדים. יש מנהג בין הנשים לקשור חוט אדום על ידי הילדים. וזה אסור משום דרכי האמורי כדאיתא בתוספתא:

ילדים. ילדים החולים על מחלת השקראפעל צריך ליתן להם לשתות שמן דגים טוב. ולעשות להם בכל יום מרחץ. יום אחד מן מלח. ויום אחד מן מאלץ עם סובין של חטים. ובזמן הקיץ טוב לעשות להם מרחץ גם מן עלי אגוזים שנקראים „טערקישי-נים״:

ים. הרוצה ליסע על הים ומתירא שלא יזיקנו שינוי האויר של הים. סגולה שקודם שישב על הספינה יאכל בצל שלם בלי מלח (ז״ז):

ים. הנוסע על הים סגולה שיאמר בכל יום תפלת יונה הנביא. והרח״ו זצוקלה״ה בספרו לק״ת פ׳ שמות כתב סגולה שיהרהר תמיד בנסיעתו על הים בהשם הקדוש **מה״ש** שהוא שם אחד מן השם ע״ב. וסגולתו להציל מטביעה במים.

ים. אם רואה אדם הסכנה לפניו שהוא ח״ו טובע בנהר או בים. ישא עיניו לשמים ויאמר: „הושיעני אלהים כי באו מים עד נפש. ועזרני בכח השם הקדוש **נעורירון** שאנצל מטביעת מים בריב רחמיך וחסדיך הרבים. אמן סלה נצח״ (זכירה):

ים. תפלה לעוברי ימים. „יהי רצון מלפניך ה׳ אלהי ואלהי אבותי שתוליכני לשלום ותסמכני ותצילני משטף מים ומרוח סערה ומכף כל אויב ואורב בדרך ביער ובים. ותנהיגני בצל ימינך לטובה. ותתנני היום ובכל יום ויום לחן לחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואי ותגיעני אל מחוז חפצי לשלום ותשמע קול תפלתי בשועי אליך ברוך אתה ה׳ שומע תפלה״ (מדת״ל):

גובה ראש הילד תחת הלוח. וכשיגדיל הילד קצת שיהי' גבוה מעט מן החריץ. תסיר ממנו הקייכען (כ"ת):

ילדים. עוד סגולה לקייכען. שתקח מן התנור ב' לחמים או ככרות שנדבקו זה לזה בשעת האפיה. ותעמוד מאחורי הילד ותשבר את הככרות להפרידם. זה מזה על ראש הילד (אמ"ן):

ילדים. עוד סגולה לקייכען עם קרעמפען. שתחתוך צפורני ידיו ורגליו של הילד וגם מעט שערות ראשו. ותמדוד את הילד עם חוט „בוימוואל" לבן מאמצע ראשו עד עקבו. ותכרוך עם החוט את הצפורנים והשערות ותדבק כל זה עם חתיכה שעוה הנקרא „יארי-וואקס" ותעשה נקב באילן ותתחוב את השעוה בחור האילן ותאמר „הא לכם חלקכם וקחו גם את מחלת הקייכען מן זה הילד". אח"כ תתקע בחור האילן „פלעקעל" צר. ותלך לביתך ואל תביט אחריך. וירפא הילד (אמ"ן):

ילדים. עוד סגולה לקייכען. שתעמיד את הילד אחוריו לכותל ותנקוב חור בהכותל למעלה מראש הילד. ומקודם לזה תגזוז שערות הילד וגם צפורני ידיו ורגליו ותצרור הכל יחד בצרור קטון. ותתחוב בהחור שבכותל בשעה שתעמיד את הילד אחוריו לכותל. ותסתום תיכף את הנקב עם פלעקעל צר. ותאמר בזה הלשון: „כשם שהשערות והצפורנים האלה לא יחזרו עוד אל הילד הזה כן לא תחזור עוד מחלת הקייכען אל הילד הזה לעולם ועד אמן סלה נצח" (אמ"ן):

ילדים. לקאנקעל-הוסט בילדים. רפואה הראשונה היא שינשום בקרבו אויר צח. וע"כ טוב שילכו עמו בכל יום לטייל בחוץ. וכאשר הילד בבית יזרקו על בגדיו מלפניו כמה פעמים ביום מי „קארבול" כדי שישאף באפיו הריח של „קארבול" וייטב לו:

ילדים. לקאנקעל-הוסט. רפואה ליתן להילד חלב מבושל עם „בריסט-טיי". עוד רפואה לבשל „בארעקים" עם „קאנדעל-צוקער" בישול הרבה. וליתן לו המרק לשתות בכל שעה כף קטנה:

ילדים. לקאנקעל-הוסט. רפואה לכתוש ב' לויט קאנדעל-צוקער עם לויט אחד גפרית שיהי' כקמח. ותחלק זאת על ששה חלקים. ותתן להילד חלק אחד מן הששה חלקים בבקר וחלק אחד בערב מעורב בחלב חם לשתות. כן תתן לו לכל הפחות ג' ימים וייטב לו (ט"א):

ילדים. ילד שאין לו כח ללכת על רגליו. סגולה לקחת הסכין אשר בצע בו את החלה בליל שבת קודש תיכף אחרי הבציעה ולהניחו על הארץ שיהיה צד החד למעלה. ולהנהיג את הילד על הארץ שיפסע

פסיעות

דנקרא „וויערזבי-בוים" ולבשל הענפים במים שתוקים. ותקח את הכלי שמתמיצין בו העיסה לאפיית לחם הנקרא „דזיזי". ותעשה בו החמיצה הנקראת „ראָשטשינא" של עיסה לאפיית לחם. ותעמיד אמבטי קטנה על ה„דזיזי" אשר בה העיסה. ותשפוך באמבטי את המים החמין של בישולי ענפי הערבה ותרחוץ את הילד בהמים ג׳ פעמים כל זמן שהעיסה מתחמצת בה„דזיזי". ואח"כ תשפוך מי הרחיצה תחת עץ הערבה שנחתכו ממנו הענפים ותאמר בזה הלשון: „נעם דיר צו די דאָר מיט די סאָחאָטא פון דעם ילד פב"פ". (ת"א):

ילדים. ילד שסובל יסורין כשמתחילין השיניים לצמוח. רפואה לחמם חמאה או שומן תרנגולת ויטבול בזה „וואטי" וימרח בשר חוניכים איזה פעמים ביום. וגם ערפו וגרונו ימרחו בזה השומן. ויצאו שיניו בנקל ומצד הסגולה טוב לתלות בצוארו שן של סוס או שן של כלב (מרהי"ל):

ילדים. ילד שאין השיניים צומחין בו בזמן הראוין לצמוח. רפואה ליתן לו לשתות מעט מעט מן ששה עד עשרה כפות קטנות מי-סיד מעורב בחלב. והמי-סיד יקנה באפטייק:

ילדים. יזהרו מלכסות צואת הילד לאחר שעשה צרכיו באפר חם. כי זאת מזיק לגוף שיצאה הצואה ממנו (ס"ח):

ילדים. ילד המקיא הרבה מחמת צמיחת השיניים סגולה לקחת ב׳ חצי קליפות של „וועלטשינע-נים" ולמרוח קצה ופי הקליפות עם זפת. ויתן בקליפה אחת ג׳ שקדים מרים ג׳ פלפלין וג׳ חתיכות קטנות מלח, ובקליפה הב׳ ישים שממית חיה ותיכף ידבק היטב הקליפות שיהיו כמו אגוז שלם. ויתן האגוז בתוך כיס קטון ויתלה על צואר הילד שהכיס יהי׳ מונח על הגומא שתחת הלב. ועי"ז תשקוט ההקאה (ע"ח):

ילדים. ילד הרגיל בקייכען. אל תאכל המניקת שלו תפוחי אדמה „קאר-טאָפעל" רק תאכל מאכלים שמנים המברים את הגוף. וטוב שתשתה המנקת שלו „ענעס" מבושל במים כמו טיי:

ילדים. ילד הרגל בקייכען עם קרעמפען. רפואה ליתן להילד ג׳ ימים בכל שבוע בבקר מן ג׳ עד ה׳ טפות „בורשטין-עהל". ונקרא באפטייק בלשון לטיין „סוכצינעס-עהל" בכף כסף עם חלב אמו:

ילדים. לקייכען. סגולה להעמיד הילד על מפתן דבית תחת המזוזה. ויניח על ראש הילד לוח דק. ויעשה חריץ במזוזת הפתח כמדת גובה

ילדים. סגולה לילד בריא הבוכה מאין הפוגות ללחוש לו באזנו בשעה שאינו בוכה זה הפסוק דישעיהו. „כי עם בציון ישב בירושלים בכו לא תבכה חנון יחנך לקול זעקך כשמעתו ענך". וזה הפסוק נמצא במעמדות ליום ראשון בסוף (מרהי"ל):

ילדים. תינוק הבוכה תמיד בלי מחלה. סגולה שתקח שמן זית ותשפכנו בכוס או בקערה ותאמר עליו ג' ימים זה אחר זה בזמן שקיעת החמה מזמור ח' של תהלים. אח"כ תסיך עם זה השמן פניו ידיו ורגליו של התינוק וישקוט מלבכות (ש"ת):

ילדים. ילד שנחלה פתאום ולא ניכר בו סימן מחלה צריך לחשוש שניזק מעין הרע. וסגולה טובה שהאדם המחזיק את הילד יאמר עליו הפסוקים המסוגלים להסיר עינא בישא. ואלה הם. אוסרי לגפן עירה ולשרקה בני אתונו. וישא בלעם את עיניו וירא את ישראל שוכן לשבטיו ותהי עליו רוח אלהים. ואני ברוב חסדך אבוא ביתך אשתחוה אל היכל קדשך ביראתך (אמ"ן):

ילדים. צריך להזהר כשרוחצין את הילד ערום שלא יהי' כנגד הנר ממש. כי זאת קשה לחולי נכפה רח"ל (גמרא):

ילדים. ילדים שהם כחושים ורזים שקורין חולי דאַר והילד יונק הרבה ואיננו שבע. רפואה טובה לרחוץ התינוק במים חמין שיזיע ואחר שיקחו את הילד מן המרחץ יעטפו אותו מיד במעטפה חמה ויסוך עור בשרו במי דבש מתוק. ואחר איזו רגעים יסתכלו היטב על עור בשרו ויתראו שם כמו נקודות ושערות שחורות. ואז נודע הדבר שהחולי דאַר בא להילד מן תולעים קטנים ודקים מאד שפרו ורבו מתחת לעור בשרו וראשית יעשו מן קליפת לחם כעין סכין חד ויעברו את הסכין על עור הבשר להסיר ולמעך ממנו את הנקודות השחורות. ואח"כ ירחצו את הילד במים שנתבשל בהם העשב המר הנקרא „פיעלין" או „ווערמוט". או שירחצו את הילד במי „סובלימאַט". ואחר הרחיצה יסיכו את כל בשרו במשיחה הנקראת באפטייק „שאַרי=מאַשץ". ובאם לא נראה על בשר הילד נקודות שחורות יכול להיות שהחולי בא לו מחמת תולעים שבבני מעיים שלו. והסימן לזה שמתעטש הרבה וגורר בחוטמו. ובאם לא נראה בו גם סימן הזה אין זה כי אם שחלב מינקתו לא טוב. וצריך להחליף החלב (מ"א):

ילדים. ילד שנחלה על חולי דאַר הנקרא ג"כ „סאָכאָטי" ונעשה בכל פעם יותר כחוש ורזה. סגולה לקחת ענפים מן עץ ערבה

הנקרא

יולדת. יולדת צריכה שמירה עד שתטבול. ובאם נחוץ לה ללכת לאיזה חדר בבית דירתה ביחידות. סגולה שתניח בצלחתה סכין (יוס״א):

יולדת. שמירה ליולדת. תצוה לסופר שיטבול עצמו ויכתוב בכתב ס״ת על קלף כשר קמיע בזאת הצורה. ותניח הקמיע אצל היולדת במטתה מכוסה בין ב׳ ניירות וויעיל בעזהש״י (ת״א):

י	י	צ	שׁ	ע
י	ד	ט	ב	שׁ
צ	ג	ה	ז	צ
שׁ	ה	א	ו	י
עׂ	שׁ	צ	י	י

יולדת. שמירה ליולדת. כתוב על קלף כשר או על נייר בכתיבה תמה כזה. ותשים בתיק ותניח אצל היולדת או עליה או תחת הכר. ותלך בקמיע זו עד שתטבול. וזה הנוסח ת״א:

אָדוֹן מָדוֹן נָדוֹן נַכְדָן נַשְׁמַן נַשְׁקַט
אתה סתר לי מצר תצרני רני פלט תסובבני סלה
סלה תסובבני פלט רני תצרני מצר לי סתר אתה
אזבוגה

ילדים. ילד שאינו רוצה להניק יבדקו בפיו אם אין בו איזה חסרון. וגם יבדקו פטמאות דדי אמו אם אין בהם איזה חסרון. ובאם לא נמצא כל חסרון צדדי. סגולה שתקח אמו את התינוק ערום כמו שנולד ותניח את הילד בין דדיה ועל בטנה בשר לבשר בלי הפסק שום דבר. עד שיתחמם הילד היטב מן בשר אמו. כן תעשה איזה פעמים. ויתרצה להניק. ומצד הרפואה טוב לחמם פי הילד עם קאמפרעסען חמים ולפעמים מועיל למשוח פטמאות הדדים עם דבש צלול. וגם צריך לשאול את היולדת אם לא הריחה איזה מאכל כשהיתה מעוברת. ואז יטבלו אצבע בזה מין המאכל ויתנו להתינוק לטעום ועי״ז ירצה לינוק:

ילדים. ילד הבוכה תמיד בלי כל סבה של איזו מחלה. סגולה לכתוב על קלף כשר השם **הב הב יה**. ולכרכו בין ב׳ חתיכות נייר נקי ולהניח תחת מראשותיו (ס״א):

ילדים

סימן שנולד בכוכב צדק. וכן כלם על סדר שבעה כוכבי לכת שהם שבתאי צדק מאדים חמה נוגה כוכב לבנה (מ"א):

ידיעות. אדם הרוצה לדעת באיזה מזל נולד יחשוב שמו כמו שקורין אותו לתורה. וגם שם אמו. ויצרף המספרים. וישליך כל מספר י"ב י"ב. ויחשוב מספר הנשאר. אם נשאר מספר א' סימן שנולד במזל טלה. ואם ב' סימן על מזל שור. וכן כלם על סדר י"ב המזלות (מ"א):

ידיעות. לדעת אם החולה יקום מחליו או ימית ח"ו. בכניסתך אל החולה תאמר הפסוק „גלמו ראו עיניך ועל ספרך כלם יכתבו" ואם ידבר החולה עמך תיכף תוך כדי דבור סימן שיחי'. ואם לאו הוא להיפוך (זכירה):

ידיעות. לדעת אם החולה יקום או להיפוך ח"ו. תשים בשתן שלו חלב אשה. ואם ישקע החלב ימות. ואם יציף החלב ממעל יחי' (מ"א):

ידיעות. לדעת אם החולה יחי' או להיפוך ח"ו. תקח ביצה בת יומא ותשקול אותה היטב בצמצום. ותשים הביצה תחת מראשותיו של החולה על לילה אחד. ובבקר תקח הביצה ותחזור ותשקול אותה. ובאם תהי' במשקלה כבראשונה סימן שיחי'. ואם נחסרה ממשקלה הוא להיפוך (ת"א):

ידיעות. לדעת אם החולה יחי'. כתב הרמב"ם ז"ל סגולה לקחת חתיכה שומן חזיר מזכר לזכר ומנקבה לנקבה ולמשוח כפות רגלי החולה ואח"כ ישליך חתיכה הנשארה לכלב. ואם יאכלנה הכלב סימן שיחיה החולה:

ידיעות. לדעת אם מחלת החולה היא ע"י כשוף. תשפוך שמן זית בכוס של זכוכית בערך עד ב' שלישיות מן הכוס. ותכסה את כל הכוס מבחוץ עם נייר שחור. ויסתכל החולה בתוך הכוס. ואם נעשה לו כשוף יראה את פניו בתוך הכוס שהוא הפוך. ובאם לאו יראה את פניו ביושר (מ"א):

ידיעות. לדעת אם נעשה לאדם כשוף ילך אל קן של נמלים וישב שם. ואם נבדקו בו הנמלים ומרחשים עליו סימן שלא נעשה לו כשוף. ובאם לאו. בודאי נעשה לו כשוף (מ"א):

ידיעות. לדעת באיזה מקום במים מונח גוף האדם הנטבע. סגולה לקחת ככר לחם שלם או קערה של עץ. וזרוק למים והוא ישוט מיד לאותו מקום שמונח שם מתחת המים גוף הנטבע ויעמוד שם (ת"א):

[וידיעות על אדות גנבות עיין לעיל אות ג' בעניני גנבה]:

יולדת

הראני את ידיך. ואם תראה ידיה באופן שיהי׳ הגב של היד למעלה הרה זכר. ואם הגב יהי׳ למטה. ד״ה נקבה (מ״א):

ידיעות. לדעת ע״י חלום תמונת זוגתו שנגזרה לו מן השמים. סגולה לקחת ביצה שנולדה ביום ב׳ או ביום ה׳ ותצלה אותה קשה ותחתוך אותה על שנים. ואכול החצי בלילה קודם שתלך לישון. והחצי השני תניח תחת מראשותך (ת״א):

ידיעות. לדעת מי ימות תחלה. האיש או אשתו. תחשוב מכפר ב׳ שמותם יחד ותוסיף על מכפרם י״ג ותשליך ט׳ ט׳ עד אשר ישאר בידך ט׳ או פחות. ותראה אם נשאר מספר זוגי ימות הבעל קודם. ואם נשאר מספר נפרד תמות האשה קודם (מ״א):

ידיעות. לדעת אם הבעל שברח ישוב לביתו לאשתו או לא. וכן אם ישוב בקרוב או לא. תחשוב שם השואל ושם האשה ושם אותו יום השבוע שבאה בו לפניך השאלה ותצרף ביחד החשבון של ג׳ המספרים. ותוציא מן החשבון ז׳ ז׳ והנותר קח בידך. אם נשאר אחד תדע שלא ישוב לעולם. אם נשאר ב׳ ישוב. אם נשאר ג׳ ישוב בנחת ולא בצער. אם נשאר ד׳ לא ישוב אלא אחר זמן מרובה. אם נשאר ה׳ ימות בחזירתו או יוכה ביסורין גדולים בדרך חזירתו. אם נשאר ו׳ יבוא לביתו בקרוב. אם נשאר ז׳ לא ישוב לעולם. וכמו כן לדעת אם האשה תחזור לבעלה שברחה ממנו. תחשוב שם השואל ושם הבעל ושם יום השבוע. הכל כנ״ל. ותדע כי שם יום השבוע חושבין באופן הזה. שאם באה לפניך השאלה ביום א׳ תחשוב שם היום למספר אחד. ואם ביום ב׳ תחשוב מספר ב׳. וכן השאר (מקבלת הריב״ש):

ידיעות. לדעת אם אדם שהלך למרחקים עודנו בחיים. תקח ביצה מתרנגולת שחורה דאתילדה מאתמול וגם רביעית מים צלולים שתוקים. והלקיחה תהיה על שם פב״פ שהלך למרחקים. ואהר שיהיו בידך הביצה עם המים תאמר — מיט דעם וויל איך וויסען אויב פב״פ לעבט אדער ניט — אח״כ תשבר ותשפוך לובן הביצה לתוך המים. ואם יעמיד לובן הביצה באמצע המים כמו ראש. זה סימן טוב כי חי הוא. ובאם יפול למטה הוא להיפוך (מכתבי רבנו נפתלי כ״ץ):

ידיעות. לדעת הרוצה להיות שוחט ובודק אם נולד בכוכב מאדים או לא. יחשוב שמו כמו שקורין אותו לתורה. וגם שם אמו. ויצרף המספרים. וישליך כל מספר ז׳ ז׳. ויחשוב מספר הנשאר. אם נשאר מספר א׳ סימן שנולד בכוכב שבתאי. ואם נשאר מספר ב׳

סימן

טחורים. רפואה ל„פיקלען״. שתחמם שומן חזיר עד שיהי׳ צלול. אח״כ תניח השומן עד שיהי׳ פושרין ואז תערוב בו „יאָדינא״ שוה בשוה. ותטבול בזאת המשיחה חתיכה „וואטי״ ותניח על הפיקלען איזה פעמים ביום. וירפא:

טחורים. רפואה לפיקלען לערוב מררת בהמה עם דבש שוה בשוה ולחמם על האש ולערוב היטב עד שתעשה כמו משיחה. ותמרח את המשיחה על „וואטי״ ותניח על ה„פיקלען״ ב׳ פעמים ביום. וירפא (מ״א):

טחורים. רפואה לפיקלען שתקנה באפטייק החומץ הנקרא „ליגנווי־באַראָווי״ ותערוב כף חומץ בתוך חצי גליאָז מים וגם תערב בזה חצי כף קטנה „האַלאָהן״ כתוש לאבק דק. ותערוב הכל היטב ותכסה במכסה ותעמיד הגליאָז במקום חם כדי שיהי׳ המים קרוב לפושרין. ותטבול בזה „וואטי״ ותסחוט מעט ותניח על ה„פיקלען״. ובכל חצי שעה תחליף:

אות י

ידיעות. לדעת ממי מניעת ההריון אם מן האיש או מן האשה. סגולה לקחת ב׳ כלים עם סובין וישתין הבעל בכלי אחד והאשה בכלי הב׳. תכסה הכלים ותעמידם כך תחת המיטות על ג׳ ימים מעת לעת. ובאותו הכלי שיהיו נמצאים אז תולעים. ממנו מניעת ההריון (מ״א):

ידיעות. לדעת אם הרה זכר או נקבה תשתין האשה בקערת עץ ותתקע בתוכה על השוליים מחט עבה ותשהה שם יום שלם. אח״כ תסתכל ותראה אם עלו השמרים מן השתן מסביב להמחט כמו עמוד תדע שהרה זכר. ואם נחו השמרים בתחתית הכלי הרה נקבה (מ״א):

ידיעות. לדעת אם הרה זכר או נקבה סגולה לשום מחלבה בחודש התשיעי בכלי של מים. אם ישקע החלב הרה זכר. ואם יציף החלב הרה נקבה (מ״א):

ידיעות. לדעת אם הרה זכר או נקבה. סגולה לפזר מעט מלח על ראש האשה בלי ידיעתה. אח״כ תכנוס בדברים עמה. ואם היא תתחיל לדבר מזכר הרה זכר. ואם מנקבה נקבה (מ״א):

ידיעות. לדעת אם הרה זכר או נקבה. סגולה שתאמר לה פתאם הראיני

רק בשני קצותיו ישאר מחובר ועי"ז יהי' כמו טבעת. ותכנים ראש החולה תוך חלל הטחול וכן תוריד ותשפיל הטחול עד מתחת לרגליו שיוציא את רגליו מן הטחול. כן תעשה ג"פ. ואח"כ תתלה הטחול בעשן במקום חם. וכשיתייבש הטחול יתרפא הטחול של החולה (כתבי הריב"ש):

טחול. לכאב הטחול. רפואה שישתה מים שנכבה בהם ברזל=שטאהל. ובזמננו שנתחדש היין מארץ ישראל הנקרא כרמל=ברזל הוא רפואה טובה לכאב הטחול:

טחורים. לחולי הטחורים הנקרא „מארידען". אם יצאו אבעבועות קשות ואדומות הנקראים „פיקלען" מסביב לפי הטבעת ומזה נולד כאב גדול. רפואה לחמם מי דבש הנקרא „מעהד" ולשפוך בקערה חם וישב החולה במרחץ הזה בערך חצי שעה. כן יעשה איזה פעמים וירוה לו. ואחר כל מרחץ ימשחם בשמן שקדים מרים, או עם המשיחה הנקראת באפטייק „קאלד=קרעם". או עם המשיחות הנזכרין הלאה:

טחורים. לאבעבועות אשר מסביב לפי הטבעת. רפואה לעקור עם שורשם עשבים המכווה הנקראים „פאקרזיווא" ולבשלם במים ולשפוך המים החמים בקערה וישב החולה בזה בערך חצי שעה. כן יעשה איזה פעמים. ואחר המרחץ ימרח את ה„פיקלען" במשיחות הנזכרין הלאה:

טחורים. לאבעבועות שנקראים „פיקלען". רפואה שיעשה החולה לעצמו מרחצאות של ישיבה מן „קאמעללין" הנקרא באפטייק „מיענטא" וישב במי בישול הקאמעללין בערך חצי שעה שיהיו חמין ואח"כ ימשח שם באחת מן המשיחות:

טחורים. לעצור דם הטחורים. רפואה לחתוך התבן מן התבואה הנקראת „טאטארקא" על חתיכות קטנות ולבשל ביחד עם חתיכות קטנות של העץ הנקרא באפטייק בלשון לטיין „וויסקום=אלבום". וישתה המים כמו ששותין טיי. אבל שלא יהיו המים חמין ביותר:

טחורים. לאבעבועות הנקראים „פיקלען". רפואה לכתוש „האלאהן" שרוף עם מעט „גרינשפאן" ולערוב עם מעט „שמיעטאנקא" או עם מעט חמאה תפילה עד שתעשה כמו משיחה ותמרח משיחה הזאת על חתיכה „וואטי" ותניח על האבעבועות איזה פעמים ביום. וירפא:

טחורים. לאבעבועות הנקראים „פיקלען". רפואה לשים לובן ביצה בקערת חרס ותקח התיכה „האלאהן" ותמעך אותה על שולי הקערה בתוך הלובן ביצה עד שיעשה כמו משיחה. ותמרח את המשיחה על חתיכה „וואטי" ותניח על ה„פיקלען" איזה פעמים ביום. וירפא:

מן ד' מילואי שם הוי"ה ב"ה ע"ב ס"ג מ"ה בן שהן בגימ' מים. וזהו פלג אלהים מלא מים. וצריך לכוון שהשם אלהים יומתק בכל הג' מילואין שלו. שע"י האות ה יכול להתמלאות בג' אופנים כזה הי הא הה. נמצא שהשם אלהים במילוי י בגימ' ש'. ובמילוי א בגימ' רל"א. ובמילוי ה בגימ' רל"ה.

מערה יובן כוונת הרמז של הפסוק ויקרא וגו'. כי תיבת ויקרא וכן תיבת יבשה בגימ' שי"ז. וזה רומז על השם אלהים במילוי י. כי אם נצרף מספר עשרה מן כוללות עשר האותיות של השם אלהים במילואו כזה אל"ף למ"ד ה"י מ"ם. וגם עוד מספר אחד של כולל כל התיבה. הרי לך הוספה של מספר י"א. ועוד נצרף מספר חמשה מן כוללות ה' אותיות של השם אלהים פשוט ג"כ עם עוד מספר אחד של כולל כל התיבה של השם אלהים פשוט. נתוסף עוד מספר ו'. ועולה הכל ביחד מספר שי"ז כמספר תיבת ויקר"א ותיבת יבש"ה. והשם אלהים במילוי א נרמז בתיבת ארץ. כי מספר שוה לשניהם. והשם אלהים במילוי ה ג"כ נרמז בתיבת ארץ. כי אם נצרף לתיבת ארץ הג' כוללים של הג' אותיות. וגם כולל אחד מן כל התיבה נתוסף מספר ד' ועולה ביחד רל"ה כמספר השם אלהים במילוי ה. ותיבת מקו"ה בגימ' השם אהיה במילוי ההי"ן. ותיבת מי"ם בגימ' ט' יודי"ן של ד' מילואי השם הוי"ה ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן. ובכן מבוארת הכוונה שהתיבות ויקר"א אלהי"ם ליבש"ה אר"ץ הרומזות על השם אלהים בג' מילואין יומתקו שהתיבות ולמקו"ה המי"ם הרומזות על השם אהי"ה ועל הט' יודין דמילואי השם הוי"ה ע"ב ס"ג מ"ה בן. ועי"ז יהיה קר"א ימי"ם. היינו שיזדווגו תיבת ים עם תיבת מי שבחי' מלכות תתעלה עד הבינה. כמו שנרמז בהר"ת של הפסוקים מקוה ישראל ה' וגו'. מקוה ישראל מושיעו בעת צרה. ודי בזה למבין:

טחול. כאב הטחול כבר מובא לעיל באות ב' סימן בטן איזו רפואות.

ועוד רפואה לכתוש זרע חרדל ולעשות ממנו אבק דק בקמח ולערב בדבש ולבשל עד שיעשה כמרקחת. וימשח במקום הכאב בצד השמאל של הבטן תחת הצלעות מלמעלה למטה ומלמטה למעלה בעוד המשיחה חמה. ולחבוש ממעל עם „וואטי". כך יעשה בכל יום ב"פ בערך שני שבועות. וירפא.

טחול. לכאב הטחול. רפואה ליקח מוח ארנבת מזכר לזכר ומנקבה לנקבה ולכתשו מעט ולמעכו עד שיעשה כמו משיחה ולמשוח על חתיכת בד ולהניח על מקום הכאב שיונח שם שש שעות ולא יותר. ועי"ז יוקטן נפיחת הטחול (מ"א):

טחול. לכאב הטחול. רפואה ליקח זבל צאן ה' גרגרים ולמעכם ולערבם עם מעט חומץ חזק ולמשוח על חתיכת בד ויניח על מקום הכאב שיונח שם מעט לעת. כן יעשה כמה ימים. וירפא (ת"א):

טחול. להתקשות ונפיחת הטחול בילדים ונערים. סגולה לקחת טחול של בקר. מזכר לזכר ומנקבה לנקבה. ותחתוך הטחול לאורכו

ריו כמספר נקיון תתהפך עלי למדת הרחמים שעולה רחץ כמו שנרמז בהפסוק ארחץ בנקיון כפי וגו׳:

עתה ירחץ ידיו באופן זה. ראשית ירחץ יד ימנית עשר פעמים. ויכוין בעשר האותיות של שם הוי״ה ב״ה דמילוי יודי״ן כזה יוד הי ויו הי. דהיינו שבכל רחיצה יכוין לאות אחת כסדר. ואח״כ ירחץ יד שמאלית עשר פעמים ויכוין ג״כ בעשר האותיות כנ״ל. ואח״כ ירחץ ב׳ הידים בשירוגין פעם אחת יד ימנית ופעם אחת יד שמאלית. ויכוין ג״כ על עשר האותיות ב׳ פעמים. דהיינו שברחיצה הראשונה של יד ימנית יכוין לאות י וכן ברחיצה הראשונה של יד שמאלית יכוין ג״כ לאות י. וברחיצה השניה של ב׳ הידות יכוין לאות ו ב״פ. וכן בשאר הרחיצות יכוין ב״פ בכל אות ואות כסדר. ויעלו כל הרחיצות ביחד למספר ארבעים כנגד מ׳ סאה דמקוה. ואחר המ׳ רחיצות יאמר זה:

ויהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שבכח סגולת רחיצה הזאת יהיו נמתקים הדינים ברחמים. כמו שנרמז בהפסוק ויקרא אלהים ליבשה ארץ ולמקוה המים קרא ימים. ויאיר עלי השם **אהיה** שעולה **מקוה** (כזה אל״ף ה״ה יו״ד ה״ה) ויהא חשוב לפניך כאלו טבלתי במקוה טהורה שלמעלה הנרמז בהפסוק מקוה ישראל יהוה. וכתוב מקוה ישראל מושיעו בעת צרה. מושיעו ודאי. ההוא דמקורא דמקוה בידוי. אמן סלה:

הנה בספר הקטן „צוואת הריב״ש והנהגות ישרות״ מביא ענין רחיצה הזאת עם מעט ביאור בסוד הכוונה של הפסוק ויקרא אלהים ליבשה ארץ וגו׳. אבל המעיין שם יראה שהביאור נאמר בקיצור מאד וצריך פירוש לפירושו. וגם לא נזכר שם מנין הרחיצות. ומלבד זה עוד נפלו שם הרבה שיבושים וטעות הדפוס כמובן לכל מבין. וע״כ קבלתי עלי עבודה הזאת לבאר בעזהש״י הסוד של כוונת הרחיצה וסוד הרמז של הפסוק ויקרא אלהים ליבשה ארץ וגו׳ בארוכות מעט:

זאת ידוע ליו״ח שהשם אלהים מורה על דין ומרמז לפעמים על בחי׳ מלכות אימא תתאה. שהשם היא ההתגלות של מדת הדין. ובשביל זה נקראת בשם אדני שהוא צירוף אדי״ן. ולפעמים מרמז השם אלהים על בחי׳ בינה אימא עילאה. ואע״פ ששם הוא רחמים. ומאיר שם השם אהיה. מ״מ כיון דדינין מתערין מינה כידוע. לכן תקרא מדה זו ג״כ בשם אלהים. וענין המתקת הדינים הוא להעלותם לשרשם. שהשם אלהים והשם אדני יומתקו ע״י השם אהיה ותתעלה ותתקרב תיבת ים הרומז על שכינתא תתאה אל תיבת מי הרומז על שכינתא עילאה. וזאת נעשה ע״י כוונת היחוד שנכוון לפלג השם אלהים על ב׳ שמות אהי״ה אדנ״י ולזווג ב׳ השמות ביחד כזה אאהדינהי כי ב׳ שמות האלה הם בגי׳ כמספר השם אלהי״ם. ועי״ז נעשה מים. היינו חסדים. כידוע מהבעש״ט זצוקלה״ה בכוונת המקוה שמי״ם רומז על ט׳ יודי״ן

בלילה הזה שאני רוצה לדעת . . . . . . – (כאן יפרוט שאלתו באר היטב) (כתבי הריב"ש) :

חלום. לשאלת חלום. תקח ברעתך השאלה שאתה רוצה לשאול ותאמר ע"ב פעמים בכונה גדולה זה הפסוק – „שמעו נא דברי אם יהיה נביאכם ה' במראה אליו אתודע בחלום אדבר בו" – (ת"א) :

חן וחסד. סגולה לחן וחסד. לומר אחר תפלת שחרית ד' פסוקים הראשונים מן האזינו השמים ואדברה עד הבו גודל לאלהינו (עה"ק) :

חן וחסד. לחן לפני השלטון או לפני מי שתרצה לבקש מלפניו עבורך סגולה שתשים מקודם יד ימינך על מצחך. באופן שצד גב הכף יהי' לצד המצח. האגודל למטה והזרת למעלה. ותאמר ג"פ הפסוק „השיבה לי ששון ישעך ורוח נדיבה תסמכני" (מדת"ל) :

חן. לחן לפני השלטון. סגולה לומר לפני השלטון ג' פעמים שם אמו של אברהם אבינו **אמתלאי בת כרנבו** (פי"צ) :

אות ט

טבילה. הגאון בעל ספר חסידים כתב שם בהצוואות סי' מ"א וז"ל לא יניח אדם מלזקוק עם אשתו בליל טבילתה. ע"כ. ומובא על זה בספר רוח חיים שבאם אירע איזה אונס בליל טבילה שלא יוכל בעלה לקרב אליה. תעשה סגולה זו שתתכסה באותה לילה עם בגד של בעלה ותנצל עי"ז מסכנה :

טבילה. טבילה במקוה היא סגולה לכמה וכמה ענינים, כי היא ענין התחדשות כח החיים. רק באופן שלא יהיה כטובל ושרץ בידו :

טבילה. מובא בכתבי האריז"ל. מי שאין לו מקוה או אנוס ואינו יכול לטבול במקוה סגולה שירחץ ידיו מ' רחילות כנזכר הלכה. וקודם הרחילה יאמר זה :

לשם יחוד קוב"ה ושכינתיה. ארחץ בנקיון כפי ואסובבה את מזבחך יְהֹוָה. ויהי רצון מלפניך יְהֹוָה אלהי ואלהי אבותי שאלו רחיצות ידי תהיינה נחשבות לי כאלו טבלתי במקוה כשר של ארבעים סאה. ואזכה למשוך מים מ' הלובן העליון החתום ביו"ד רבתי של ועתה יגדל נא כח יְהֹוָה. וידחו ו צ עזה ועזאל בני אגרת ולילית. ובכח סגולת נקיון שע"י הרחיצה הזאת יתוקן שמדת הדין הבאה מן ספירת **גבורה** העולה

להילד י״ג שנים. ובאם שיהי׳ להם איזה אונס שלא יוכלו להתענות יתן כל אחד אגרא דתעניתא ח״י גדולים לעניים. וגם יקבלו עליהם להדליק בכל ערב ר״ח בביהכנ״ס נר לכבוד נשמת ר׳ מאיר בעל הנס. ג״כ עד שיהי׳ להילד י״ג שנים. והילד בעצמו יביא הנר לבית הכנסת (זכירה):

חולה. סגולה לחולה מסוכן רח״ל לעשות עבורו פדיון נפש הידוע:

חולה. סגולה לחולה מסוכן רח״ל שינוי השם. אבל שיעשה זאת עפ״י דעת חכם וצדיק:

חולה. אמירת תהלים עבור חולה כמו שנדפס בסידורים היא סגולה גדולה שיאמרו התהלים עשרה אנשים ביחד שהם אוהבים להחולה. ואם אין עשרה אנשים צריך להשתדל שתינוקות של בית רבן יאמרו התהלים עבור החולה:

חלומות. חלום טוב צריך לספר לאוהב נאמן שיפתרנו לטוב. כי רוב חלומות הולכים אחר הפה. חלום רע יסיח מדעתו ואל יחשוב בו כלל וכלל. ויאמר בהקיצו משנתו הפסוק „וההלומות שוא ידברו״. וזה הכלל בדוק ומנוסה שכל מה שהאיש יקפיד על חלומות רעים יותר יתגרו בו. וידוע שכן אמר בפירוש הגאון הצדיק וכו׳ מרן מהר״ם מליבאוויץ זצוקלה״ה על דבר החלומות שאמרו חז״ל שצריך להתענות עליהם אפי׳ בשבת. ואמר שכל זה הי׳ רק בדורות הראשונים שחלומותיהם היו קרובים לנבואה. אבל בזמן הזה החלומות שוא ידברו. עכ״ל. וכל אשר יש לו ידיעה בחכמת ה„אנאטאמיא״ יבין שעפ״י רוב באים חלומות רעים מן כח הדמיון שמתחזק להפחיד את האדם כדי לעוררו משנתו בעבור איזו חסרון בגוף, כגון שמניח ידו על לבו וכיוצא:

חלום. מי שחלם לו חלום רע שצריך להתענות ע״ז. והוא מן האנשים המקפידים על חלומות רעים אבל קשה עליו התענית. יעשה ראשית הטבת חלום. וגם יעשה תרנגול או תרנגולת לכפרה כדרך שעושין בערב יוהכ״פ. ומלבד זה יתן ק״ם מטבעות לחכם היודע לעשות פדיון נפש. וגם הכפרה יהלק לעניים. ויוצא בזה שיתהפך לטוב (עה״ח):

חלום. לשאלת חלום. יאמר בטהרה בחדר טהור ועל משכב טהור ונקי קודם השכיבה – לך ה׳ הגדולה והגבורה והתפארת וגו׳ עד ולחזק לכל. גבריאל ופחד יצחק היה לי. יהי רצון מלפניך ה׳ או״א שתשלח לי רוחו של יצחק גדי בן אברהם להגיד שאלתי בחלום ברור

בלילה

ויכוין בשמות האלה ואל יוציאם בפיו) שלא אשכח כל דבר מכל מה שאלמוד בתורתך הקדושה היום ובכל יום ויום ותהיה תורתך שמורה בלבי ובמוחי לנצח. אמן סלה (א"ח):

זכרון. לחדד הזכרון. סגולה לאכל בכל יום בבקר אליבא ריקנא כף קטנה דבש דבורים. וזה ג"כ טעם שאנו אוכלים ביום הזכרון דבש. כדי שתעלה זכרוננו לטובה על כל השנה:

זכרון. סגולה לזכרון. לאכול שמן זית טוב וביותר מארץ ישראל:

זכרון. לחדד הזכרון רפואה לקנות באפטייק „אנא-קארדינא" ולאכול ממנו בבקר אליבא ריקנא דראכמא אחד. ויכול לאכול כן ג' ימים בכל שבוע. והג' ימים לא יהיו רצופים. וישתמש ברפואה זו איזו שבועות (מ"א):

זכרון. סגולה לזכרון לומר בכל יום ז"פ הפסוק „נר לרגלי דבריך ואור לנתיבתי (ש"א):

אות ח

חולה. דרש ר' פנחס בר חמא כל שיש לו חולה בתוך ביתו ילך אצל חכם שבעירו ויבקש עליו רחמים. שנאמר חמת מלך מלאכי מות ואיש חכם יכפרנה. (גמרא):

חולה. יתחזק החולה בכל כחו להתפלל על עצמו בדמעות. וירגיל בכל עת לומר בכוונה „ראה עניי ועמלי ושא לכל חטאתי. רפאני ה' וארפא הושיעני ואושעה כי תהלתי אתה". ויכוון בהשם הקדוש היוצא מן הר"ת של רפאני ה' וארפא שהוא רוך המועיל לרפואה. ויתפלל בכל יום נ"פ מזמור מ"א מתהלים. שנאמר כי שמע אלהים אל קול הנער באשר הוא שם. ויש לפרש כלומר שהשכינה שם למעלה מראשותיו של החולה:

חולה. יזכור מה דאיתא במסכ' ברכות (נ"ה) יומא קמא לא לגלי ולא לימא מידי כי היכא דלא ליתרע מזליה. מכאן ואילך ליגלי כי היכי דליבעי רחמא עליה:

חולה. מי שיש לו ילד קטן חולה מאד ח"ו. סגולה טובה שיקבלו עליהם אביו ואמו שיתענו בכל שנה ביום שנולד הילד עד שיהיה להילד

מאבדים את כחם ונעשים רזים. רפואה שיסוך את בשרו הרבה פעמים עם שמן דגים טוב ויערוב בו לריח טוב מעט „נעלקין=עהל״. דהיינו שבתוך חצי קוואַרטירל שמן דגים יערוב ט״ו טפות „נעלקין=עהל״. אבל נצרך לחמם מעט את השמן דגים, כדי שיתערב היטב עם ה„נעלקין=עהל״:

זיעה. להביא זיעה יקנה באפטייק „בעזאָווי=טיי״ עם „ליפאָווי=טיי״ ועם „מאַלינעס״ יבשות. כל מין בעד ג׳ קאפ׳. ויבשל אַ קוואַרט מים ובשעת הבשול ישים בהמים ג׳ מינים הנ״ל. ויקח הקדרה מן האש ויכסה הקדרה ואחר חצי שעה ישתה מזה ד׳ גלעזער חם עם צוקער ועם „ציטרין״ כשהוא שוכב במטתו. ויזיע:

זכרון. סגולה לזכרון לומר תמיד קודם הלימוד עשרה פעמים הפסוק „זכור דבר לעבדך על אשר יחלתני״ (מ״א):

זכרון. סגולה לזכרון לומר קודם הסעודה על כוס משקה פסוקים האלה — אכן רוח הוא באנוש ונשמת שדי תבינם: לאדם מערכי לב ומה׳ מענה לשון: אל תשליכני מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממנו: ה׳ בצר פקדוך צקון לחש מוסרך למו: לב טהור ברא לי אלהים ורוח נכון חדש בקרבי: ה׳ אלהים נתן לי לשון למודים לדעת לעות את יעף דבר: יעיר לי בבקר בבקר יעיר לי אזן לשמוע בלימודים: ה׳ אלהים פתח לי אוזן ואנכי לא מריתי אחור לא נסגותי: רוח ה׳ דבר בי ומלתו על לשוני: יהי רצון מלפניך א׳ או״א אברהם יצחק ויעקב אשר קראת שמו ישראל שתפתח לבי בתורתך ותאיר עיני ולבי ע״י מלאכיך הקדושים **פתחיאל רפאל יופיאל** שלא אשכח כל ימי חיי מכל מה שלמדתי ולעולם לא אשכח כל דבר תורה מכל מה שאלמוד מעתה ועד עולם אמן נצח סלה ועד — אח״כ ישתה הכוס: (מספר רזיאל) וטוב לעשות כך בכל סעודת ראש חידש:

זכרון. סגולה לזכרון להתפלל קודם הלימוד בקדושה ובטהרה תפלה זו. „יהי רצון מלפניך ה׳ אלהי ואלהי אבותי שתעשה למען השמות הקדושים היוצאים מן הפסוק וזכרתי את בריתי יעקוב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכור והארץ אזכר, שצירופו הוא כך

ויתֹ זרי כבא רתב תאר
יפה אאם תוא בקז דחב
יצר תין ייה יתא עיר
קרץ ובא בתז ואכ אפר

ויכוין

ווארצלין. לשומא או יבלת שקורין „ווארצעל״ הצומח על בשר אדם. רפואה למשח הווארצעל ב׳ פעמים ביום עם המשקה של מררת בהמה (מ״א):

ווארצלין. להסיר הווארצעל. רפואה למשחו ב״פ ביום עם חומץ החזק והחריף מאד כאד הנקרא „עססענציע-עססיג״:

ווארצלין. להסיר הווארצעל שהיא קשה ומבוקעת. תקנה באפטייק קראפלים הנקראין „קרוזאט״. ותשים בכל יום על הווארציל טפה אחת:

ווארצלין. להסיר ווארצלין. סגולה למשוח אותם בדם יונה חם תיכף מן השחיטה (מ״א):

וסת. אשה שאבדה וסתה בנעוריה. אלה הם הבשמים אשר יכולים לעורר דם נדה. תבשל קדרה בת ד׳ קווארט מים ותשים בה ג׳ לויט קנה-בשם הנקרא „צומרינד״ א׳ לויט בושם „נעגעלעך״, חצי לויט כרכום הנקרא „זאפערען״ ותשתה חם עם צוקער כמו ששותין טיי (מ״א):

וסת. אשה שאין לה וסת בנעוריה. רפואה שתבשל עשב הנקרא בלשון ליטיין „סאבינא״ עם מים ותשתה כמו ששותין טיי (מ״א):

וסת. להביא וסת לאשה שאין לה אורח כנשים. תכתוש קליפות שקדים יבישים לאבק דק כקמח ותליש האבק עם דבש ועם שומשמין עד שיהי׳ כמו עיסה. ותחתוך לחתיכות ותטגנם על האש. ותאכל מזה איזה פעמים ביום חודש ימים. ויבוא לה הוסת (ימ״נ):

וסת. להביא הוסת מועיל הרבה שתעשה לה מרחצאות של חמין ולערוב בהמים „גארטשיצא״:

אות ז

זיוג. מי שקשה לו למצוא בת זוגו יתפלל בכל יום בכונה שירת הים ויאמר אחר התפלה מזמורי תהלים האלה ל״ב ל״ח ע׳ ע״א קכ״ד (נפ״מ):

זיעה. להביא זיעה על החולה. רפואה לבשל היטב שבולת שועל הנקרא „האבער״ או שעורים בחומץ. ואחר שתתרכך התבואה היטב תעשה מזה חלארנעס חמות ותניח על בטן החולה ויזיע (מ״א):

זיעה. לאנשים בריאים שיש להם טבע שמזיעים מאד בלילה ועי״ז מאבדים

שעה שלימה. ואחר שעה תזדווג עם בעלה ותתעבר (מרהי"ל):

הריון. קמיע ברורה ובלתי משובשת להריון. יכתוב סופר טהור גברא על קלף כשר בכתיבה תמה. ויאמר מקודם. „הריני כותב קמיע הזאת בשעתא טבתא בגדא טבא לאסוותא מן שמיא עבור האשה פב"ב אשת פב"פ.

וזה נוסח הקמיע:

יהי רצון מלפניך אהיה אשר אהיה שתרחם על האשה פב"פ ותתן לה בקרוב הריון מבעלה פב"פ בזרע של קיימא בכח השמות הקדושים האלה ע"י המלאך **שמשיאל**

ואאהבבא באזובאואאולאפווא אהוובה והוחהעה

אכהלייה יצהבואהות

אמן סלה נצח ועד

ה ה ה

הֲלָזֶ

א	ה	י	ה
ה	ו	ה	י
י	ה	ו	ה
ה	י	ה	א

הקמיע צריכה להכתב בציור הזה ולשום אותה בתיק קטן של מתכות. והתיק ישים בכים של עור ותתלה האשה עליה את הקמיע בין דדיה. ותלך בה רק בימים הטהורים (ת"א):

הריון. סגולה להריון. שהבעל והאשה לא יזרקו ההושענות שלהם ביום הושענא רבא אלא יצניעם ויצטרפו להם גם הב' ערבות מן הלולב שהיו מברכין עמו. ולפני תשמיש הראשון שאחר יום הושענא רבא יבשלו השני הושענות עם השני ערבות בתוך חצי קווארט מים. אח"כ ימזגו המים לשני כוסות. ויקח הבעל כוס אחד והאשה כוס אחד ויאמרו על הכוסות ההושענא המתחלת „אדם ובהמה" ואח"כ ישתו הכוסות עם צוקער כמו ששותין טיי. וישמשו מטתם ויושעו ממרומים (אמ"ן וערב"ה בגימ' זר"ע וגם בגימ' הריו"ן עם הכוללים של האותיות והתיבה):

הרהורים. להנצל מהרהורים רעים ומחשבות זרות בשעת התפלה. סגולה להתפלל מתוך הסידור. זכר לדבר שכתוב „אמר עם הספר ישוב מחשבתו הרעה" כן מובא בהרבה ס"ק:

הרהורים. להנצל ממחשבות זרות בשעת התפלה. יש מן המקובלים שכתבו סגולה לומר קודם התפלה הפסוק „אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה". ויש כתבו לומר הפסוק הביאה לי ציד ועשה לי מטעמים וגו'. ויש כתבו לומר הפסוק לב טהור ברא לי אלהים וגו':

הרהורים. להנצל מהרהורים רעים. סגולה שיצייר במחשבתו דמות דיוקנו של אביו ועי"ז יצטנן יצרו הרע (מד"ר):

הרהורים. החגורה של צדיק אמת מבטלת הרהורים רעים מן החגור בה (לקהר"ן):

הרהורים. סגולה לבטל הרהורים ומחשבות זרות בשעת התפלה שיטול עשר אצבעות ידיו במים תיכף כשרואה שבאה לו מחשבה זרה. ויכוון שכל אדם הוא קומה שלמה והעשר אצבעות של ידיו הן כנגד העשר כפירות. וע"י המים המטהרים מכל טומאה יוטהרו כל העשר ספירות שלו מן מחשבות זרות הבאות מן כח הטומאה כדי לבלבל את האדם מתפלתו. דבר זה קבלתי מאת אדומו"ר אריה דבי עילאי בוצינא דנהורא וכו' מרן מהרי"ל אינר זצוקלה"ה מלובלין:

הריון. להריון רפואה שתקח באפטייק עשב הנקרא בלשון ליטיין „סאלוויא" ותבשל מעט מן העשב ביין טוב ותתן להאשה לשתות מן היין בליל הטבילה ותתעבר (מ"ט):

הריון. סגולה להריון קח עור ארנבת ושרוף אותו עד לאפר ותן לה לשתות מן האפר בכוס יין. כך תעשה ט' ימים רצופים בכל בוקר ותתעבר מיד (מרהי"ל) ויש גורסין עור שועל:

הריון. סגולה לעקרה שתעשה משעוה כמו קדרה קטנה ותכניס בה דם נדתה ותסתום פי הקדרה במכסה ותטמון הקדרה באדמה אצל שורשי אילן תפוח. ועי"ז תקבל האשה הריון והאילן לא יעשה עוד פירות (נפ"מ)

הריון. להריון תזהר האשה מלשאת עלי' כסף חי אפילו כל שהוא. כי זה מונע ההריון (ת"א):

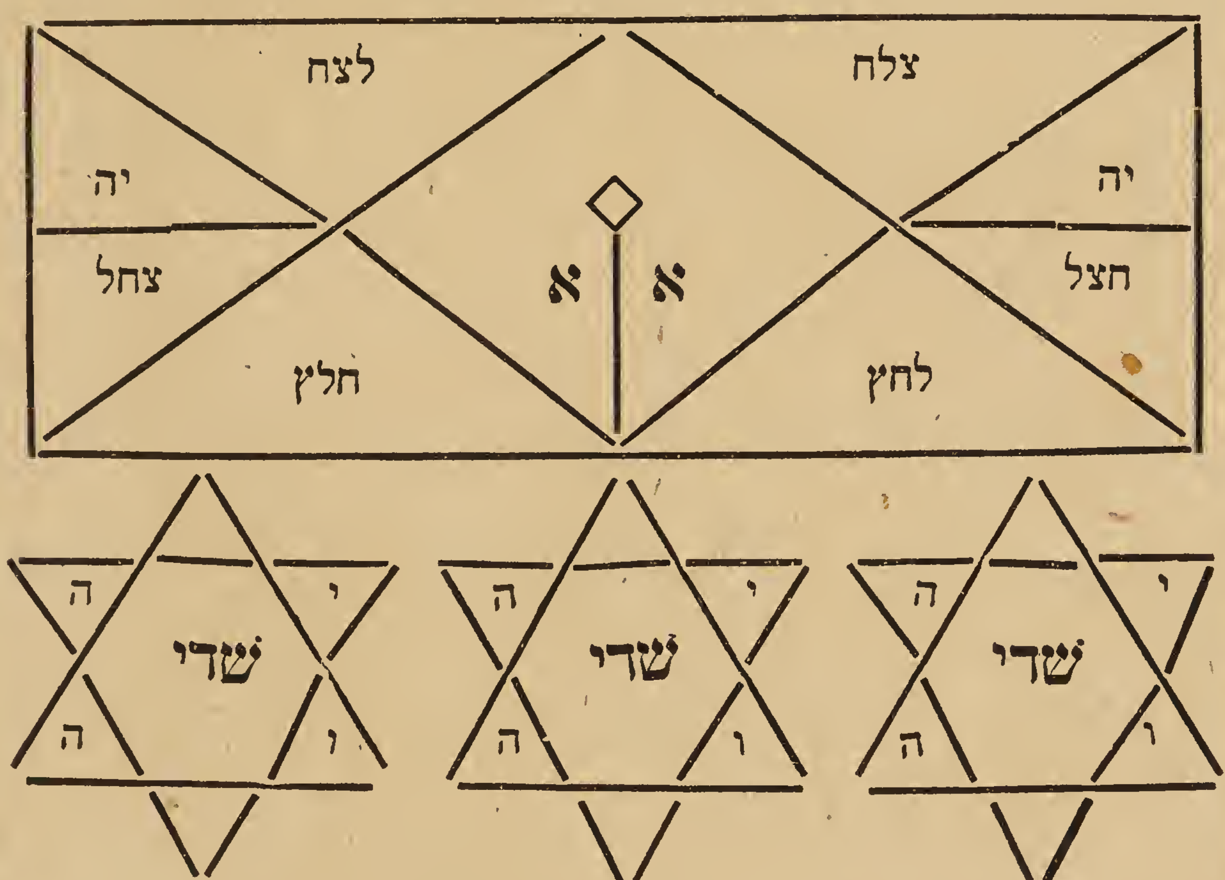
הריון. סגולה להריון אם אין שום מחלה להאיש ולהאשה. תקח יונה זכר ויונה נקבה ותשחטם ותוציא המוח שלהם תיכף. ותשב האשה אחר הטבילה במטה ותכניס ברחמה את המוח מן השני צפרים על שעה

בזה הוא מוכר או נותן מזלו ח"ו (בבא מציעא כ"ז):

הצלחה. להצלחה בכל מיני עסק ומסחר שרוצה האדם לעשות. סגולה שיאמר ג"פ המזמור לה' הארץ ומלואה. ואחר כל פעם יאמר תפלה זו „יהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי שהשם הקדוש מֵן מַחְ. יצליחני בעסק (פלוני ופלוני) שאני הולך לעשות ותנחני באורח מישור ובדרך צלחה למען שמך הגדול והקדוש אלהי השמים ואלהי הארץ אמן סלה נצח ועד. (מדת"ל) [וצריך לפרש העסק והענין באר היטב]:

הצלחה. קמיע להצלחה מספר רזיאל המלאך. וז"ל קמיע להרויח אדם במשא ומתן והצלחה גדולה בעזהשי"ת כתוב זה בקלף כשר ותלהו בצדך השמאלית. וזהו הנוסח [מוגה].

והדרך צלח רכב על דבר אמת וענוה צדק ותורך נוראות ימינך

סנמכר טגף כרך זג מכך יתם סוכסן טמי טמסכר כסכיסם קתקכר
יהי רצון מלפניך יַהֲוָה אלהי ישראל שתצוה למלאכיך אלו לבוא אל בית פב"פ וללכת עמו ויצליחו אותו בסחורתו ובכל מעשה ידיו בהצלחה ובהרוחה גדולה בין ביום בין בלילה בין בבית בין בחוץ לבית בין בעיר בין בחוץ לעיר ושמך וחותמך הקדוש ירחיבו במעשיו ובביתו והצליחו לפב"ב אמן סלה:

לפעמים מטבע או איזו מטבעות מונחות על הארץ. ויזהר שלא להוציא אותן המטבעות אלא יחזיקן תמיד אצלו בכיס קטן מיוחד לזה (בקבלה):

הצלחה. להצלחה בפרנסה סגולה להזכיר בכל מוצאי שבת קודש שבעים פעמים אליהו הנביא ולכוון בהשם הקדוש **אגלא**. כך מובא בכמה ספרים קדושים. ועפ"י יסוד זה הדפסתי בספרי „אליהו הנביא" את הזמר של אליהו הנביא באופן שהאומרו כן מזכיר ע' פעמים אליהו:

הצלחה. להצליח במשפט סגולה שיאמר בשעה שמעיינים בדינו הפסוקים של ויברך דוד עד ומרומם על כל ברכה ותהלה (גמרא):

הצלחה. להצליח במשפט סגולה שיאחז ביד ימינו מזוזה קטנה כשרה (בקבלה):

הצלחה. להצליח במשפט סגולה שתחזיק מרגלית טובה תחת הלשון ולא תפסיד במשפט (ת"א):

הצלחה. להצליח בעסק מסחר תהי' נזהר בכל עניני העסקים אשר אתה רוצה לעשות שתאמר מקודם כאשר אתה מדבר מזה הענין „אם ירצה השם" (זכירה):

הצלחה. סגולה להצלחה לקנות המצוה של ששה נרות בביהכנ"ס או בביהמ"ד. ויתן בכל ערב שבת ששה נרות שידליקו בתוך העמוד אשר לפני הש"ץ. ועי"ז תרום קרנו בכבוד (מדרש):

הצלחה. סגולה להצלחה בלכתו למלאכתו או בלכתו לעשות מסחר וקנין. קודם שיוצא מביתו יתן ידו על המזוזה ויאמר פסוקים האלה בכונה. „בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ. ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל. ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים. ויאמר יעקב כאשר ראם [ויכוון שהוא ר"ת **רפאל אוריאל מיכאל**] מחנה אלהים זה ויקרא שם המקום ההוא מחנים. האזינו השמים ואדרבה ותשמע הארץ אמרי פי. יערף כמטר לקחי תזל כטל אמרתי. כשעירים עלי דשא וכרביבים עלי עשב. יהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי בזכות השמות הקדושים היוצאים מאלו הפסוקים שבהם הוכיח משה לישראל במדבר. שימתיקו דברי בעיני כל שומעי. ואצליח בכל דרכי ועניני ועסקי. ותתנני לחן ולחסד ולרחמים בעיני כל רואי. אמן סלה נצח ועד" (ימ"נ):

הצלחה. צריך ליזהר שלא ישאל איש כיסו וארנקו לחברו. כי בזה

מן הושענא רבה. וישא אותה אצלו בכל הדרך (זכירה):

דרך. לשמירה בדרך. סגולה שיקח עמו לדרך כזית מן האפיקומן של מצה שמורה שלו שנשאר מן ליל פסח. וישא אצלו בכל הדרך (זכירה):

דרך. היוצא לדרך ופגע בצאתו שנושאין לנגדו כלי ריקן. או אם נכשל באיזה דבר ונפל כאשר יצא מביתו. יחזור לביתו ולא ילך לדרך ביום הזה כי לא יצליח (זכירה):

אות ה

הבדלה. סגולה שבכל מוצאי ש"ק אחר הבדלה יטעום מעט מן הכוס ואח"כ יסתכל היטב בכוס של הבדלה עד שיראה פניו ומצחו ויאמר בלחש ג"פ הפסוק „כי ראיתי אלהים פנים אל פנים ותנצל נפשי". ועי"ז ינצל מפגעים רעים בכל השבוע. ואם ההבדלה היא של שעוה יריח בעשן ההבדלה אחרי הכביה (זכירה):

הבדלה. סגולה להנצל מכל אסן ופגע רע וכחות הטומאה לומר בלחש בהבדלה בשעת הסתכלות בצפורניים „וראית את אחורי ופני לא יראו". ויכוון בהשם הקדוש אגף סגף נגף. וגם יכוון שהשלש תיבות פנ"י ל"א יראו"ו הן האותיות של ב' מלאכים הקדושים **פניאל אוריאל** (מכוונת האריז"ל):

הצלחה. סגולה אמיתית להצלחה ועושר להפריש מעשר מן הרווחים. ויתן להחזיק בזה לומדי תורה. ועל זה דרשו חז"ל עשר בשביל שתתעשר. וגם על זה כתוב ותומכיה מאושר (מד"ר):

הצלחה. סגולה להצליח לפני שר ומושל תאמר טו"ב פעמים שם אמו של אברהם אבינו ע"ה שהוא **אמתלאי בת כרנבו** קודם שתעמוד לפניו. ואח"כ תאמר הפסוק „מגדול עוז שם ה' בו ירוץ צדיק ונשגב". ותכוון **ב"ן ירו"ץ** בגי' **שדי.** ר"ת שומר דרכי י"י (עה"ק):

הצלחה. היוצא לדרך או להתיצב לפני שר לבקש בקשה אם יפגע בצאתו מביתו שנושאין לנגדו כלי ריקם יחזור לביתו ולא ילך באותו היום כי לא יצליח (זכירה):

הצלחה. סגולה להצלחה. דע שכמעט אין לך אדם שלא ימצא לפעמים

דם. לעצור דם נדה. רפואה שתשרה מלא כף עשב „ראָזמאַרין" בגליאז יין שרף טוב ותשתה מזה ג' כוסות קטנים ליום (מ"א):

דם. לעצור דם נדה. רפואה שתקנה באפטייק השורש הנקרא בלשון ליטיין „ראַדיקס-אַרטעמיזא" וגם מה שנקרא באפטייק „וויסקום-אלבום" ותבשל שניהם יחד במים ותשתה כמו ששותין טיי עם צוקער:

דם. לעצור דם נדה. סגולה שתקח ג' „קרעלין" אדומים וטובים ותכתשם היטב לאבק דק בקמח. ותערוב עם יין אדום. ותשתה בבקר אליבא ריקנא. וכן תעשה איזה ימים ותרפא (ת"א):

דם. אשה שאינה יכולה להטהר לבעלה. סגולה שתתלה עליה עצם חזיר ותרפא (מרהי"ל):

דם. לעצור דם נדה. סגולה גדולה ליקח צפרדע מן הנהר. וטוב יותר שתהי' נקבה. ותשרף הצפרדע לאפר בקדרה חדשה. ותתלה האפר על הצואר בכים של פשתן חדש. ומעשה השרפה יהי' דוקא ביום ה'. וטוב שיהי' נתלה על צואר האשה הנדה ע"י אשה אחרת שהיא בריאה ויש לה וסת כראוי. וזאת הסגולה מועלת ג"כ לאנשים שיוצא מהם דם. רק לאנשים מועיל יותר שתהי' הצפרדע מין זכר (ת"א):

דרך. היוצא לדרך. סגולה שיתן קודם צאתו לדרך איזו פרוטות לצדקה. שנאמר צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו (ס"ח):

דרך. כשרוצה לעלות על העגלה. סגולה שכאשר יעמיד חד כרעא אארעא וחד אעגלה יאמר פסוק המתחיל עם אות של התחלת שמו ומסיים עם אות של סיום שמו. כמו למשל אם שמו יהודה יאמר הפסוק „ה' צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה" (מ"א):

דרך. ההולך לדרך רחוק. סגולה שיאמר אחר תפלת הדרך „הרני מקבל עלי כשאגיע למקום פלוני בשלום לומר שם תיכף נשמת כל חי עד האל בתעצומות". וכאשר יגיע למחוז חפצו יקיים תיכף את נדרו (זכירה) או שיאמר כן קודם צאתו מפתח ביתו כאשר יניח את ידו על המזוזה לנשק אותה:

דרך. בשבוע שרוצה לצאת לדרך. סגולה שיאמר במוצש"ק אחר ההבדלה הפרשה של וישלח עד מאה קשיטה. ויצליח דרכו (רמב"ן):

דרך. היוצא לדרך. סגולה שילווה אותו איזה איש. ואחרי שיפריד ממנו יאמר אחריו המלווה ברכת כהנים (אגד"פ עה"ק):

דרך. לשמירה בדרך. סגולה שיקח עמו לדרך ההושענא שלו מן

דם. מי שמשתין דם סגולה שתקח קליפות ביצים שנולדו בו ביום מתרנגולת. ותכתש אותם היטב הדק לאבק כקמח. ותשתה זה האבק מעורב בתוך חלב שקדים איזה ימים ג"פ ביום וירפא. ואם אין לו חלב שקדים יכול לשתות מעורב בחלב או במים (הנ"פ):

דם. לדם היוצא מן הגרון שבא מן הריאה נחוץ לקרוא רופא מומחה. וטרם שיבא הרופא ישכיבו את החולה במטה פרקדן ולא ידבר כלל. ויניחו על החזה „קאמפרעסען" קרים. ויתנו לו לבלוע חתיכות קטנות קרח. ויתנו לו לשתות בכל פעם כף מי מלח וגם „לימאנאדע" קרה. וכאשר רק יוטב לו יסע תיכף למקום אויר צח ביער של „סאסנאווי" עצים:

דם. לנזילת דם מן הריאה. רפואה שירגיל עצמו לשתות בכל יום חלב עם חמאה. ויותר טוב שישתה חלב עז הם מן החליבה. ובחורף ישתה שומן דגים טוב הנקרא „פיש-טראהן". וגם רפואה שירגיל עצמו לאכול התבשיל שעושין מן רגלי בהמות. ויותר טוב מן רגלי עגלים. וגם רפואה שירגיל עצמו לאכול הרבה ענבים טובים. ועיין ע"ד לקמן בסימן ריאה:

דם. מי שעלול לנזילת דם מן הריאה יקנה באפטייק מין עץ שנקרא בלשון ליטיין „וויסקום-אלבום" ויבשל בחלב וישתה בכל יום כמה שירצה:

דם. לעצור דם מילה. רפואה לקנות באפטייק „אייזען-טראפפען". ויאמר באפטייק שנצרך לו לעצור דם. ויקח „גאזע" ויעשה „באנדאזעל" ויטבול בהטראפען הנ"ל ויכרוך על המילה ויפסוק הדם:

דם. לעצור דם מילה. סגולה שיקח גחלי עץ שרופים היטב ויכתשם במכתשת נקי וינפה אותן ע"י נפה. באופן שיהי' האבק דק כקמח וישים האבק על המילה וישקוט הדם מלצאת:

דם. לעצור דם מילה וכל דם פצע. רפואה שתקח „קופער-וואסער" ותשרף אותו עד שיהי' נעשה אדום. ותדוק אותו לאבק דק ותשים על המילה או על מקום הפצע. ויעמיד הדם במקומו:

דם. לעצור דם נדה. רפואה שתשתה איזה ימים בבקר אליבא ריקנא לובן ביצה חיה מעורב עם קאניאק או עם יין שרף (ת"א):

דם. לעצור דם נדה. רפואה שתקח עפצים הנקראים „גאלישען" ויהיו שלימים בלי נקבים. ותכתוש אותם לאבק דק כקמח ותשים האבק תוך תפוח יפה ותצלה התפוח ע"ג גחלים ותאכלנו עם האבק. כן תעשה איזה פעמים ותרפא (יל"מ):

דם

וללוש במי ורדים שנקרא באפטייק „רויזען־וואסער״. וגם צריך לערב חלמון ביצה ומעט „צוקער״ ולערוב הכל היטב שיהי׳ רק כמו משיחה. ולעשות מזה תחבושת על הדד הכואב (מרהי״ל):

דדים. אם הדד נתקשה מאד ונתנפחה ויש בה מוגלא שנחוץ מאד לפתוח אותה. אם אין רופא שיפתחנה ע״י איזמל. עיין לקמן סימן מכה ותמצא שם משיחה לפתוח את המכה:

דדים. לכאב והתקשות בדדי אשה. רפואה לבשל ביצים על קשה ותקלפם ותכתוש אותם היטב במכתשת ותערב בזה דבש דבורים צלול עם שמן הנקרא באפטייק „באלזאם־פעראָוויאַמי״ ותמעך הכל ביחד היטב עד שתעשה כמו משיחה. ותמשח בזה את הדד הכואב ותחבוש עם „וואטי״ (מ״א):

דדים. לכאב והתקשות בדדי אשה. רפואה שתבשל בחלב זרע פשתן הנקרא „ליאני־שעמין״ עם זרע הנקרא באפטייק בלשון ליטין „פאָיעניקולי״ בתוך חלב ותניח מזה „חלאדנעס״ חמות על הדד הכואב:

דדים. לכאב והתקשות בדדי אשה. סגולה שתקח צואת יונים יבשה ושיהי׳ להצואה מראה לבן. תכתוש הצואה ותבשל עם שמן של זרע פשתן הנקרא „ליאני־עהל״ עד שיהי׳ מעובה כמו משיחה ותמשח על וואטי ותניח חם על הדד הכואב (ת״א):

דדים. לכאב והתקשות בדדי אשה. רפואה טובה לעשות בהתחלת הכאב שתקנה באפטייק הזרע הנקרא בלשון ליטין „פאָיעניקולי״ ותבשל עם סלת בחלב עד שיהיה מעובה ותשים בכים של פשתן ותניח מזה „חלאָדנעס״ חמות על הדד הכואב ותחבוש ממעל עם „וואַטי״ ויעבור הכאב:

דם. לעצור דם חוטם. רפואה שישים את רגליו עד ממעל לקרסוליו במים קרים. או שישים את הכים עם הבצים שלו בכלי מלא חומץ. ואשה תשים דדיה במים קרים. או שיטבלו ספוג או „וואַטי״ במים קרים ויניחו על הגומא שאחורי הראש:

דם. לעצור דם חוטם. סגולה לכתוב מן הדם על המצח לאיש **בירוניקיש** ולאשה **בירוניקישה** ויעצר. עוד סגולה לכתוב שמו על מצחו בכתיבה מרובעת (מ״א) או לכתוב מן הדם על מצחו תיבת **אָסַף** (רו״ח) או תיבת **זמן** (ת״א):

דם. מי שיש לו טבע של נזילת דם מן החוטם. סגולה שירגיל עצמו להריח הדסים (ח״צ):

דם. מי שרוקק דם או משתין דם. רפואה שישתה בכל יום חלב שקדים (מ״א):

הגרון. ויחבוש על זה ממעל עם „וואטי" או בגד של צמר. ובכל ג׳ שעות יטבלו מחדש את המפה במי מלח ולחבוש את הגרון כנ"ל. וכן יעשה כמה פעמים עד שיוקל הכאב. וגם טוב לעשות קאמפרעסען מן שפריט של יין שרף מעורב עם מים קרים. ויצחצח בכל פעם את הגרון עם „קאלעך-וואסער" או עם „בור-זויערע-וואסער" או שיבשל עשב „סאלוויא" או „מאלוואַ" ויצחצח עם המים את הגרון:

גרון. לכאב הגרון בילד שקורין „צעפעל-נעפאלען". רפואה למשוח שומן ארנבת הנקרא „האזען-שמאלץ" על סמרטוט ולהניח על הגרון מאחוריו על הקדקוד. ועי"ז תבוא ה„צעפעל" שהיא לשון הקטון על מקומו הראוי לו:

גרון. מי שבלע עצם ונתחב לו בגרונו. סגולה לזה עיין בסוף הספר בחלק הלחשים:

אות ד

דיבור. מי שנתאלם פתאום וניטל ממנו כח הדיבור רח"ל. סגולה להשים בפיו קליפת אתרוג (יל"מ):

דיבור. ילד שניטל ממנו הדיבור ונתאלם מחמת איזה חולי או פחד ובהלה. סגולה שאמו תניח אצבע יד ימינה תוך רחמה באותו מקום עד שתחמם האצבע ואח"כ תניח תיכף אותו האצבע לתוך פי הילד וידבר (רי"ח):

דבורים. לנשיכת דבורים. ראשית תמשוך הארס מן הבשר אח"כ תתפוס דבורה זו או אחרת ותמעך ותמשוח על המקום הנשוך וירפא הנפוח. וכן הוא בנשיכת זבובים ארסיים:

דדים. לכאב והתקשות דדי אשה. רפואה למשוח אותן עם שמן הנקרא „רצין-עהל" ולחבוש אותן עם „וואטי" או עם „חלארנעס" חמות של זרע פשתן הנקרא „ליאנע-שעמין":

דדים. לכאב והתקשות דדי אשה, רפואה לבשל „קארטאפלעס" ולמעך אותם היטב היטב. ואח"כ לטגן אותם עם שומן חזיר הרבה ולעשות מזה „חלארנעס" חמות ולהניח על הדד. ועל החלארנע צריך לחבוש עם דבר חם:

דדים. לכאב והתקשות דדי אשה. רפואה לקחת קמח שעורים סנופה וללוש

געלע זוכט. רפואה לערוב ה׳ טיפות שמן „לעוואַנדע״ עם יין וישתה בבקר אליבא ריקנא. כן יעשה איזה שבועות (מ״א):

געלע זוכט. סגולה לקחת דג חי שנקרא „שלייען״ ותבקעהו לשנים ברוחבו מן ראשו עד זנבו ותוציא כל השדרה עם העצמות ותחבוש ב׳ חצאי הדג עם צדדי החתוך על החזה בצד שמאל כנגד הלב וינוחו שם כ״ד שעות. אח״כ תשליך חצאי הדג לאשפה ותקח דג „שלייען״ אחר ותבקעהו כנ״ל ותחבוש חצאי הדג מתחת החזה על הקיבה ג״כ על כ״ד שעות. אח״כ תשליך הדג לאשפה ותקח עוד דג „שלייען״ שלישי ותבקעהו כנ״ל ותחבוש אותם על כפות הרגלים ג״כ על כ״ד שעות. ואח״כ תשליכם לאשפה. ובאם לא נרפא עוד מן ג׳ ימים האלה תעשה כנ״ל עוד הפעם ג׳ ימים. ובאם לא נרפא עוד יעשה כן פעם ג׳ עוד ג׳ ימים עם ג׳ דגים כנ״ל. וירפא בעזהש״י. (ת״א):

געלע זוכט. סגולה לקנות קדרה חדשה ותשלם כמה שיאמר המוכר בפעם ראשון. והחולה ישתין בקדרה. וגם שעוה תשים בתוכה. ותבשל הקדרה על האש. אח״כ יקח החולה את הקדרה וילך עמה מחוץ לעיר ויניחנה בפרשת דרכים וילך לביתו ולא יחזור עצמו להסתכל לאחוריו. (מ״א):

געלע זוכט. סגולה שישתין החולה לכלי נקי ותקח תיכף השתן החם ותלוש עמו קמח סלת ותעשה ג׳ עגות. וכל זה תעשה בלי ידיעת החולה. תאפה העגות ותתן להחולה לאכול. וירפא. (מ״א):

געלע זוכט. סגולה שיסתכל החולה כמה פעמים לראות תמונת פניו ברזעגיטש שחור או בחליף של השוחט. (רו״ח):

געלע זוכט. על פי חכמת הרפואה היא מחלת המרה וטוב לקנות באַפטייק שלשה מיני עשבים האלה הנקראים בלשון ליטיין „הערבאַ-חעלידראַני״ וגם „הערבאַ ציקאָריום-ינטיבוס״ וגם „הערבאַ היפאָ-ריקום-פערפאָראַטום״. ויבשל כמו טיי. מין עשב הראשון יהי׳ פחות בערך החצי מן כל מין של ב׳ מיני עשבים האחרים. וישתה מזה איזו פעמים ביום:

געלע זוכט. סגולה לחולי ירקון שקורין געלע זוכט ליקח יונה זכר לזכר ונקיבה לנקיבה ולהושיב היונה על טיבור החולה ותשאב בקרבה מן החולה כל הירקות. היונה תמית והחולה ירפא (דבי״צ):

גרון. לכאב בגרון עם קושי בליעה מחמת שנתקרר. רפואה שיטבול מפה במי מלח קרים אח״כ יסחוט המפה היטב ויחבוש בה את הגרון

עד עצרת. ובאם האויר חם בין פסח לעצרת ויורדים גשמים. יעמוד במקום מוצנע ערום שירדו הגשמים על גופו. וגם יפתח את פיו שירד הגשם לתוך פיו. וירפא עי"ז מן כמה מיני חולאים ויתחזק כחו (אד"פ):

גבורת אנשים. רפואה לגבורת אנשים שתצלה בצלים ותסחוט מהם המיץ ע"י סמרטוט נקי. והקח מי דבש טוב ותחמם על האש. וכמה שיהי' לך מיץ בצלים תקח כנגדו ב' חלקים מי-דבש ותערב יחד ותשתה חם קודם השכיבה ויתגבר כחך (אמ"ן):

גבורת אנשים. רפואה לגבורת אנשים שתקנה באפטיק העשב הנקרא „אָקסין-צינגין" ובלשון ליטיין נקרא „הערבא-אָספערו-גינים". ותשרה זה העשב ביין ישן וטוב ג' ימים. אח"כ תשתה זה היין ויתגבר כחך (מ"א):

גבורת אנשים. רפואה לגבורת אנשים למשוח את האבר בשמן „שפיגנאַרד". ובלשון ליטיין נקרא „לעוואַנדול-עהל" (מ"א):

גנבה. לדעת הגנב. תכתוב שמות כל הנחשדים בחתיכות קטנות קלף כשר. לכל שם פתקא אחרת. ותמלא קערת חרס עם מים שתוקים ותניח הפתקאות על המים. אח"כ תאמר על הקערה ג"פ הקפיטל ט"ז מכתם לדוד. ותכוון בהשם הקדוש חי היוצא מן אות הראשונה והאחרונה של הפסוק חבלים נפלו לי בנעימים וגו'. אז תרד למטה אותה הפתקא של שם הגנב. ובאם לא נעשה כזאת אחר אמירת ג"פ. תאמר עוד ז"פ. ואם גם אז לא נראה שנוי בשום פתקא תדע שאין ביניהם שם הגנב (ת"א):

גנבה. אם גנבו ממך איזה דבר קח גרזן שבבית ותלה אותו מחוץ לבית ולא יניח הגנב עד שיחזור הגנבה. (רו"ח):

גנב. סגולה שלא יהיו הבנים גנבים יזהרו אביו ואמו של התינוק שלא ילך התינוק לעולם בגילוי ראש. (מס' שבת):

גנב. לידע הגנב סגולה ליקח קלף כשר ולכתוב עליו **עוף עוף עוף** ולתלות הקלף בצואר תרנגול לבן ולהניח את התרנגול בין האנשים שנמצא שם חשד ומיד יקפוץ התרנגול על ראש הגנב או ירוץ אליו וינשך אותו (מרת"ל):

נעלע זוכט. היא מחלת הירקון. רפואה לטבול ספוג בחלב פרה תיכף אחר החליבה שעדיין החלב חם וירחץ בהחלב כל גופו (ת"א):

נעלע

אחד „קאמפער-שפירט" ולמשוח בזה היטב על הגנב

גנב. לכאב הגנב. רפואה לסוך את הגנב איזה פעמים ביום עם „שפירט" שנכבש בו „טערקישען-פעפער":

גנב. לכאב הגנב. רפואה אמבטאות חמות עם ששה לטרות מלח בכל מרחץ. וישב במי הרחצה בערך חצי שעה:

גנב. לכאב הגנב. רפואה לקנות באפטייק „עקספעללי" ולסוך על מקום הכאב איזה פעמים ביום. ואחר הסיכה טוב להניח שם „קאמפרעס" חם:

גנב. לכאב הגנב. רפואה לקנות באפטייק „האלץ-שפריט" גם „טערפאנטין" ולעריב שוה בשוה ולסוך על מקום הכאב איזה פעמים ביום:

גבורת אנשים. מי שיש לו חולשה שמוריע תיכף. רפואה שירחץ במים קרים את בשרו באמבטי בכל בוקר. מן חמשים עד ששים פעמים:

גבורת אנשים. רפואה לקחת עשב הנקרא בלשון ליטיין „אורתיקא". ובלע"ז „פאקשיוואר" או „קראפיווא". וזה העשב צומח בכל מקום והנוגע בו נכווה. והוא טוב יותר בתחלת הקיץ כאשר צמח גבוה מן הארץ לא יותר מן רבע אמה. ותוציא העשבים האלה מן האדמה עם השורש. ותרחץ אותם במים מן האבק והעפר. אח"כ תבשלם עם מי גשמים. ותסנן את המים שיהיו צלולים. וישתה איזו פעמים ביום מן המים האלה מעורב עם יין שוה בשוה. ואם אין לך מי גשמים תוכל לבשלם ביין וישתה היין ויתגבר כחו (ת"א):

גבורת אנשים. רפואה לערוב מעט מור הנקרא „פיזום" בתוך יי"ש טוב או יין טוב וישתה חם. בערך ג' כוסות קטנים ליום:

גבורת אנשים. סגולה לקחת גיד של שור או של תייש. ותיבש אותו היטב ותכתוש אותו לאבק דק כקמח ותערב מזה האבק מעט בערך משקל שליש לויט בכוס יין טוב וישתה בבקר אליבא ריקנא. וגם בערב ישתה כוס כזה בערך ב' שעות קודם השכיבה (ת"א):

גבורת אנשים. סגולה לגבורת אנשים לאכול בכל יום תאנים הרבה (רו"ח):

גבורת אנשים. סגולה לגבורת אנשים גבורת גשמים. שישתה מי גשמים. וביותר טובים הגשמים היורדים מן פסח

עד

בנים. מי שמתים לו בניו רח"ל. סגולה שאחר שתטהר האשה מאותו ילד הנולד ותטבול טבילה הראשונה ותזדווג עם בעלה. תקח האשה תיכף אחר התשמיש הזרע הנמצא באותו מקים שלה ותטעים ממנו לאותו הילד הנולד. ולא ימותו עוד ילדיהם בקטנותם (מרהי"ל) [סגולה הזאת מועילה רק אם לא חטא האב בניאוף והוצאת זרע לבטלה במשך הזמן שאחרי הלידה]:

בנים. סגולה לזה שאין בניו מתקיימים רח"ל. שהאב ימכור את הילד או את העובר לאחר בעד כסף. ויקרא בנו של האחר הקונה (דב"מ):

בנים. סגולה לזה שאין בניו מתקיימים רח"ל. להלביש את הילד בבגדי פשתן לבן ונקי שלא יהי' מעורב בו אפי' חוט אחד ממין אחר ועי"ז ינצל התינוק מכל רע (חס"ל):

בנים. סגולה לבנים שיחיו ולא ימותו בקטנותן שלא יקרא לו שם כלל לאחר הלידה או ביום הברית מילה. רק שם „אלטער" יקראו לו. או לילדה תקרא „אלטע". וכאשר יגיע יום הבר מצוה או לילדה בימי נערותיה, אז יקראו בשמותם האמיתים (ז"ח):

בנים. סגולה שלא ימותו הבנים בקטנותן שיקרא לבנו הנולד בשם „בן ציון" ויחי'. (ירושלמי) וגם סגולה טובה לקרוא לבניו הנולדים לו מעתה בב' שמות (עקהד"ט). ועוד סגולה לקרוא לו שם כזה שיסתיים עם השם הקדוש „אל". כגון גבריאל ישראל מיכאל רפאל שמואל. או שישתתף השם הקדוש „יה" בשמו כגון אליהו ירמיה וכיוצא. או שיקרא את בניו בשם איזו חיה. כגון צבי זאב דוב אריה וכיוצא (זבל"ר):

בנים. מי שמתים ילדיו בקטנותן. סגולה שיכתוב על קלף כשר המזמור קכ"ו מתהלים שיר המעלות בשוב וגו'. ואחר המזמור יכתוב בשיטה אחת כזה **סנוי וסנסנוי וסמנגלף** ויתלה כתב כזה בארבע רוחות בית דירתו (ש"ת):

אות ג

גב. לכאב הגב. הנקרא „קשין-ווייטאג" רפואה שישכוב החולה פרקדן על שק קטון עם חול חם:

גב. לכאב הגב. רפואה לערב ב' חלקים „נארטשיצאווי-שפירט" עם חלק אחד

זה נוסח הקמיע לפתח:

וזפ הלא פעב ביב באם ובה והו
והאפה הבמוג ולה
רדפמיאל

זה נוסח הקמיע לחלון:

ילשת באשר בוליב
יואאהצצבירון

בנים. סגולה להעמיד תולדות. לומר בכל יום המעמדות (לק״ע):

בנים. סגולה לבנים. שלא יקפח פרנסה לשום אדם. ושלא ידבר לשון הרע ושקר (סה״מ):

בנים. סגולה לבנים. להיות מן תמכי דאורייתא. כמש״כ ותומכיה מאושר. ומי שאין לו בנים אינו מאושר (לק״ע):

בנים. סגולה לבנים. להשתדל בפדיון שבוים (ז״ז):

בנים. סגולה לבנים. לקיים מצות ציצית כראוי (מדת״נ) ועיין לקמן מערכת ציצית:

בנים. סגולה לבנים לכתוב לו ספר תורה. ויותר טוב להשתדל בהדפסת ספרים הנחוצים ומועילים לתלמוד תורה. ורמז לזה מן התורה שכתוב זה ספר תולדות אדם, היינו שבזכות הספר יזכה לתולדות אדם (מש״א) ואם אין ביכולתו לעשות כזה. יקנה ספרים וישאילם לאחרים ללמוד בהם. וסגולה זו מובאה במדר׳ פ׳ אמור:

[ועיין עוד לקמן רפואות וסגולות במערכת הריון]

בנים. סגולה לבנים טובים להרבות בנרות של שבת ושתתן האשה איזו פרוטות לצדקה של ארץ ישראל קודם הדלקת הנרות (גמרא) וגם צריכה להתפלל על זה בשעת הדלקת הנרות שיהי׳ לה בנים טובים:

בנים. לפעמים מניעת ההריון היא מחמת שהאשה מתקשטת עצמה ביותר והיא בעלת גאוה (לקהר״ן):

בנים. סגולה לגידול בנים. שהאב והאם אל יקללו את הבנים. וגם לא יקללו זה את זה (לקהר״ן):

בית. לחינוך הבית סגולה לשחוט תרנגול ותרנגולת בבית החדש וליתן העופות לעניים (ח"ס):

בית. סדר הלימוד לחנוכת הבית כבר סידר הגאון חיד"א זצ"ל ללמוד משניות שהר"ת הוא **בית** כזה. ברכות, יו"ט. תמיד, וגם בזוה"ק חלק ג' דף נ' ע"א ד"ה זכאין ישראל. עד ולא תחטא כתיב. וגם במסכת ב"מ דף ק"ז ע"א ד"ה א"ל ר"י לרבנן. עד והסיר ה' ממך כל חולי א"ר זהו העין (תוהרש"ל):

בית. אלו הימים בחודש טובים ליכנוס לדור בדירה חדשה, ב' ד' ט' י' י"א ט"ו ט"ז י"ט כ' כ"א כ"ז כ"ט. אבל סימן א' ג' ה' רעים הם. והשאר לא טובים ולא רעים (פרה"א): ובספר זכירה כתב אלו הימים בחודש טובים ליכנוס לדור בדירה חדשה. ז' ט' י"א י"ז י"ט כ"א כ"ז כ"ט:

בית. הנכנס לדור בבית חדש סגולה ליקח צרור מחטים חדשים ויתקע מחטים כמה שירצה בחרכי ספי החלונות והפתחים ויאמר. „הריני עושה בזה מעקה של ברזל להשמר מכל רוחות רעות ומכל חליים רעים כמו שכתוב כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך ולא תשים דמים בביתך כי יפול הנופל ממנו". כך יאמר בכל חלון ובכל פתח (ת"א):

בית. אזהרה זו מובאת בכמה ספרי קדמונים. מי שרוצה לצאת מבית השני לשוב ולדור בבית הראשון שיצא משם. לא יעשה ככה עד לאחר ז' שנים. ואם הניח איזה דבר בבית הראשון. וזה הדבר עדיין נמצא שם. ואפי' הוא יתד בקיר. יש להקל. ואם נחוץ לו הדבר לחזור לדירה הראשונה יעשה סגולה זו שטרם שיחזור. לדירה הראשונה יניח בדירה הראשונה כאשר היא ריקנית תרנגול ותרנגולת שיהיו שם בלבדם יום ולילה. ואח"כ יחזור ויקבע דירתו שם והתרנגול עם התרנגולת יהיו עוד שם שבוע אחד. ואח"כ ישחוט העופות ויחלקם לארבעה עניים הגונים. ועי"ז לא תאונה אליו כל רע (ח"ס):

בית. כתבו המקובלים שבבית חדש שלא עמד שם מעולם בית במקום הזה שם מתגרים המזיקים ביותר להזיק. כי היצר להם המקום ונגזל מהם שבילין שהי' להם רשות לעופף בהם. ע"כ כל הקובע דירתו בבית חדש יבקש מסופר שיכתוב לו על קלף כשר קמיעות האלה ויקבע אותן ממעל להפתחים וממעל להחלונות:

זה

בטן. אם נתקשה הבטן בצד שמאל במקום הטחול זה סימן שהטחול נפוח. רפואה ליקח ברזל „שטאהל" של איזו ליטרות ותלבן באש ותכבה במים בערך „קוואטיראל" אחת. אח"כ תערוב המים עם יין טוב שוה בשוה. ויש‍תה מזה החולה ג' או ד' כפות ליום:

בטן. להתקשות הבטן בצד שמאל במקום הטחול. רפואה לבשל „גערשטינע גראָפין" עד שיתרככו. אח"כ תטגן אותם בשומן חזיר. ותניח מזה „חלאדנעס" חמות על מקום הכאב:

בטן. לשטעכעניש בבטן. רפואה ליקח „ווייצענע קלייען" עם מלח ולחמם היטב בקדרה על האש בלי משקה. אח"כ תזלף בקדרה מעט חומץ עד שיתלחלחו הקלייען. ותניח מזה חלאדנעס חמות על מקום הכאב:

בטן. לשטעכעניש בבטן. רפואה לבשל זרע פשתן כתוש במים בישול עבה ולשום בתוכו כף קטון „קאמפער" כתוש ולערוב היטב. ותניח מזה חלאדנעס חמות על הבטן:

בטן. לשטעכעניש בבטן ע"י „ליפטפערשפארונג". רפואה לקנות באפטיק קליפת „קרושינא" ותבשל כמו טיי ותשתה:

בטן. לגרימעניש בבטן עם שלשול שע"י קרירות. רפואה לקנות באפטיק עשב „מיענטא" עם שורש „וואַלעריאן" שוה בשוה. ותבשל כמו טיי ותשתה:

בטן. לנפוחת הבטן. סגולה לבשל צפרדע חיה עם קוואטירל שמן „פראָוואנס" בכלי חרס חדש עד שישאר מן השמן רק החצי והצפרדע תהי' נימוח ויתראה כמו משיחה עבה. ותסוך בזה הבטן. ואם ירד אח"כ הנפוח ברגלים תסוך בזה גם את הרגלים:

ביצים. לכאב ונפוח בכים או בביצים רפואה לקנות באפטיק „בארא‍ו‍...‍ קראפלים". ותערוב מזה כף אחת בחצי גליאז מים קרים. ותטבול בזה „גאזע" ותניח קאמפרעסען קרים על הכים. ותחבוש כמעל עם „וואטע". ותחליף הקאמפרעסען כאשר הגאזע תתייבש:

בית. הבונה בית חדש צריך שיזכיר בפיו בפירוש שבונה הבית כדי לקיים בו מצות הכנסת אורחים ומצות סוכה (זוה"ק):

בית. יש להקפיד שלא לעשות קורות הבית זוגות (פסחים ק"י):

בית. יש ליזהר להניח כנגד הפתח אמה על אמה שחור בלי צבע. כדין. ועי"ז יתקיים הבית ונגע לא יקרב בו:

בית. סגולה לעשות חנוכת הבית ע"י סעודת מצוה של מסיבת ת"ח או מסיבת עניים. ויזמרו מזמור שיר חנוכת הבית. ויחדשו חידושי תורה:

לבלתי היות עם די דים בחוץ בשעת מולד הלבנה (זוה״ק):

אסכרה. סגולה לאסכרה בילדים רח״ל. שתמהר אמו או אחותו או קרובתו תיכף בתחלת המחלה להכנים אצבע יד ימינה באותו מקום שלה ואח״כ תכנים האצבע בפי התינוק ויתרפא בטח בעזהשי״ת (רו״ח):

אסכרה. מחלת האסכרה בילדים היא מחלה קשה רח״ל ונחוץ לזה רופא מומחה. וטרם שיבוא הדאקטער נחוץ ליתן להילד להקיא. ולחבוש את צוואריו עם „קאָמפרעסען" קרים לטבול מפה במים עם מלח ולסחוט היטב ולחבוש את הצוואר. ועל זה צריך לחבוש ממעל עם דבר רך חם, וגם יכול לחבוש עם קאָמפרעֶסעֶן של מים עם שפירט יין שרף שוה בשוה. ואחר ההקאה נחוץ ליתן להילד לשלשל שמן־רצין:

אסכרה. בארצות הקדם מרפאים אסכרה ברפואה בייתית כזה. לוקחים צואת כלב ושורפין אותו לאפר. והאפר מעבירין בקיסאי או שמנפין אותו בנפה דקה שהאפר יהי׳ אבק דק כקמח. ועושים קנה צר מן נייר. ופותחין היטב פה התינוק עם כף קטון ומפיחין עמוק בגרונו ע״י הקנה את האבק הזה ונרפא בזה (רו״ח):

ארס. לארס של דבורה או זבובים. ימעך את הדבורה או הזבוב. זאת או אחרת. בעודנה חיה וימרח על הנשיכה. אבל צריך מתחלה למשוך מן הנשיכה את העוקץ של הדבורה. (מ״א)

ארס. לארס של דבורים או זבובים. לאחר המשכת העוקץ יניח על מקום הנשיכה חתיכה בצל. ולאחר שחתך החתיכה מן הבצל יניחנה תיכף על מקום הנשיכה:

אריכת ימים. סגולה לאריכת ימים להזהר מלדבר שקר. כי רוב שקרנים מתים בקצרות ימים (לקהר״ן ומ״פ):

אריכת ימים. סגולה לאריכת ימים לומר בכל ר״ח אחר אמירת הלל כזה. „ואברהם זקן בא בימים וה׳ בירך את אברהם בכל. זבדיה ישמרני ויחייני כן יהי רצון מלפניך אלהים חיים ומלך עולם אשר בידך נפש כל חי אמן". כן יאמר ג״פ. ובאיזה סידורים כבר נדפס אחר ההלל תפלה הזאת:

אריכת ימים. סגולה לאריכת ימים שלא לדבר מה שלא נחוץ כל כך בבית המרחץ ובבית הכסא, אפי׳ דברים של חול (ס״ח):

אריכת ימים. סגולה היותר גדולה לאריכת ימים היא התורה והמצות שנקראת עץ חיים:

שהמים יהיו אדומים. ותסנן ותעשה לה מזה „שפריציוואנעס" בפנים.

אם. לזיבה ירוקה מן האם. רפואה שתעשה לה „שפריציוואנעס" מן כף „טיי-סאדע":

אם. לזיבה ירוקה מן האם. רפואה שתבשל „האפען" במים ותשתה חם. כמו ששותין טיי עם צוקער:

אם. לכאב האם בשעת הוסת. רפואה שתבשל עשב „ראזמארין" ותשתה עם צוקער:

אסטמא. היא מחלה קשה שנתבטל אצל החולה כח הנשימה. לפעמים בא זאת מן מחלת הלב. ולפעמים מן מחלת הריאה. ואם האסטמא היא מן מחלת הריאה ע"י התרבות הליחות. רפואה לשתות כמו ט"י העשב הנקרא באפטייק בלשון ליטיין „פעקטאראלעס-קרייטעכץ" איזו פעמים ביום. וגם רפואה לשתות בכל יום ה' טיפות „יאדינא" מעורב בחצי „גליאז" חלב. וגם רפואה שירתיח בקדרה חצי לוג מים ואח"כ ישים בהקדרה ט"ו טיפות „טערפענטין". ויסבב את פי הקדרה עם נייר באופן שיהי' נעשה מלמעלה פה קצר. ואז ישאף בקרבו את הפארי היוצא מלמעלה. כן יעשה בבוקר ובערב:

אסטמא. לאסטמא של מחלת הריאה. רפואה לשתות חלב פרה חם עם חמאה. וגם טוב לשתות חלב עז חם תיכף אחר החליבה. ועיין עוד לקמן מזה בסימן „ריאה" ובסימן „שיעול":

אסטמא. אם האסטמא באה מן מחלת הלב רפואה לערוב דבש דבורים עם חמאה טפלה ולטגן ביחד אצל האש. וגם לערוב בתוכו א „גלעזיל" יין שרף טוב. אח"כ יעמוד הטיגון במקום קר עד שיקרוש, ויאכל מזה איזו כפות קטנות ביום. ועיין עוד לקמן בסימן ל"ב ותמצא עוד רפואות לחזק את הלב:

אסטמא. לאסטמא של מחלת הלב. רפואה ליקח א „גליאז" שבולת שועל ותשים בקדרה עם ג' „גליעזער" מים ותבשל היטב עד שיעמדו המים על גליאז אחד. אח"כ תסנן המים ותערב בהם חצי גליאז דבש דבורים ותחמם ביחד על האש. וישתה החולה מזה בכל שעה כף קטנה:

אסטמא. לאסטמא של מחלת הלב. סגולה בשעה שהמחלה תתקוף על החולה להדוק היטב את הזרוע השמאלית עם „פערטשיילע". וגם סגולה שישים החולה ב' כפות ידיו עד למעלה מן הדופקים בתוך מים חמין כשעור שיכול לסבול:

אסכרה. סגולה להשמר הילדים ממחלת האסכרה רח"ל. להיות נזהר לבלתי

כנגד האיצטומכא שאור הנילוש עם חרדל כתוש. ולפעמים מועיל ג"כ להניח שם חריין מגורר:

איצטומכא. כל אדם צריך ליזהר שיהיו מעיו רפין כל ימיו ויהא קרוב לשלשול מעט. ועי"ז ימלט מהרבה מחלות קשות:

אכילה. לחשקות אכילה. רפואה שתטעום בבקר מעט „קרימעטאַטאַרע":

אכילה. שלא תזיק לך האכילה. סגולה לומר קודם האכילה השם הקדוש **רפאל** (ח"ט):

אכילה. שלא תזיק לך האכילה תהי' זהיר עכ"פ באלה עשרת האזהרות.

א) אל תבלע המאכל בלי טחינה ולעיסה היטב.

ב) אל תאכל בשעת כעסך:

ג) אל תאכל בשר אלא בין הערבים.

ד) סעודת לילה תהי' קלה מסעודת היום.

ה) תקדים לאכול מאכל הקל לפני מאכל הגס.

ו) אל תאכל לחם חם או שאינו אפוי היטב.

ז) אל תאכל בצים קשים כי אם רכים.

ח) אל תאכל דגים מתים שנתישנו. וגם לא בשר ישן.

ט) אל תאכל כל פירות עם קליפתן. מאותן ששייך בהם חשש משמוש ידים של אנשים חלשים.

י) מנע עצמך מאכילה גסה וממאכלים חריפים וממשקאות חריפות:

אכילה. צריך ליזכור מה דאיתא במסכ' בבא קמא שיש פ"ג מיני חלאים התלוין במרה כמנין מחל"ה. וכולן פת במלח וקיתון של מים שחרית מבטלתן. ובמסכ' ב"מ איתא י"ח דבר נאמרו בפת של שחרית. מצלת מן החמה ומן הצנה ומן המזיקין ומחכימת פתי וזוכה ללמוד וללמד ודבריו נשמעין ותלמידו מתקיים בידו ואין בשרו מעלה הבל ונזקק עם אשתו ואינו מתאוה לאשה אחרת והורגת כנה שבמעים, ויש אומרים אף מכניס אהבה ומוציא קנאה. ואיתא באחרונים דהיינו קינוח סעודה ולא סעודה בקביעות כי זמן קביעות סעודה ממש היא לת"ח בשעה ששית אחר שקם ממטתו ולשאר בני אדם ברביעית:

אם. לכאב האם. סגולה שהאשה תעשן עצמה בשער בעלה. באופן שיכנוס העשן בפנים (מ"א):

אם. אם יש נפוח והתקשות באם או באשכול הביצים. רפואה שתעשה לה אמבטאות מן קליפת „דאָמב". וגם תבשל „דאָמב" במים עד שהמים

אויב. להכניע את האויב סגולה לקחת חרדל ומלח וליתן בכלי ותשתין בתוך הכלי ותעמיד את הכלי כך במקום סתר ג' ימים. ואחר ג' ימים תשפוך מן הכלי על פתח ביתו של האויב ויכנע (רו"ח):

אויב. כאשר תפגע בשונא שלך תאמר לפניו „אמתלאי בת עורבתא" ג"פ (מד"ת):

אויב. להכניע השונאים תתפלל עליהם בכל יום ז' מזמורי תהלים האלה. ל"ה. מ"ח. נ"ג. נ"ד. נ"ה. ע"א. ע"ד (ש"ת):

אויב. לסתום פי שונא שלא ידבר עליך רעה. סגולה שתקח פשתן ושזור ממנו חוט ארוך. ולך אל קבר ומדוד הקבר מראשו עד סופו. ומיד תקשור קשרים הרבה בזה החוט. ותאמר על כל קשר וקשר „בכאן אני קושר וסותם פיו של פב"פ שלא יוכל לדבר עלי רעה". אח"כ תקבור שם החוט הנקשר (ל"ש):

אויב. אם פגעת באויבך ואתה יודע שרצונו להרע לך תקרא לנגדו בכוונה ז' פעמים השם הקדוש **אוריאל**. ואחר פעם הז' תאמר „הצילני מאויבי" ולא יוכל להרע לך (ת"א):

איצטומכא. אם נתקלקלה האיצטומכא ע"י קרירות. ועי"ז האדם מקיא את המאכל בחזרה תיכף אחר האכילה או השתיה. רפואה לבשל א' לויט בושם „נעגעלעך" בקווארט מים. ואחר שיתקררו המים ישתה החולה מן המים מעט מעט. ומאכלו ומשתהו יהיו קרים. ומעט מעט יאכל וישתה:

איצטומכא. אם נתקררה האיצטומכא ומקיא תמיד מאכלו ומשתהו. רפואה לקנות באפטייק „מיענטא-טראפפען" עם „וואלעריאן-טראפפען" ויערבם שוה בשוה. ויקח בכל שעה בערך ט"ו טיפות על חתיכה ציקער. וגם יניח על האיצטומכא „חלאדנא" חמה מן זרע פשתן הנקרא „ליאנע-שעמין" ויחבוש ממעל בדבר רך וחם:

איצטומכא. לחזק כח העיכול באיצטומכא ולתאוות אכילה. רפואה לקנות באפטייק העשב הנקרא „צענטאריע" ויבשל כמו טיי ביחד עם קליפות יבשות של „פאמיראנצען" וישתה מזה איזה פעמים ביום. ואם אינו יכול לכבול זה העשב יכול ליקח במקומו העשב הנקרא באפטייק „פאל מיללעפאלי" לבשלו ג"כ עם קליפות „פאמיראנצען" כנ"ל:

איצטומכא. להקאה מועילה הרבה פעמים רפואה הזאת להניח על הבטן כנגד

מעט שתן של אותו אדם וגם מעט חלב אשה הכל שוה בשוה ותחמם מעט על האש. ותערב היטב. ותטבול בזה פתילה של „וואטי" ותניח באוזן (מ"א):

אוזן. לכאב האוזן אצל ילדים. רפואה שתטיף אשה מינקת לתוך האוזן חלב חם מן הדדים (מ"א):

אוזן. לכאב האוזן אצל גדולים. רפואה לערוב מעט שמן „כאמפאר" עם מעט שמן „קאיעפוטי" אשר יקנה באפטייק. ויטבול בזה פתילה של „וואטי" ויניח בתוך האוזן פעם אחת בכל יום:

אוזן. לקלקול השמיעה. רפואה להטיף באוזן חלב כלבתא חם (מ"א):

אוזן. לקלקול השמיעה. רפואה שתקח חתיכה שומן מתרנגולת והתיכה שומן מאווז בלתי מלוחים ותרתיח השומנים עד שימוסו. אח"כ תסנן השומן ותטיף ממנו איזו טפות פושרין לתוך האוזן (מ"א):

אוזן. לרעש באוזן. רפואה להרתיח מרה של כבש עם שמן זית שוה בשוה ויטבול בזה „וואטי" ויטיף לאוזן:

אוזן. לקול הברה באוזן. רפואה לבשל קליפת אתרוג בשמן זית טוב. ותטיף ממנו לתוך האוזן ג' טיפות בבקר וג' טיפות בערב (מ"א):

אוזן. לרעש באוזן ובראש. רפואה לערוב כף אחת „קאלי בראמאטי" ברוך „גלאז" מים וישתה מזה ד' כפות בכל יום:

אוזן. אם נכנס שרץ קטן באוזן. רפואה להרתיח חמאה עם מלח ותטיף באוזן פושרין. או שתטיף שמן שקדים מרים פושרין לתוך האוזן ויצא משם השרץ (מ"א):

אויב. להכניע אויבים איתא בגמרא השכם והערב עליהם לבית המדרש ויש קבלה אמיתית סגולה גדולה לומר בגמר תפלת שחרית ובגמר תפלת ערבית אחרי עלינו לשבח הפסוקים של אל תירא מפחד פתאם וגו' אח"כ יוסיף עליהם עוד זה הפסוק „לא יתיצב איש בפניכם פחדכם ומוראכם יתן ה' אלהיכם על פני כל הארץ אשר תדרכו בה כאשר דבר לכם" (ימ"נ):

אויב. כשאדם הולך בדרך ופגע אויבים. סגולה לומר אלו הששה פסוקים על אצבעות ידו הימנית. והם. תורת ה' תמימה וגו'. עדות ה' נאמנה וגו'. פקודי ה' ישרים וגו'. מצות ה' ברה וגו'. יראת ה' טהורה וגו'. משפטי ה' אמת וגו'. ויתחיל למנות מן האגודל ואז יבוא השם הקדוש תמיד על האצבע. ואח"כ יראה האצבע נגד האויב. ולא יוכלו להרע לו (ארה"ח):

אויב

אהבה בין איש לאשתו. סגולה שיקח האיש תפוח זהב הנקרא „פאמיראנץ" אשר המיץ שלו אדום כדם ויטיף בתוכו ג' טיפות מדם אצבעו הקטן ויתן להאשה לאכול. ותאהב אותו (רו"ח):

אהבה בין איש לאשתו. סגולה שיחתוך האיש צפורני ידיו ורגליו וישרפם לאפר ויערב האפר באיזו משקה ויתן להאשה לשתות. ותאהב אותו (רו"ח):

אהבה בין איש לאשתו. סגולה שיקח האיש ג' שערות מראש האשה ויכרוך אותן על מחט ויתחוב המחט בקרקע. ותאהוב אותו (זכירה):

אהבה בין איש לאשתו. סגולה שתרחץ האשה דדיה באיזו משקה ותתן המשקה לבעלה לשתות. ויאהב אותה (שב"א):

אהבה בין איש לאשתו. סגולה שתקבץ האשה לתוך כוס קטון זיעת פניה בשעה שיושבת באמבטי חמה. ותערב הזיעה ביין ותתן לבעלה לשתות. ויאהב אותה (רו"ח):

אהבה בין איש לאשתו. אם אין להבעל שלום בית ושונא את אשתו. סגולה לכתוב שמו ושמה כתיבה תמה על קלף חלק ועב בשורה אחת. ותחת השורה הזאת יכתוב עוד שורה אחת כזה „אתה שלום וביתך שלום וכל אשר לך שלום". ולהניח הקלף בתוך איזו משקה עד שימחה הכתב. והבעל לא ידע כלל מזה. והאשה תתן לבעלה לשתות המשקה הזה. ותעבור השנאה מלבו. ואם תוכל תעשה זאת ערב שבת בהיין שהוכן לקידוש ליל שבת (בקבלה):

אהבה בין איש לאשתו. אם הבעל נעשה שונא לאשתו ואינו רוצה לדור עמה. סגולה שתקח האשה י"ט פלפלין שלמים. ומעט סיד חי. ומעט כסף חי. ומעט מלח. ותשים כל זה על כיסוי קדרה של חרס. אח"כ תשפוך על כל זה שפירט של יין שרף. ותעמיד הכיסוי על התנור ותדליק זאת ותאמר „כשם שזאת בוער כן יבער אלי לב בעלי פב"פ עד שיבוא אצלי ויעשה רצוני" (מ"א):

אוזן. לכאב האוזן. רפואה שתצ"ה בצל ותסחוט ממנו המיץ ותערב שוה בשוה עם שמן שקדים מרים. ותטבול בזה פתילה של „וואטי" ותניח באוזן וישקוט הכאב (רו"ח):

אוזן. לכאב האוזן. רפואה שתקח מרה של חזיר ותערבנה בחלב אשה. ותטבול בזה פתילה של „וואטי" ותניח באוזן וישקוט הכאב (רו"ח):

אוזן. לכאב האוזן. רפואה שתקח מרה הן מבהמה והן מעוף ותערוב בו מעט

אבן. רפואה לבשל כמו טיי עשב הנקרא באפטייק בלשון ליטיין „פאָלי-גאָנום=אַאוריקולאַרע". וישתה מזה בערך ג' גלעזער ליום:

אבן. אם קשה על החולה להשתין מחמת מחלת האבנים והחול אשר בכליות והכים. רפואה לבשל כרפס הנקרא פּיעטרושקא במים וליתן לו לשתות:

אבן. רפואה לעצירת השתן לבשל להחולה האָבער-גריץ. וישתה מים שנתבשלו בהם תבואה שבולת שועל הנקרא האבער, וגם ישים בהמים שמבשל להחולה לשתות עשב הנקרא באפטייק בלשון ליטיין „עקוויזעטי":

אבן. סגולה לעצירת השתן. שישב החולה נגד האש ותמשחנו במרת פרה מן הטבור עד רגליו. ועי"ז יגרשו האבנים מן השלחופת (מ"א):

אבן. רפואה לעצירת השתן לעשות להחולה אמבטאות חמות מן מים שנתבשל בהם שבולת שועל או התבן של שבולת שועל ביחד עם חצי ליטרא עשב הנקרא באפטייק בלשון ליטין „עקוויזעטי":

אבידה. מי שנאבדה לו אבידה. סגולה שינדר תיכף מע"ת או שמן למאור לעילוי נשמתו של ר' מאיר בעל הנס. ויאמר בזה הלשון „אלהא דמאיר ענני. אלהא דמאיר ענני. ויעזור לי שאמצא או שיחזירו לי במהרה את האבידה אשר אבדתי. בזכות זה שאני מנדב סך . . . לעילוי נשמתו של ר' מאיר בעל הנס זכור לטוב". וכאשר תעלה בידו לעשות סגולה זו תיכף אחרי שנאבדה האבידה יעזור לו השי"ת שימצאנה במהרה (מדת"ל):

אבידה. מי שנאבדה לו אבידה סגולה שישתוק ולא יגלה לשום אדם. רק יהפוך הכתונת שלו וילך וישכב בה כך ג' מעת לעת. וימצא או שיחזירו לו אבידתו. אבל לאחר שגילה הדבר לאיזה איש. לא תועיל לו סגולה זו (מ"א):

אהבה. סגולה להיות אהוב לכל לומר בכל יום כל הנגינה „פשטא מנח זרקא וכו'" עד גמירא בהניגון של החומש. (ר"א):

אהבה. אם תרצה אהבת מי שהוא. סגולה שתקח כוס מים או יין או שכר ומלא לוגמך ותחזיר המשקה להכוס. כן תעשה פעם אחר פעם בתכיפות עד ג"פ. ותתן המשקה לזה לשתות ותרא פלאים (זכירה):

אהבה. אם תרצה אהבת מי שהוא. סגולה שתערב בכוס באיזו משקה י"ב טפות מן השתן שלך ותתן לזה לשתות (מ"א):

אהבה

ספר
רפאל המלאך:
אות א

אבן. אם יש אבנים בבני מעיים בבליות או בכים או בגיד. סגולה שתקח עז ולא תחלוב אותה ג' ימים וג' לילות ואח"כ יחלבו אותה. ותיכף אחר החליבה ליתן להחולה לשתית החלב החם. ומזה יחוצצו האבנים (מ"א):

אבן. סגולה אם יצא מן החולה אבן עם השתן. יכתוש האבן היטב וישתה האבק מעורב באיזו משקה. ולא תצמח עוד אבן בקרבו (מ"א):

אבן. רפואה לערב במים כף קטון „טרינק־סאָדע" ולשתות. כן יעשה ג"פ ביום אחר האבילה:

אבן. רפואה לשתות בכל בקר אליבא ריקנא עשר טיפות „טערפּאָטין" טוב מעורב בחלב:

אבן. לאבנים בכל מקום שהם רפואה לקנות באפטייק עשב הנקרא בלשון לטיין „פלאָרעס־לאַוואַנדולי" ולבשל ביין טוב ולשתות כף יין בכל ב' שעות ויועיל בעזהש"י:

אבן. רפואה לקחת זרע של שום ולשרות במים ויותר טוב ביין כ"ד שעות. ואח"כ ישתה המשקה בערך ג' „גלעזליך" ליום. ועל חצי „גלאָז" זרע שום יוכל ליתן ג' „גרעזער" מים, או ב' „גלעזער" יין (מ"א):

אבן. רפואה לקחת א' ליטרא כרפס הנקרא פיעטרושקא, א' ליטרא צנון חצי ליטרא חריין. ולבשל כל זה ביחד עם ג' קווארט מים בקדירה מכוסה עד י"ב שעות. אח"כ תסנן המרק ע"י מפה. וישתה החולה מזה בערך ג' גלעזער ליום. ובאם קשה על החולה לשתות המים יוכל לערוב בהם מעט „מאַלינע־סאָק" (מ"א):

הקדמה

בדי שלא להוציא הנייר חלק אציג בזה מה שראיתי מובא באיזה ספרים קטנים סגולה להריון שהאשה העקרה תבלע ערלה מן התינוק הנימול.

ועוד ראיתי לומדים משברים את ראשם ומפלפלים בזה אם מותר לעשות סגולה זו או לא. שהרי בשר האדם מאיסור אכילה הוא. ויש מדחיקים עצמם להתיר מחמת דבליעה הויא שלא כדרך הנאתן. והנה כל זה כדאי הוא אפשר לטפל ולעיין בזה אם היינו שומעים שלפעמים נפקדה עקרה ע"י סגולה זו. או אם היינו מבינים איזו ממשות בסגולה זאת לומר שבזכות המצוה הזאת שתבלע האשה ערלה תפקד בהריון. או אפשר שע"י כח הערלה תפקד בהריון מחמת שהערלה תתן בה כח שתוכל לקבל הריון. או שהערלה תכריח את המלאך הממונה על הריון שיפקוד בהריון לאשה הזאת. אבל כמדומה לו שכל בר דעת יודע ומבין שאין שום שייכות הן עפ"י כח רוחניות והן עפ"י כח טבעית לאמר שע"י סגולה זאת תפקד העקרה. ובכן אתאפק בל אוכל מלומר על אלה המפלפלים בדין הזה שאין כדאי להם לבלות זמן ונייר ודיו על שטותים והבלים כאלה. כי בושים רק הוכא ועלילא שתמצא כזאת בספרות ישראל. כי היתכן לומר שבנות ישראל יבלעו בקרבן דבר המתועב ומשיקץ ביותר שהוא חלקו של הנחש הקדמוני אבי אבות הטומאה. ועוד לבדות שקר מגונה כזה ולומר שעי"ז יתן השי"ת הריון להעקרה. הלא ידוע מאמר חז"ל מאוסה הערלה שנתגנו בה הרשעים וכו'. ובזוה"ק מובא כמה פעמים שזה חלקו של הנחש הקדמוני. וע"כ נותנים הערלה בעפר עד"ר הכתוב ונחש עפר לחמו. ועל כן אני אומר בפירוש שאותן הרבי'לעך שנותנים סגולה כזאת הם אך קלי הדעת ובלי דעת. כי רואים בספרים קטנים סגולות מהבילות. וסוברים שכל מה שנדפס בספרים כאלה הם דברים שיש בהם ממש. ואין יודעים בין ימינם ושמאלם לברור אוכל מתוך פסולת ואור מתוך החשך ומתוק מתוך מר. והאמת להיות מתקן הוא מסכן ומקלקל. כי זה דבר ברור שמעולם עוד לא נפקדה שום עקרה ע"י שטות כזה. ורק עוד מדביקים כח הטומאה בבנות ישראל. ומי יודע אם לא יקימו עוד מהבילים כאלה לומר סגולה חדשה שתבלע האשה מים האחרונים ועי"ז תפקד בהריון. כי היינו הך. שהרי גם על מים האחרונים אמרו זה חלק אדם רשע וגו' כידוע. אמרתי להאריך עוד יותר בזה. אבל שוב ניחמתי ואמרתי כי די בזה למבינים:

לפואות בייתיות ורפואות רוכליות מן הרבה ספרי חכמי הרופאים אשר היו בזמן הזה. והלגתי את הרפואות בשמותן של לשון „ליטיין" כמו שנקראות אצל הרוכלים של כל העולם. שהתאחדו כלם בענין זה שהשמות העיקריים של הרפואות יהיו כמו שנקראים בלשון „ליטיין". ובכן יוכל כל איש ואיש מאיזו מדינה שהוא להשיג אותן הרפואות אצל כל הרוכלים שבעולם. כי לא נמצאו בהן סמי מות. ולא נמצאו בהן את אשר יוכלו לגרום שום נזק וקלקול להחולה כי אם את אשר יוכלו להביא מזור ומרפא לגרש את המחלה כלה. או עכ"פ להחלישה:

ומעתה נשאר לי רק להתפלל לאל גומר עלי שיהי' בעוזרי שלא יארע על ידי ח"ו שום מכשול ותקלה. כי אם שכל חולה ימצא בספרי זה רפואה ותעלה. וזכות זה יעמוד לי שאזכה לעלות מעלה מעלה ואדע להשיב לשואלי תשובה אמיתית על כל שאלה ושאלה. ואל יבושו בי קויך ה"א צבאות. ואל יכלמו בי מבקשיך אלהי ישראל. ואזכה לראות בבוא לציון גואל. במהרה בימינו אמן:

דברי המחבר המצפה לישועה בקרוב בכלל ובפרט

הק' **יודל ראזענבערג**

אני מתעצל בחיבור ספר כזה. והחלטתי בלבי כי כאשר יעזור לי השי"ת להחלימני ולהקימני בשלום אפנה מכל עסקי להוציא מחשבתי לפועל. ותודות לאל עליון אשר שלח לי עזרתו מקודש וירפאני ממחלתי. וקרבתי אל המלאכה בבטחון לעזור דלים שיהיה לי בעוזרי להשכיל אל דל לא בשטותים והבלים. כי אם ברפואות מועילות. אבל לא מנעתי מלברור גם מעט רפואות וסגולות מן המובאות בספרים הנ"ל. אשר שקלתי בפלס אחת לאחת ובררתי מהן רק אותן שיש באפשרות לכל אדם להשיגם. וגם שהן אינן זרות מאד לחכמת הרפואה הנוהגת בזמן הזה. וכן גם בענין הקמיעות לקטתי ובררתי מהם רק אלה אשר ידועות וברורות לי עפ"י צירופן שאינן משובשות. וגם שאינן מן השבעות מלאכים רק שמות קדושים של צירופי פסוקים שהן רק כמו תפלה איומה ואדירה. ואצל כל רפואה וסגולה וקמיע שהעתקתי מן הספרים הנ"ל הצגתי מקור מוצאן בר"ת של הספרים הנ"ל. ואצל אלה אשר הצגתי תיבת אמ"ן ידע הקורא שהוא ר"ת *אברהם *מרדכי *נחום. הלא המה קדושה משולשת צדיקי יסודי עולם המגיד הקדוש מטוריסק ואביו וזקנו זצוקללה"ה זי"ע. אשר מקובל לי שהשתמשו באותן הסגולות או הקמיעות:

והנה די והותר בדברים האלה שכתבתי שיבין הקורא תועלת הספר הזה. והנני צריך להתנצל לפני הקוראים על מה ולמה באתי עד הלום לחבר ספרי זה. כי כמו שחולשי הראות נחוץ להם בתי עינים המטיבים ומחזיקים כח ראייתם. וכמו שכל חיגר נצרך למקל אשר ישען עליו כן נצרך הספר הזה לכל איש ואיש. ואף גם זאת לא נעלם ממני כי לא יחסרו מתנגדים על ספרי זה אשר יחרצו עליו לשונם לשון נחש הקדמוני ולשון נחש בריח עקלתון. אשר רוח הקנאה וחמת שנאת אגם תבער בם. ויתעקשו לבלתי קנות אותו. אבל עליהם כתוב צנים פחים בדרך עקש. וכל שומר נפשו ירחק מהם ויתקרב אל ספרי לקנותו תיכף. כי אוצר יקר ונחמד הוא. ובפרט כי גם הספר בעצמיותו הוא סגולה גדולה להחיש ישועה למקשה לילד ושמירה ליולדת. בהניח הספר הזה מכוסה תחת מראשותיו של נפש נענה בכח שמות המלאכים האדירים הנזכרים בהקמיעות של הספר הזה:

ובענין הלחשים לא עשיתי כל בירור וליקוט. ולא מנעתי מלהביא את אשר עלו במצודתי הרבה לחשים לכמה מיני מחלות. הן אלה הלחשים אשר נדפסו בספרים הנ"ל והן אלה אשר נמצאו אצלי בקבלה. כי הלא עיקר כח הסגולות והלחשים. אלו כמו אלה. הוא רק כח הפה. שהצדיק גוזר והקב"ה מקיים. אבל אמת שנצרך גם לו איזו פעולה גשמית. ובודאי יש בזה סוד. ולזאת לא רציתי לעשות בירור בהם. כי אם יצאו מפי פה קדוש כלם יועילו אבל אם הסגולות והלחשים יצאו מפי איש פשוט שאין לו כח הפה. מסופק אנכי מאד אם יועילו. כאשר הארכתי בענין זה בפנים במערכת „סגולה". ולאלה מוטב להם לתמוך על עזרת הרפואות המרפאות בכח דרך הטבע. כמו שהלחש מרפא את מחלת הרעב בכח דרך הטבע. וע"ז כתוב ורפא ירפא. ודרשו חז"ל מכאן שנתנה התורה רשות לרפאות: וע"כ עמלתי הרבה ללקט רפואות

ב 3

הקדמה

כתוב אשרי משכיל אל דל. ואין דל כמו החולה המוטל על ערש דוי. כי אף אם עשיר גדול הוא מה הנאה לו אז מעשרו. והנה משמעות משכיל הוא כפשוטו לעיין בדבר בהשכל ודעת איך ובמה לעזור לו. וזה עיקר מצות בקור חולים לעיין ולבקר את מחלתו כדי להבין במה נוכל לעזור לו. והנה אמת הדבר שכבר חשבתי בזה ואמרתי בפירוש. כי אני אקח עלי עבודה הזאת. להוציא לאור ספר כזה הנחוץ מאד להמצא בו סגולות מועילות ורפואות ביתיות וגם רפואות רוכליות. מאותן שניתנה רשות לכל אדם לעשותן בלי רופא. כי לאו בכל מקום ובכל זמן יש באפשרות להשיג תיכף רופא. ובפרט העניים שאין ידם משגת לקרות רופא. וכל הספרים כאלה שהופיעו לאור עד עתה אין גם אחד מהם שיהי' בו תכלית המבוקש. כי בשורה הראשונה עומדים הספרים שבילי אמונה. מעשי טוביה. זבח פסח. תולדות אדם. מפעלות אלקים. זכירה. הנה הספר מעשי טוביה אמת שהוא היותר מועיל. אבל הרפואות שנמצאות בו מעט מזער הנה. ועיקרו נתחבר רק על יסודי „היגיענא" איך להשמר לבלתי ליפול במחלה. ושאר הספרים שזכרתי הלא הרפואות שנזכרו בהם הן עוד מזמנים הקדמונים כאשר חכמת הרפואה עמדה בשפל המצב דלה ורזה. ולא היו עוד בתי רוכלים גדולים כמו היום. רק היו רוכלים מחזירים בעיירות עם צרורות סממנים. והיו נוהגים אז לרפאות את החולים עם כל דברים נמאסים: דהיינו מיני צואה. מיני שתן. מיני מרה. חלבון וחלמון. חלב דוב. עור זאב. זנב ארי. קרן הצבי. כלפי הפיל. עיני נשר. אבני הטעלף. ועוד בדומה להם. או שהדבר נמאס ונתעב ביותר או שרחוק הדבר להשיגו. ומה הועילו חכמים בתקנתן. וכן גם הקמיעות המובאים באלו הספרים ג"כ על פי רוב הם מה שאסור עפ"י דין לעסוק בהם. כי מי זה ירהב לבו בימים האלה לעסוק בהשבעות מלאכים אדירים וקדושים. ומלבד זה הן מלאות שבושים מחמת שגגת טעות הדפוס. והנה אחרי ספרים הנזכרים קמו עוד בעלי מחברים אשר טחנו קימחא טחינא וקבלו דין מן דין להעתיק סגולות ורפאות מן המינים אשר זכרתי. והרבה עמלתי להשיג הספרים האחרונים שאינם נמצאים כל כך במדינותינו. הלא המה הספרים. מראה הילדים. רפואה וחיים. ימלט נפשו. האח נפשנו. ימצא חיים. דבק מאח. אמתחת בנימין. כתר תורה. ילקוט משה. דברי יצחק. סגולות ישראל. וראיתי בכלם החזירו העטרה ליושנה. ולא יועילו ולא יצליחו לזמן הזה. ובכן לא נתנו לי רעיוני מנוח ועוררו אותי תמיד לאמר. חזק ואמץ כי עליך מוטלת המלאכה הזאת לחבר ספר כזה אשר יביא תועלת ומזור להיושבים במקומות שאין רופאים מצויים. ובפרט לעניים והאביונים שאין ידם משגת לקרות תיכף לרופא. וכל מחלה בתחילתה נקל להעבירה או עכ"פ להחלישה גם ע"י רפואה קטנה. אבל אם אין לוחמים אתה כלל בתחילתה הנה תתגבר ותתעבה כעבות העגלה. ואנכי התעצלתי בזה כי עסקתי בחיבורים אחרים. אמנם כאשר נחליתי על רגלי בר"ח שבט דשנת תרע"ח. וכל משכבי הפכתי בחוליי ביסורים גדולים רח"ל. אז עלה על רעיוני אולי זאת עונש מן השמים על אשר

אני

DRUK. SIKORA i MYLNER WARSZAWA. NOWOLIPKI 6.

ספר

רפאל המלאך

הגואל לכנסת ישראל מכל צרה וצוקה. בספר הזה נקבצו

א) סגולות וקמיעות על כל צרה שלא תבוא. מאת הצדיקים הקדמונים המפורסמים בעולם זי"ע. וגם קמיע חדשה למגפה מאת המגיד הקדוש מטוריסק זצוקלה"ה זי"ע.

ב) רפואות מועילות להרבה מחלות. הן רפואות בייתיות והן רפואות רוכליות. מאותן שניתנה רשות מאת הממשלה למוכרן לכל. ונזכרות בשמותן של לשון ליטיין כדי שיוכל כל איש לקנותן.

ג) להשים להרבה מחלות כפי המקובל מדור דור. ועוד מלבד זה נמצאו בו הרבה ענינים נחוצים מאד לכל אדם.

כל אלה חברתי אנכי הצעיר באלופי ישראל עבד לעבדי ה'

יהודה יודל בר' ישראל יצחק ז"ל ראזענבערג.

ההונה כעת בעיר **לאדז.** לפנים רב בק"ק **טארלא.**

מחבר הספרים **ידות נדרים. שערי זהר תורה.**

אליהו הנביא. חטר מגזע **רבינו יהודה החסיד** זצוקלה"ה.

נדפס בהוצאות המו"ס ר' **יצחק שלאמאוויץ** מעיר לאדז.

Wydawnictwo I Księgarnia
SZLAMOWICZ, ŁÓDŹ
Nowomiejska 16.

Printed in Poland